

ก.พ.ค.

ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม

เล่ม ๔

คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

“ยุติธรรม เป็นธรรม รวดเร็ว”

ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม เล่ม ๔

ปีที่พิมพ์ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๔๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๒๐๐๔

www.ocsc.go.th

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.

คำนำ

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.” เพื่อทำหน้าที่หลักที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และการคุ้มครองระบบคุณธรรม รวมทั้งการเสนอแนะต่อ ก.พ. หรือองค์กรกลางการบริหารบุคคลอื่น เพื่อให้ ก.พ. หรือองค์กรกลางการบริหารบุคคลอื่นดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ผ่านมา ก.พ.ค. ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการให้มี ก.พ.ค. ขึ้นมาทำหน้าที่หลักในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ได้ในระดับหนึ่งซึ่งที่ผ่านมาสำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ก.พ.ค. ได้รวบรวมคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. โดยจัดทำเป็นรูปเล่มในชื่อของหนังสือ “ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม” เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังเป็นแนวทางประกอบการพิจารณากำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาได้อีกด้วย โดยขณะนี้สำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำและพิมพ์หนังสือ “ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบคุณธรรม” เล่มที่ ๑ - ๓ แล้ว

และเพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐเป็นไปโดยมีระบบ
คุณธรรมเป็นแนวทางในการบริหารจัดการงานด้านบุคลากร
ของผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ และจะยังเป็นการเสริมสร้างให้ระบบ
คุณธรรมเกิดขึ้นในระบบราชการพลเรือนได้ในอนาคต โดยมี
มาตรฐานการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์ของ ก.พ.ค.
เป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินการดังกล่าว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ นี้ สำนักงาน ก.พ. จึงรวบรวม
คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วเสร็จในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๖ มาจัดทำและพิมพ์เป็นหนังสือ “ก.พ.ค. ผู้พิทักษ์ระบบ
คุณธรรม เล่ม ๔” เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
และเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจโดยทั่วไป

ทั้งนี้ หวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อ
ทั้งผู้บริหารและข้าราชการพลเรือนสามัญ รวมทั้งผู้ที่สนใจทุกท่าน
บ้างไม่มากนักน้อย สมดังเจตนารมณ์ของ “ก.พ.ค.”

นายศราวุธ เมณะเสวต

ประธานกรรมการ ก.พ.ค.

สารบัญ

หน้า

ภาคที่ ๑ อุทธรณ์

๑. อุทธรณ์ที่ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๑	ไล่ออก กรณีนำส่งเงินที่ได้จากการอายัด ในคดีแพ่งเข้าสำนวนล่าช้า (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๖๑๕๖)	๓
กรณีที่ ๒	ไล่ออก กรณีลักลอบนำโทรศัพท์มือถือ เข้าไปให้นักโทษในเรือนจำ (เรื่องแดงที่ ๐๐๔๓๑๕๖)	๙
กรณีที่ ๓	ไล่ออก กรณียกยกขาของโรงพยาบาลไปขาย (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๗๑๕๖)	๑๖
กรณีที่ ๔	ไล่ออก กรณีนำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เข้าไปซุกซ่อนไว้ที่โต๊ะทำงาน (เรื่องแดงที่ ๐๐๘๐๑๕๖)	๑๙
กรณีที่ ๕	ไล่ออก กรณีเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว รายวันเป็นเท็จ (เรื่องแดงที่ ๐๐๐๑๑๕๗)	๒๕

สารบัญ

	หน้า
กรณีที ๖ ตัดเงินเดือน กรณีช่วยให้พนักงานโทยได้พุดคุย กับภรียา (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๕๑๕๖)	๓๙
กรณีที ๗ ภาคทัณฑ์ กรณีไม่นำเอกสารราชการ เก็บเข้าสารบบและจัดทำหนังสือรับรอง ราคาประเมินที่ดินโดยไม่รายงานปัญหา ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อตรวจสอบก่อน (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๗๑๕๖ และ ๐๐๓๘๑๕๖)	๔๖
กรณีที ๘ ไล่ออก กรณีประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๒๑๕๖)	๕๒
กรณีที ๙ ปลดออก กรณีทำร้ายผู้บังคับบัญชา (เรื่องแดงที่ ๐๐๐๔๑๕๖)	๕๖
กรณีที ๑๐ ตัดเงินเดือน กรณีสร้างความร้าวฉาน ให้ครอบครัว (เรื่องแดงที่ ๐๐๘๙๑๕๖)	๖๕

สารบัญ

	หน้า
๒. อุทธรณ์ที่ฟังขึ้น	
กรณีที่ ๑๑ ไล่ออก กรณีเรียกรับเงินจากราษฎร ที่ถูกเวนคืนที่ดิน (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๙๑๕๖, ๐๑๐๐๑๕๖ และ ๐๑๐๑๑๕๖)	๗๐
กรณีที่ ๑๒ ไล่ออก กรณีเรียกรับเงินเพื่อช่วยเหลือ ให้ดำรงตำแหน่งและโยกย้าย (เรื่องแดงที่ ๐๑๐๒๑๕๖)	๗๖
กรณีที่ ๑๓ ภาคทัณฑ์ กรณีตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้า ไม่ตรงกับใบส่งของ (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๖๑๕๖)	๘๔
กรณีที่ ๑๔ ภาคทัณฑ์ กรณีไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตาม แนวทางปฏิบัติและระเบียบที่กำหนดไว้ (เรื่องแดงที่ ๐๐๗๑๑๕๖)	๙๗
กรณีที่ ๑๕ ไล่ออกและให้ออกจากราชการ กรณีลงชื่อ รับรองโดยไม่ตรวจสอบพื้นที่ที่มีการออก หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) (เรื่องแดงที่ ๐๐๒๕๑๕๖)	๑๐๒

สารบัญ

หน้า

๓. อุทธรณ์ที่ให้จำหน่ายออกจากสารบบ

กรณีที่ ๑๖	จำหน่ายอุทธรณ์เพราะไม่ทำคำคัดค้าน คำแก้อุทธรณ์ (เรื่องแดงที่ ๐๐๕๓๑๕๖)	๑๐๙
------------	--	-----

ภาคที่ ๒ ร้องทุกข์

๑. ร้องทุกข์ที่ฟังไม่ขึ้น ให้ยกคำร้องทุกข์

กรณีที่ ๑	ร้องทุกข์กรณีการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๑๒๘๒๕๖)	๑๑๗
กรณีที่ ๒	ร้องทุกข์ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการ ให้รักษาการในตำแหน่งอันเกิดจากการคัดเลือก ที่ไม่เป็นธรรม (เรื่องแดงที่ ๐๐๖๓๒๕๖)	๑๓๕

๒. ร้องทุกข์ที่ฟังขึ้น

กรณีที่ ๓	ร้องทุกข์กรณีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๐๑๘๒๕๖)	๑๓๙
-----------	--	-----

สารบัญ

	หน้า
กรณีที ๔	๑๔๕
ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (เรื่องแดงที่ ๐๐๖๘๒๕๖ และ ๐๐๖๙๒๕๖)	
กรณีที ๕	๑๔๘
ร้องทุกข์กรณีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภท อำนวยการ ระดับต้น เป็นการใช้อุปินิจ โดยมิชอบ มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม (เรื่องแดงที่ ๐๐๕๔๒๕๖)	
กรณีที ๖	๑๕๙
ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการคัดเลือกตัวบุคคลเพื่อทำผลงาน ระดับเชี่ยวชาญ (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๐๒๕๖)	
กรณีที ๗	๑๖๓
ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรม ในการคัดเลือกเพื่อเลื่อนและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๒๒๕๖)	

สารบัญ

	หน้า
กรณีที่ ๘	๑๖๖
ร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งย้าย หรือใช้ดุลพินิจในการย้ายโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๐๘๕๒๕๕)	
กรณีที่ ๙	๑๗๓
ร้องทุกข์กรณีถูกย้ายจากตำแหน่งประเภท อำนวยการ ระดับสูง ให้ไปดำรงตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๐๒๕๕)	
กรณีที่ ๑๐	๑๗๘
ร้องทุกข์ขอให้แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิม (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๕๒๕๖)	
๓. ร้องทุกข์ที่ให้จำหน่ายออกจากสารบบ	
กรณีที่ ๑๑	๑๘๓
จำหน่ายเรื่องร้องทุกข์เพราะผู้ร้องทุกข์ มิใช่เป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ (เรื่องแดงที่ ๐๐๒๖๒๕๖)	

ภาคที่ ๑
อุทธรณ์

๑. อุทธรณ์ที่ฟังไม่ขึ้น ให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๑ ไล่ออก กรณีนำส่งเงินที่ได้จากการอายัดในคดีแพ่ง
เข้าสู่สำนวนล่าช้า (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๖๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี
ชำนาญการได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานทุจริต
ต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีนำส่งเงินที่ได้จากการอายัด
ในคดีแพ่งเข้าสู่สำนวนล่าช้า รวม ๘ คดี โดยนำธนบัตรส่งเงินอายัด
ในคดีแพ่ง จำนวน ๓ ฉบับ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖๕,๖๘๗ บาท
ไปแลกเงินสด ณ ที่ทำการไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒
แล้วนำเงินสดติดตัวกลับบ้านโดยที่ไม่มีได้ออกใบเสร็จรับเงิน
มิได้นำเงินไปฝากธนาคาร หรือเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัยของสำนักงาน
แต่อย่างใด จนต้องมีการทวงถามจึงนำเงินมาคืน

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์มิได้นำเงินจำนวน
ดังกล่าวเข้าฝากในบัญชีคดีแพ่งในช่วงที่มาปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละ
ช่วงเวลานั้นก็เพราะผู้อุทธรณ์มีอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรงอยู่
ส่วนกรณีที่ อ.ก.พ. กรม กล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์เคยมีพฤติกรรม
ไม่นำเงินเข้าบัญชีในคดีในวันที่รับเงินหรือในวันรุ่งขึ้นหลายครั้ง
และเคยมีการว่ากล่าวตักเตือนแล้วในเรื่องการบันทึกข้อมูลที่ไม่เป็น
ปัจจุบันนั้น ผู้อุทธรณ์มิได้มีพฤติกรรมดังกล่าว และมติดณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ข้อ ๑.๒ มิใช่ข้อกฎหมาย หากแต่เป็นเพียงแนวทางและคำแนะนำ ให้ผู้บังคับบัญชานำไปปรับใช้ในการลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น มติดังกล่าวไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย ที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องทำตามแต่อย่างใด นอกจากนี้ มติของ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๙๗ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีหลักประกันความเป็นธรรมหรือวิธีปฏิบัติราชการต่ำกว่า หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๗ มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงไม่อาจ ใช้บังคับได้ ขอให้ ก.พ.ค. เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ ของผู้อุทธรณ์ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ การเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๘ ข้อ ๙๗ (๑) ที่กำหนดว่า เงินทั้งปวงที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของส่วนราชการ ให้นำส่งหรือนำฝากคลัง ภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้ (๑) เช็ก ดราฟท์ หรือตั๋วแลกเงิน ให้นำส่งหรือนำฝากในวันที่ได้รับหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป เพราะเหตุว่าเงินสดที่ผู้อุทธรณ์นำติดตัวไปนั้นเป็นเงินที่ผู้อุทธรณ์

ได้นำธนาณัติไปรับเงินสดจากที่ทำการไปรษณีย์ มิใช่ เซ็ค ดราฟท์ หรือตั๋วแลกเงิน กรณีจึงไม่ต้องนำส่งหรือนำฝากในวันที่ได้รับหรืออย่างช้าภายในวันทำการถัดไป ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙๗ (๑) ของระเบียบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่นำเงินสดที่ได้จากการนำธนาณัติไปรับเงินจากที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๖๕,๖๘๗ บาท ติดตัวกลับบ้านโดยมิได้ออกใบเสร็จ และเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันรุ่งขึ้น ผู้อุทธรณ์มาปฏิบัติงานในช่วงเช้าแต่ก็ยังไม่ได้มีการออกใบเสร็จรับเงิน และบันทึกรายการนำเงินฝากเข้าบัญชี และได้บันทึกยอดเงินตามธนาณัติดังกล่าวในสมุดรายงานเงินคงเหลือนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๔ วรรคหนึ่ง ข้อ ๗๙ ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง และข้อ ๘๙ วรรคสอง รวมทั้งข้อ ๙๐ ทั้งที่อยู่ในวิสัยที่ผู้อุทธรณ์จะปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบดังกล่าวได้ การปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้อุทธรณ์โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ส่งเงินอายุัดให้สำนักงานบังคับคดี ระบบการเงินและบัญชีของสำนักงานบังคับคดี และกรมบังคับคดี รวมทั้งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การอายุัดเงินในคดีแพ่งซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานบังคับคดี อันเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรง อีกทั้งการที่ผู้อุทธรณ์นำเงินสดจำนวน ๖๕,๖๘๘ บาท ติดตัวไปตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ แล้วนำมาคืน

ในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๖๕,๒๐๐ บาท ซึ่งใช้เวลา ๑๕ วัน แต่ก็ยังคงไม่ครบถ้วนยังขาดจำนวนอยู่ ๔๘๗ บาท ผู้อุทธรณ์ได้นำมาคืนจนครบถ้วนในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเมื่อนับเวลารวมตั้งแต่ผู้อุทธรณ์นำเงินสดไปเก็บไว้กับตัว จนกระทั่งคืนครบถ้วนเป็นเวลาถึง ๒๘ วันนั้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้อุทธรณ์ที่ต้องการประโยชน์จากเงินจำนวนดังกล่าว และเชื่อว่าผู้อุทธรณ์ได้ประโยชน์จากเงินจำนวนดังกล่าวแล้ว ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าได้นำเงินจำนวนดังกล่าวใส่ไว้ในซองแล้วเก็บไว้ในกระเป๋าถือ แล้วหลงลืมจนกระทั่งได้รับแจ้งว่า ยังไม่ได้นำเงินเข้าบัญชี ผู้อุทธรณ์จึงได้ตรวจสอบเงินในกระเป๋าถือ และได้คืนเงินไป ซึ่งหากเป็นจริงดังที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง โฉนดเลขเงินที่อยู่ในซองจึงมีจำนวนไม่ครบถ้วน การที่มีเงินเหลืออยู่ไม่ครบถ้วนย่อมแสดงให้เห็นว่ามีการนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์แล้ว ดังนั้น การที่ผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่มีเจตนาเพื่อที่จะแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอีกด้วย กรณีจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีขอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ดังนั้น เมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์ได้รับรายงานจากผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดี

แล้วได้มีการตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อเห็นว่ามีมูล จึงได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง และได้มีการตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงในที่สุด และเมื่อ อ.ก.พ. กรม ได้ประชุมแล้วมีมติให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ การที่ คู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงชอบแล้ว

ส่วนข้อโต้แย้งที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่า มติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ ซึ่งแจ้งตามหนังสือสำนักงาน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ข้อ ๑.๒ กำหนดว่า การลงโทษผู้กระทำผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งอาจลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการนั้น มิใช่ข้อกฎหมาย หากแต่เป็นเพียงแนวทางและคำแนะนำให้ผู้บังคับบัญชานำไปปรับใช้ ในการลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น มติดังกล่าวไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมายที่ผู้บังคับบัญชาจะต้อง ทำตามแต่อย่างใด นอกจากนี้ มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวขัดต่อ บทบัญญัติมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งมีหลักประกันความเป็นธรรม หรือวิธีปฏิบัติราชการต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๗ มติของ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงไม่อาจใช้บังคับได้นั้น เห็นว่า เนื่องจาก ความผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ การปล่อยให้ ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจกำหนดสถานโทษกันเองย่อมเกิดความลักลั่น ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กร ฝ่ายบริหารสูงสุด จึงได้มีมติเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจ ของผู้บังคับบัญชาในการกำหนดสถานโทษสำหรับลงโทษข้าราชการ พลเรือนสามัญที่กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยอาจลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มติของคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวจึงหาได้ขัดต่อมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว หรือมีหลักประกันความเป็นธรรมหรือวิธีปฏิบัติราชการ ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติ เดียวกันแต่อย่างใด และแม้มติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวไม่ได้ มีสถานะทางกฎหมายเสมอกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติดังเช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ แต่มติของ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวก็มีสภาพบังคับให้ข้าราชการต้องปฏิบัติตาม เนื่องจากมาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้ เป็นข้อปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยบัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งหากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติดังกล่าว มาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติให้ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย เมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญย่อมต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้นเมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์เห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงต้องสั่งลงโทษไล่ออก ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ข้ออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๒ ไล่ออก กรณีลักลอบนำโทรศัพท์มือถือเข้าไปให้นักโทษ ในเรือนจำ (เรื่องแดงที่ ๐๐๔๓๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ ชำนาญงาน อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ

(๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีลักลอบซุกซ่อนโทรศัพท์มือถือพร้อมอุปกรณ์เข้าไปภายใน เรือรบจำและส่งมอบให้แก่นักโทษ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทน เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า การใช้ดุลพินิจลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ แจ้งโดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวน่าจะเป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างง่าย ๆ ส่วนการวินิจฉัยลงโทษ ผู้กระทำผิดนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายและระเบียบวินัย แล้ว ยังควรต้องคำนึงถึงหลักเมตตาธรรม และความร้ายแรงแห่ง การกระทำความผิดประกอบด้วย ไม่จำเป็นต้องลงโทษถึงขั้นไล่ออก จากราชการทุกราย ซึ่งในกรณีของผู้อุทธรณ์นั้น ผู้อุทธรณ์ให้การ รับสารภาพมาโดยตลอด ทั้ง ๆ ที่จะต่อสู้คดีก็ได้ เพราะผู้อุทธรณ์ไม่ได้ ถูกจับกุมขณะกระทำผิด ทำให้ต้องรับสารภาพด้วยจำนนต่อหลักฐาน ทั้งยังนำโทรศัพท์มือถือมามอบให้เจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง จึงควรได้รับความเมตตา และเป็นการกระทำผิดครั้งแรก ผู้อุทธรณ์กระทำไป ด้วยอารมณ์ชั่ววูบที่ต้องการเงินมาซื้อรถจักรยานยนต์ให้ลูกสาว และหลังจากถูกลงโทษแล้ว ครอบครัวของผู้อุทธรณ์ประสบ ความยากลำบากนานัปการ นอกจากนี้ หากลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจาก ราชการ จะเป็นผลต่อขวัญและกำลังใจทำให้ผู้กระทำผิดรายต่อ ๆ มา

ไม่ลู่แกโทษและให้การรับสารภาพอีก ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบราชการมากกว่า จึงขอให้ลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการนั้น เดิมมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ แจ้งโดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ กำหนดแนวทางในการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการว่า ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการจะปรานีลดหย่อนโทษลงได้เพียงปลดออกจากราชการเท่านั้น แนวทางการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรีนี้ใช้บังคับกับการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งใช้บังคับกับการลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนทั้งสองฉบับ กำหนดโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญไว้ ๖ สถานเหมือนกัน คือ ไล่ออก ปลดออก ให้ออกลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และภาคทัณฑ์ ทั้งยังบัญญัติไว้เหมือนกันว่า ผู้ถูกสั่งลงโทษให้ออกจากราชการ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ ในช่วงเวลานั้น ข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แม้จะได้รับการปรานีลดหย่อนโทษลง

เป็นปลดออกจากราชการ ก็ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ได้กำหนดโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ไว้เพียง ๕ สถาน คือ ไล่ออก ปลดออก ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน และภาคทัณฑ์ ทั้งยังกำหนดให้ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่า ผู้นั้นลาออกจากราชการ ฉะนั้น หากยังคงใช้แนวทางการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ แล้ว จะทำให้ข้าราชการที่กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและได้รับการปรานีลดหย่อนโทษลง เป็นปลดออกจากราชการ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งไม่เสมอภาคกัน และเป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ ก.พ. ต้องเสนอขอแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ แจ้งโดยหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ซึ่งกำหนดแนวทางการลงโทษว่า การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ จึงเท่ากับว่า ข้าราชการที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่อาจได้รับการลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการได้อีกต่อไป ไม่ว่าจะมีความเหตุอันควรปรานีใด ๆ ก็ตาม

เนื่องจากผู้อุทธรณ์รายนี้กระทำความผิดทางวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงต้อง พิจารณาต่อไปว่า มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ใช้บังคับกับผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์ในกรณีนี้ได้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๘ กำหนดโทษทางวินัยไว้ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก กับบัญญัติไว้ในมาตรา ๘๗ ให้ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนลาออกจากราชการเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ถือได้ว่าเป็นการกำหนดแนวทางการลงโทษทางวินัยข้าราชการที่กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ อันเป็นกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิม และไม่ขัดหรือแย้งกับ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงใช้บังคับ กับผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์ในกรณีนี้ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงเป็นแนวทางบังคับให้คู่กรณี ในอุทธรณ์ไม่สามารถใช้ดุลพินิจลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการได้

อย่างไรก็ดี แม้มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ นี้
จะถือเป็นแนวทางปฏิบัติในฝ่ายบริหารเพื่อให้การใช้ดุลพินิจในการ
ลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
มีเอกภาพเป็นไปในแนวเดียวกัน และเสริมหลักความเสมอภาค
ในระบบคุณธรรม แต่ในการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยกับการ
พิจารณาอุทธรณ์ แตกต่างจากการใช้ดุลพินิจในการสั่งลงโทษ
ถ้าถือว่ามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ต้องนำมาใช้บังคับกับการอุทธรณ์
และการพิจารณาอุทธรณ์ด้วยแล้ว ก็จะไม่มีความประโยชน์ใด ๆ เลย
ที่จะมีบทกฎหมายให้สิทธิผู้ถูกลงโทษทางวินัยอุทธรณ์คำสั่ง
ลงโทษทางวินัยในกรณีเช่นนี้ได้ เพราะถึงอย่างไรก็ต้องถูกบังคับ
โดยมติคณะรัฐมนตรีทำให้ไม่อาจพิจารณาลดโทษได้ ซึ่งจะทำให้
หน้าที่และบทบาทของดุลพินิจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษที่ต้อง
ใช้กฎหมายได้อย่างยืดหยุ่น และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงเฉพาะราย
เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่เรื่องเฉพาะราย อันเป็นวัตถุประสงค์
ของการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ต้องเสียไป จึงเห็นว่า
ก.พ.ค. ในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์ ยังต้องใช้ดุลพินิจ
พิจารณาต่อไปว่ามีข้อเท็จจริงและเหตุผลเพียงพอให้นำมาพิจารณา
ลงโทษผู้อุทธรณ์ตามคำขอหรือไม่ ซึ่งพิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้อุทธรณ์
รับราชการมานานถึง ๒๔ ปี และมีตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ควรมี
วุฒิภาวะที่จะทราบได้ว่า ในช่วงเวลาที่กระทำความผิดนั้น กรมราชทัณฑ์

ถือเป็นนโยบายสำคัญในเรื่องห้ามนำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เข้าไปให้ผู้ต้องขังในเรือนจำ การให้การรับสารภาพโดยง่ายของผู้อุทธรณ์ และการนำโทรศัพท์มือถือมาคืนให้เจ้าหน้าที่ แม้จะเป็นประโยชน์ต่อการสอบสวน แต่ตามข้อเท็จจริงในสำนวนปรากฏว่า ผู้บัญชาการเรือนจำทราบพฤติกรรมของผู้อุทธรณ์อยู่ก่อนแล้ว และถึงจะอ้างว่าเป็นการกระทำผิดครั้งแรกด้วยอารมณ์ชั่ววูบเพราะต้องการเงินมาซื้อรถจักรยานยนต์ให้ลูกสาวเข้าไปโรงเรียนแทนคันเก่าที่ถูกลักไป แต่เมื่อพิจารณาฐานะจากระยะเวลาการรับราชการและตำแหน่งของผู้อุทธรณ์ เปรียบเทียบกับการห้ามนำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เข้าไปให้ผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกรมราชทัณฑ์ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในสังคมว่า การใช้โทรศัพท์มือถือของผู้ต้องขังในเรือนจำ มักจะเกี่ยวข้องกับ การซื้อขายยาเสพติดด้วยแล้ว ทำให้เห็นว่าข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ ยังไม่มีเหตุผลเพียงพอให้นำมาเป็นเหตุอันควรปรานีลดหย่อนโทษ เฉพาะรายสำหรับผู้อุทธรณ์รายนี้ได้ คำสั่งลงโทษใส่ผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๓ ไล่ออก กรณียกยอกยาของโรงพยาบาลไปขาย

(เรื่องแดงที่ ๐๐๙๗๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งเภสัชกร ปฏิบัติการ โรงพยาบาล ห. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ห. อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเมื่อครั้งผู้อุทธรณ์ ไปปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาล น. ได้ยกยอกยาของโรงพยาบาล น. ไปขายให้แก่ตัวแทนจำหน่ายยา โดยได้มีการปลอมลายมือชื่อของ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล น. ในใบสั่งซื้อยา และแก้ไขข้อมูลรายงาน การจ่ายยาในระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล น.

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ยอมรับว่ากระทำผิดวินัยตามที่ ถูกกล่าวหาจริง แต่ขอลดโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ เนื่องจาก ผู้อุทธรณ์ได้ให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือกับตำรวจ กรมสอบสวน คดีพิเศษ (ดีเอสไอ) และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ผู้อุทธรณ์ ไม่มีเจตนาที่จะทำให้โรงพยาบาล น. ได้รับความเสียหายและได้ชดใช้ เงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่โรงพยาบาล น. แล้ว หากผู้อุทธรณ์ ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์อาจถูกถอนใบประกอบ วิชาชีพเภสัชกรรมเป็นผลให้ร้านขายยาของผู้อุทธรณ์อันเป็น

รายได้หลักของครอบครัวต้องปิดตัวลง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อชีวิต และครอบครัวของผู้อุทธรณ์เป็นอย่างมาก

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ ได้ให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ยอมรับว่าได้นำยา ของโรงพยาบาล น. ไปขายให้แก่ตัวแทนจำหน่ายยา และได้ปลอม ปลายมือชื่อของผู้อำนวยการโรงพยาบาล น. ในใบสั่งซื้อยา และได้ แก่ไขข้อมูลรายงาน การจ่ายยาในระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล น. จึงเป็นการให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อคณะกรรมการสอบสวน และถือเป็นการณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัย โดยไม่สอบสวนหรืองด การสอบสวนก็ได้ การให้ถ้อยคำรับสารภาพของผู้อุทธรณ์ดังกล่าว เกิดจากความสมัครใจ และในชั้นอุทธรณ์นี้ ผู้อุทธรณ์ก็ได้อุทธรณ์ ยอมรับว่าได้กระทำผิดวินัยจริง แต่ขอลดหย่อนโทษเป็น ปลดออกจากราชการ เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้ให้ความร่วมมือกับตำรวจ กรมสอบสวนคดีพิเศษ และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ในการให้ข้อมูลการกระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้อุทธรณ์ไม่มีเจตนา ที่จะทำให้โรงพยาบาล น. ได้รับความเสียหายและได้ชดใช้ เงินค่าเสียหาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โรงพยาบาล น. แล้ว ดังนั้น ตามพยานหลักฐานจึงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งที่ผู้อุทธรณ์ปฏิบัติ หน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค โรงพยาบาล น.

ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่จัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ยาของโรงพยาบาล น. ได้ยกยกยาของโรงพยาบาล น. ไปขายให้แก่ตัวแทนจำหน่ายยา และยังได้ปลอมลายมือชื่อของผู้อำนวยการโรงพยาบาล น. ในใบสั่งซื้อยา รวมทั้งได้แก้ไขข้อมูลรายงานการจ่ายยาในระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล น. เพื่อให้ใกล้เคียงกับจำนวนยาที่นำออกไปจากโรงพยาบาล การกระทำของผู้อุทธรณ์จึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ขอลดโทษ เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้สำนึกในความผิดที่เกิดขึ้น และให้ความร่วมมือกับทุกหน่วยงานนั้น เห็นว่า ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ได้มีมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กำหนดว่าการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการควรลดโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ การที่คู่กรณีในอุทธรณ์สั่งลงโทษไล่อผู้อุทธรณ์ออกจากราชการไปนั้น เป็นการลงโทษตามแนวทางการลงโทษตามมติคณะรัฐมนตรี แม้ผู้อุทธรณ์จะให้ถ้อยคำรับสารภาพว่ากระทำ

ผิดวินัยจริง และอ้างว่าได้ให้ความร่วมมือกับตำรวจ กรมสอบสวน
คดีพิเศษ และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยในการให้ข้อมูล
การกระทำผิดและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้อุทธรณ์ไม่มีเจตนาที่จะทำให้
โรงพยาบาล น. ได้รับความเสียหาย และได้ชดใช้เงินค่าเสียหาย
จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โรงพยาบาล น. แล้วก็ตาม
แต่เห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้สำนึกผิดตั้งแต่ต้น โดยผู้อุทธรณ์ได้ชดใช้
ค่าเสียหายให้แก่โรงพยาบาล น. หลังจากที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล น.
ได้แจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญากับผู้อุทธรณ์ และคู่กรณี
ในอุทธรณ์ได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
อย่างร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์ดังกล่าว
จึงยังไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะนำมาเป็นเหตุอันควรปรานี
ลดหย่อนโทษได้ คำสั่งที่ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ
จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๔ ไล่ออก กรณีนำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เข้าไปชุกซ่อน ไว้ที่โต๊ะทำงาน (เรื่องแดงที่ ๐๐๘๐๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งนักทัศนวิทยา
ชำนาญการ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิด
ความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และกระทำการอันได้ชื่อว่า

เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีนำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เข้าไปซุกซ่อนไว้ที่โต๊ะทำงาน ภายในเรือนจำ

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า เจ้าหน้าที่ชุดจู่โจมตรวจค้นได้พบ โทรศัพท์มือถือ จำนวน ๒ เครื่อง และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่โต๊ะทำงาน ของผู้อุทธรณ์จริง แต่โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ดังกล่าวไม่ใช่ ของผู้อุทธรณ์ แต่น่าจะเป็นของ น.ช. ชิน ผู้ต้องขังที่ช่วยงาน ที่นำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อื่น ๆ ไปซ่อนไว้ที่โต๊ะทำงาน ของผู้อุทธรณ์ ซึ่ง น.ช. ชิน ได้ให้การต่อพนักงานสอบสวนว่าได้นำ โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อื่น ๆ ซ่อนไว้ที่โต๊ะทำงานของผู้อุทธรณ์ การลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการจึงไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม และไม่เป็นธรรม เนื่องจากผู้อุทธรณ์มิได้เป็นผู้กระทำความผิด โดยตรง และผู้อุทธรณ์มิได้เป็นผู้นำโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อื่น ๆ เข้าไปในเรือนจำแต่อย่างใด ขอให้ลดโทษเป็นปลดออกจากราชการ เพื่อผู้อุทธรณ์จะได้มีเงินบำนาญไว้เลี้ยงดูตัวเองและครอบครัว ยามแก่ชราต่อไปได้

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติสรุปได้ว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ

ตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
อย่างร้ายแรง ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจง
ของผู้ถูกกล่าวหา และมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หลักเกณฑ์
วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. แต่โดยที่ ก.พ. ยังไม่ได้ออกกฎ ก.พ. เกี่ยวกับ
เรื่องนี้ จึงต้องนำกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วย
การสอบสวนพิจารณา ซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับตามนัยมาตรา ๑๓๒
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
ซึ่งตามกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ข้อ ๑๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ
สอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใด
สนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร
และเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หรือหย่อน
ความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่
ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ
ตามมาตรา ๑๑๕ หรือไม่ อย่างไร แล้วให้คณะกรรมการสอบสวน
เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหา
ที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใด
ตามมาตราใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่
ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสม
กับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๑๕ อย่างไร และสรุป

พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และวรรคสอง กำหนดว่าการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ สำหรับกรณีนี้ปรากฏตามแบบ สว. ๓ ว่า คณะกรรมการสอบสวน ไม่ได้แจ้งว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้ฟังลงโทษผู้อุทธรณ์ในความผิดฐานนี้ด้วย ซึ่งผู้อุทธรณ์ ก็ได้อุทธรณ์ต่อสู่ว่าพฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นเพียง หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่อง ในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ราชการ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ หรือมีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการ ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๖) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น การลงโทษผู้อุทธรณ์ในฐานความผิดตามมาตรา ๘๕ (๑) ดังกล่าว จึงต้องให้โอกาสผู้อุทธรณ์ได้ทราบว่า การกระทำของผู้อุทธรณ์

ปรับบทเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) เพื่อให้โอกาสผู้อุทธรณ์ได้โต้แย้งหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ การไม่แจ้งในแบบ สว. ๓ ว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) ทำให้ไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์ที่จะได้มีโอกาสแก้ข้อกล่าวหานี้ได้ จึงเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. คู่กรณีในอุทธรณ์จึงไม่อาจส่งลงโทษผู้อุทธรณ์ในความผิดฐานนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และตามแบบ สว. ๓ ก็ได้แจ้งความผิดตามมาตรานี้ให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว จึงสามารถฟังลงโทษผู้อุทธรณ์ในความผิดฐานนี้ได้ แต่โดยที่ผู้อุทธรณ์ได้ขอลดโทษเป็นปลดออกจากราชการเพื่อจะได้มีเงินบำนาญไว้เลี้ยงดูตัวเองและครอบครัว จึงมีประเด็นพิจารณาต่อไปว่า การที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการไปนั้นระดับโทษเหมาะสมหรือไม่ พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณา

ลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ก.พ.ค. พิจารณาแล้ว เห็นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของพนักงานเรือนจำมีหน้าที่ปกครองและควบคุมระเบียบวินัยของผู้ต้องขัง ตรวจตราป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง จึงต้องป้องกันมิให้มีการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในเรือนจำ การที่ผู้อุทธรณ์มีโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันเป็นสิ่งของต้องห้ามไว้ในครอบครอง ซึ่งเชื่อว่าผู้อุทธรณ์ได้ลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามดังกล่าวเข้าไปในเรือนจำ โดยเจตนานำไปให้ผู้ต้องขังใช้ในเรือนจำ ทั้ง ๆ ที่กรม ร. มีนโยบายสำคัญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำ การกระทำของผู้อุทธรณ์ จึงก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ ส่งลงโทษใส่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการไปนั้น ระดับโทษเหมาะสมแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ และให้คู่กรณีในอุทธรณ์แก้ไขคำสั่งลงโทษ โดยให้ยกเลิกฐานความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีที่ ๕ ไล่ออก กรณีเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน เป็นเท็จ (เรื่องแดงที่ ๐๐๐๑๑๕๗)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งนักวิชาการระดับชำนาญการ ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ.ค. กรณีถูกกล่าวหาว่า ได้เบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเป็นเท็จโดยนำชื่อลูกจ้างชั่วคราวรายวันบางรายที่ไม่ได้ปฏิบัติงานมาเป็นหลักฐานในการเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันในอัตราสูงกว่าที่จ่ายให้กับลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันมากกว่าวันที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันมาปฏิบัติงานจริง แล้วนำเงินที่ได้จากการเบิกเท็จไปเป็นประโยชน์สำหรับตนเอง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิด และคู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานประพฤติกู้ย้อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำความผิดตามที่ ถูกกล่าวหา ไม่ได้ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ไม่ได้ทำให้ราชการ เสียหายอย่างร้ายแรง และไม่ได้ประพฤติก่ออย่างร้ายแรงแต่อย่างใด โดยถ้อยคำพยานบุคคลต่าง ๆ เป็นความเท็จ บางคนก็ให้ถ้อยคำ ขัดแย้งกันเอง จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนเอกสารที่มีการอ้างว่าเป็นชุด ที่จ่ายจริงนั้น ผู้อุทธรณ์ไม่เคยทราบมาก่อนและไม่มีลายมือชื่อ ของผู้อุทธรณ์ร่วมรับรู้ด้วย เอกสารที่ถือว่าถูกต้องต้องเป็นเอกสาร ที่ใช้ยื่นเพื่อนำไปเสนอขอเบิกจ่ายเงิน ไม่ใช่ฉบับที่พยานอ้างขึ้นเอง ซึ่งทำขึ้นเมื่อใดและให้ลูกจ้างฯ ลงชื่อเมื่อใด ไม่มีใครทราบ เพราะลูกจ้างฯ เป็นคนในพื้นที่ทั้งสิ้น ลายมือชื่อลูกจ้างฯ ในเอกสาร เบิกจ่ายที่ผู้อุทธรณ์เสนอเป็นลายมือชื่อที่ลูกจ้างฯ ได้ลงไว้จริง นอกจากนี้ การสอบถ้อยคำพยานก็มีพิรุณอย่างยิ่ง เป็นการสอบสวน ที่ไม่ยุติธรรม และอีกประการหนึ่ง การไต่สวนเรื่องนี้มีความล่าช้ามาก ใช้เวลานานถึง ๑๔ ปี เป็นความยุติธรรมที่ล่าช้ายาวนานจนไม่ยุติธรรม ทั้งที่พยานหลักฐานก็เป็นชุดเดิมทั้งหมดตั้งแต่การไต่สวนครั้งแรก นอกจากนี้ พยานที่ให้ถ้อยคำตามรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง ที่พาดพิงถึงผู้อุทธรณ์ พนักงานไต่สวนไม่เคยนำมาสอบถ้อยคำ ผู้อุทธรณ์แม้แต่ข้อเดียว ซึ่งกลายเป็นระบบกล่าวหาไม่ใช่ระบบไต่สวน ที่ต้องสืบค้นฟังความทุกฝ่าย จากพยานหลักฐานทั้งเอกสารและ ข้อโต้แย้งถ้อยคำพยานที่ให้การเท็จ วิธีการไต่สวนของพนักงานไต่สวน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่ชอบ ไม่สมบูรณ์ และไม่เป็นธรรม

ที่ผู้อุทธรณ์ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ทุจริต ต่อหน้าที่ราชการ ไม่ได้ทำให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง และ ไม่ได้ประพฤติก่อข้อหาอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามการชี้มูลความผิดของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ มีคำสั่งไล่อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามรายงานและความเห็นของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ชอบและไม่ยุติธรรมต่อผู้อุทธรณ์ เป็นอย่างยิ่ง จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาให้คู่กรณีในอุทธรณ์เปลี่ยน การสั่งลงโทษทางวินัยจากไล่ออกจากราชการ เป็นปลดออกจาก ราชการ เพื่อให้ความเป็นธรรมและให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิได้รับ บำเหน็จบำนาญที่พึงได้รับโดยชอบ เพราะได้ปฏิบัติราชการมาเป็น เวลานานถึง ๓๓ ปี

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องการจ้าง ลูกจ้างรายวัน รับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้อุทธรณ์ในฐานะหัวหน้า อุทยานแห่งชาติแห่งหนึ่งได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขออนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ตำแหน่งคนงาน จำนวน ๗๒ คน โดยขออนุมัติจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ และได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขออนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ตำแหน่งนักวิชาการเผยแพร่ จำนวน ๑ คน โดยขออนุมัติจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐

ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ ต่อมา จังหวัดดังกล่าวได้มีคำสั่งจ้าง
ลูกจ้างชั่วคราวรายวันเพื่อปฏิบัติงานที่อุทยานแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่
๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ จำนวน ๗๓ คน
สำหรับการเบิกจ่ายค่าจ้างชั่วคราวรายวันนั้น ตามทาง
การไต่สวนรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า มีการเบิกจ่ายค่าจ้างชั่วคราวรายวัน
เป็นเท็จใน ๓ ลักษณะ คือ ๑. มีคำสั่งจ้างแต่ไม่ได้ไปปฏิบัติงาน
และได้มีเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง ๒. เบิกเงินค่าจ้างมากกว่าจำนวนวัน
ที่ไปปฏิบัติงาน ๓. จ่ายเงินค่าจ้างในอัตราที่ต่ำกว่าเงินที่เบิกจาก
ทางราชการ โดยผู้อุทธรณ์ในฐานะหัวหน้าอุทยานแห่งชาติได้ส่ง
ใบสำคัญค่าใช้จ่ายของอุทยานแห่งชาติ ประจำเดือนตุลาคม - เดือน
ธันวาคม ๒๕๔๐ ถึงป่าไม้จังหวัด เพื่อขอเบิกจ่ายเงินจากงบงาน
อุทยานแห่งชาติ หมวดค่าจ้างชั่วคราว โดยผู้อุทธรณ์ได้ส่ง
หลักฐานบัญชีลงชื่อปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวรายวันในเดือน
ที่ขอเบิกเงินค่าจ้างดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งหลักฐานการจ่ายเงิน
ค่าจ้าง (แบบ ๔๒๐๓) ซึ่งจะสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับวันทำงาน
และจำนวนเงินค่าจ้างที่ลูกจ้างแต่ละคนได้รับ โดยผู้อุทธรณ์ได้ลงนาม
รับรองรายการจ่ายเงินว่า ได้จ่ายไปในส่วนราชการโดยแท้จริงและได้
เรียกใบเสร็จจากผู้รับเงินและทำหลักฐานการรับเงินไว้ครบถ้วน
ซึ่งได้ส่งมาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว และป่าไม้จังหวัด
ก็ได้อนุมัติทุกครั้งและผู้อุทธรณ์ได้ลงนามเป็นผู้รับเงินทุกครั้ง
โดยเดือนตุลาคม ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์ลงนามรับเงินจำนวน

๒๘๐,๙๐๐ บาท เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์ลงนามรับเงินจำนวน ๒๖๗,๖๐๐ บาท และเดือนธันวาคม ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์ลงนามรับเงินจำนวน ๒๘๕,๖๕๐ บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน อุทยานแห่งชาติ (แบบ ๔๒๐๓) ซึ่งลูกจ้างชั่วคราวรายวันลงชื่อรับเงินฉบับที่นำไปประกอบหลักฐานการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันจากสำนักงานป่าไม้จังหวัด เพียบเทียบกับหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน อุทยานแห่งชาติ (แบบ ๔๒๐๓) ซึ่งลูกจ้างชั่วคราวรายวันลงชื่อรับเงิน ฉบับที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันลงชื่อรับเงินจริงปรากฏว่ามีการเบิกจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันเป็นเท็จจำนวน ๑๑ ราย เป็นเงินรวม ๗๒,๑๙๓ บาท

นอกจากนี้ ในประเด็นกล่าวหาเรื่องมีคำสั่งจ้างนางสาว ก. และนาง ข. แต่บุคคลทั้งสองไม่ได้ไปปฏิบัติงานและได้มีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างนั้น ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ต่อผู้ว่า แม่ลูกจ้างไม่ได้ทำงานที่อุทยานฯ ตามคำสั่งจ้างฯ แต่บุคคลทั้งสองได้ทำงานจริงอยู่ที่หน่วยงานของกรมป่าไม้ตามที่ขอมา โดยผู้ขอยอมรับว่าได้ขอมาจริงและลูกจ้างทั้งสองรายยืนยันว่าได้รับเงินครบถ้วนตามคำสั่งจ้างฯ จริง แต่ในส่วนเงินที่ยังขาดได้รับไม่ครบนั้น หัวหน้าของลูกจ้างทั้งสอง (ไม่ใช่ผู้อุทธรณ์) จะจ่ายส่วนที่ขาดให้จนครบถ้วนตามที่ตกลงจ้างกัน (เป็นการจ้างที่เกิดขึ้นมา ๑๔ ปี แล้ว) ขณะนั้นผู้อุทธรณ์ยอมรับว่าไม่รู้กฎหมาย เข้าใจว่าสามารถทำได้

และไม่มีเจตนาทุจริต เพราะผู้อุทธรณ์ไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ
เนื่องจากลูกจ้างฯ ได้ทำงานจริงและได้รับเงินค่าจ้างครบถ้วน
ไม่มีการเบียดบังใด ๆ และไม่ได้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามข้ออ้างข้างต้นผู้อุทธรณ์ยอมรับว่า
ลูกจ้างดังกล่าวไม่ได้ทำงานที่อุทยานฯ ตามคำสั่งจ้างฯ แต่ได้ทำงานจริง
อยู่ที่หน่วยงานของกรม ป. ตามที่ขอมา จากตามทางการไต่สวน
ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ นางสาว ก. ได้ไปปฏิบัติหน้าที่
ที่สำนักงานป่าไม้จังหวัด เนื่องจากทางสำนักงานป่าไม้จังหวัดได้ขอตัว
ไปช่วยงาน ขณะปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานป่าไม้จังหวัด นางสาว ก.
ได้ลงชื่อปฏิบัติงานที่สำนักงานป่าไม้จังหวัดตามวันเวลาที่ได้
ปฏิบัติงานจริง แต่เมื่ออุทยานแห่งชาติขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้าง
ชั่วคราวรายวันมายังสำนักงานป่าไม้จังหวัด นางสาว ก. ก็จะลงชื่อ
ย้อนหลังในสมุดลงเวลาของอุทยานฯ ด้วย ส่วนนาง ข. ได้ปฏิบัติ
หน้าที่ที่อุทยานแห่งชาติทางทะเลโดยในเดือนตุลาคม - ธันวาคม
๒๕๔๐ นาย ค. จะเป็นผู้จ่ายค่าจ้างให้ตามที่ได้ตกลงกันด้วยวาจา
เดือนละประมาณ ๔,๐๐๐ บาท ฉะนั้น ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับ
สถานที่ทำงานจริงของบุคคลทั้งสองจึงรับฟังได้ แต่อย่างไรก็ตาม
ผู้อุทธรณ์ก็ได้แนบหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่าในการจ่ายเงินค่าจ้าง
ผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วครบถ้วนหรือไม่
อย่างไรมาประกอบข้อต่อสู้ด้วย จึงมีอรรถพิสูจน์ได้ว่าผู้อุทธรณ์

ได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด จึงมีอาจรบฟังในทาง
ที่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ได้

ส่วนประเด็นเรื่องเบิกเงินค่าจ้างมากกว่าจำนวนวัน
ที่ไปปฏิบัติงาน และประเด็นเรื่องการจ่ายเงินค่าจ้างในอัตราที่ต่ำกว่า
เงินที่เบิกจากทางราชการ ตามทางการสอบสวนรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า
ผู้อุทธรณ์ได้เบิกเงินค่าจ้างเพื่อจ่ายให้ลูกจ้างรายวัน ได้แก่ นางสาว ก.
นาง ข. นาย ง. นาย จ. นาย ฉ. นาย ช. นาย ซ. นาง ฅ. นาย ฎ.
นาย ฐ. และนาย ถ. เป็นเงินจำนวน ๑๒๖,๐๐๐ บาท แต่ได้จ่ายจริง
จำนวน ๕๓,๘๐๗ บาท ดังนั้น ผู้อุทธรณ์ได้เบิกเงินค่าจ้างจาก
ทางราชการมากกว่าจ่ายจริง เป็นเงิน ๗๒,๑๙๓ บาท

ประเด็นนี้ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า นาย ช. นาย จ.นาง ย.
นางสาว ฅ. และนาย ฐ. ยืนยันว่าได้ลงลายมือชื่อตามที่นางสาว ต.
เจ้าหน้าที่การเงินของอุทยานฯ ให้ลงชื่อแต่ได้รับเงินไม่ครบ
ข้อนี้ผู้อุทธรณ์ไม่เคยทราบ เพราะได้มอบหมายให้นางสาว ต.
เป็นผู้จ่ายเงินค่าจ้างให้ลูกจ้างฯ ตามหลักฐานการเบิกเงินค่าจ้าง
ที่ผู้อุทธรณ์ได้เบิกผ่านสำนักงานป่าไม้จังหวัดซึ่งเป็นลายมือชื่อรับเงิน
ที่แท้จริงของลูกจ้างฯ และลูกจ้างต้องลงชื่อให้ครบถ้วนในเอกสาร
ก่อนที่จะได้รับเงินค่าจ้างภายหลัง เพราะการยื่นเอกสารเพื่อเบิกจ่าย
ต้องมีลายมือชื่อของลูกจ้างครบถ้วนแล้ว ผู้อุทธรณ์ไม่เคยควบคุม
การจ่ายเงินของนางสาว ต. เมื่อเบิกเป็นเงินสดมาแล้วก็ให้นางสาว ต.

ดำเนินการโดยให้ลูกจ้างมารับเงินจากนางสาว ต. ที่อุทยานฯ และผู้อุทธรณ์ยังได้ต่อสู้ในประเด็นเรื่องเอกสารที่มีการอ้างว่าเป็นชุดที่จ่ายจริงว่า ผู้อุทธรณ์ไม่เคยทราบมาก่อนและไม่มีลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ร่วมรับรู้ด้วย เอกสารที่ถือว่าถูกต้องต้องเป็นเอกสารที่ใช้ยื่นเพื่อนำไปเสนอขอเบิกจ่ายเงิน ไม่ใช่ฉบับที่นางสาว ต. อ้างขึ้นเอง ซึ่งทำขึ้นเมื่อใดและให้ลูกจ้างลงชื่อเมื่อใด ไม่มีใครทราบ เพราะลูกจ้างเป็นคนในพื้นที่หึ่งสิ้น แต่ลายมือชื่อของลูกจ้างในเอกสารเบิกจ่ายที่ผู้อุทธรณ์เสนอเป็นลายมือชื่อที่ลูกจ้างได้ลงไว้จริง และผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ต่อสู้ไปกว่า การให้ถ้อยคำต่อคณะอนุกรรมการไต่สวนของนางสาว ต. รายนี้เป็นเท็จรับฟังไม่ได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประเด็นนี้ตามทางการไต่สวนรับฟังข้อเท็จจริงตามถ้อยคำของหัวหน้าหน่วยฯ แต่ละหน่วยซึ่งให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า การลงชื่อเป็นผู้ควบคุมงานในบัญชีลงชื่อมาทำงานลูกจ้างชั่วคราวอุทยานแห่งชาติ ฯ ได้ลงชื่อไปตามที่ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ไปปฏิบัติงานจริงตามที่ผู้อุทธรณ์จัดส่งคนงานไปให้ ส่วนที่ปรากฏร่องรอยการแก้ไขจำนวนลูกจ้างชั่วคราวรายวันที่ไปปฏิบัติงานและจำนวนรวมลูกจ้างชั่วคราวรายวันในบัญชีลงชื่อมาทำงานลูกจ้างชั่วคราวรายวันอุทยานแห่งชาติฯ เป็นการแก้ไขหลังจากที่หัวหน้าหน่วยฯ แต่ละหน่วยได้นำส่งบัญชีดังกล่าวไปยังงานการเงินของอุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งเรื่องการรับเงินค่าจ้างของลูกจ้างชั่วคราวรายวันก็ลงชื่อรับเงินเองหรือให้คนอื่นไปปรับแทนให้

ณ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติฯ ซึ่งหัวหน้าหน่วยฯ แต่ละหน่วย
ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน
ดังกล่าว ประกอบกับลูกจ้างจำนวน ๔ ราย แต่ละรายได้ให้ถ้อยคำ
เรื่องการจ่ายเงินค่าจ้างของผูุ้ทธรณ์ในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ
ผูุ้ทธรณ์ได้จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างกลุ่มนี้ในจำนวนที่น้อยกว่า
อัตราค่าจ้างที่ผูุ้ทธรณ์เบิกจากทางราชการ และตามทางการไต่สวน
รับฟังข้อเท็จจริงได้อีกว่า พยานรายนาย จ. ได้ให้ถ้อยคำกว่า
ตามที่พนักงานไต่สวนได้ให้พยานคู่สำเนาหลักฐานการจ่ายเงิน
ค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันประจำเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม
๒๕๔๐ พยานดูแล้ว ไม่ใช่ลายมือชื่อของพยาน และไม่ทราบว่าผู้ใด
ปลอมลายมือชื่อของพยาน และพยานปากนี้ยังได้ให้ถ้อยคำอีกว่า
พยานไม่เคยรับเงินค่าจ้างทั้งสามเดือนแต่อย่างใด ลูกจ้างกลุ่มนี้
มีวิทยุและคุณสมบัติแตกต่างกัน และมีสถานที่ทำงานคนละแห่ง
บางคนทำงานอยู่ที่ส่วนกลาง บางคนทำงานอยู่ที่ฐานหรือหน่วย
พิทักษ์อุทยานซึ่งมีอยู่ ๕ หน่วย ถ้อยคำของลูกจ้างเหล่านี้
จึงน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ตามทางการไต่สวนของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. รับฟังได้ว่า เรื่องการจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน
นางสาว ต. ซึ่งทำหน้าที่ทางด้านการเงินตามที่ได้รับมอบหมาย
ด้วยวาจาจากผูุ้ทธรณ์ เป็นผู้รับเงินจากผูุ้ทธรณ์ตามจำนวนเงิน
ที่ปรากฏในฉบับที่จัดทำขึ้นเอง ซึ่งมีใช่เป็นจำนวนเงินค่าจ้าง
ที่ได้จ่ายให้แก่ลูกจ้างตามหลักฐานการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว

รายวัน (แบบ ๔๒๐๓) ฉบับที่ส่งประกอบการวางฎีกาเบิกจ่ายจากสำนักงานป่าไม้จังหวัด และตามทางการไต่สวนยังรับฟังข้อเท็จจริงได้อีกว่า ลูกจ้างชั่วคราวรายวันตามคำสั่งจ้างทุกราย ผู้อุทธรณ์จะเป็นผู้รับรองในการสมัครไปสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ซึ่งใช้เป็นหลักฐานประกอบในการขออนุมัติจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งยังเป็นผู้ลงชื่อในฐานะผู้ตรวจในบัญชีรายชื่อผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้าควบคุมในหลักฐานการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน (แบบ ๔๒๐๓) ซึ่งให้ลูกจ้างชั่วคราวรายวันแต่ละคนลงชื่อรับเงิน รวมทั้งเป็นผู้ขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และเมื่อป่าไม้จังหวัดอนุมัติแล้วผู้อุทธรณ์ก็เป็นผู้รับเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันจากสำนักงานป่าไม้จังหวัดด้วยตนเองทุกครั้ง

จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่กล่าวข้างต้น จึงเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้เบียดบังเงินของลูกจ้างชั่วคราวรายวันไปจริง โดยผู้อุทธรณ์ได้ขอเบิกจ่ายเงินจากงบงานอุทยานแห่งชาติ หมวดค่าจ้างชั่วคราว ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ลงนามเป็นผู้รับเงินในเดือนตุลาคม - เดือนธันวาคม ๒๕๔๐ แต่ได้จ่ายให้ลูกจ้างรายวันต่ำกว่าที่ผู้อุทธรณ์รับมา รวมทั้งไม่ได้จ่ายให้กับลูกจ้างที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่อุทยานแห่งชาติฯ รายนาย ง. และนาย จ. แต่ได้นำเงินดังกล่าวนี้ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๗๒,๑๙๓ บาท ดังนั้น การที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบของ

ทางราชการ และไม่เคยทุจริตต่อหน้าที่จึงฟังไม่ขึ้น พฤติการณ์ของ
ผู้อุทธรณ์ดังกล่าวข้างต้น เป็นความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์
ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานจงใจไม่ปฏิบัติ
ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบาย
ของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
และฐานประพฤติกู้ตัวอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๖ วรรคสาม มาตรา ๘๕
วรรคสอง และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะ
กระทำความผิด

นอกจากนี้ การที่ผู้อุทธรณ์ยังโต้แย้งว่าการชี้มูลความผิด
นางสาว ต. แทนที่จะใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำ
ของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่คณะกรรมาการ ป.ป.ช. กลับชี้มูล
ความผิดตามมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และถ้าจะชี้มูลให้นางสาว ต. มีความผิด
ในฐานะผู้สนับสนุนให้ต้องรับโทษสองในสามตามมาตรา ๑๕๗
แห่งประมวลกฎหมายอาญาก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากความผิด
ที่เกิดจากการกระทำของนางสาว ต. ได้ขาดอายุความแล้ว อายุความ
ที่ยังทำได้คงมีเพียงผู้อุทธรณ์เท่านั้น ซึ่งไม่มีความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามข้อ ๕๖ ของระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗
กำหนดว่า “การลงโทษลูกจ้างประจำในส่วนราชการที่มีกฎหมาย
ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะ จะลงโทษตามระเบียบนี้
หรือลงทัณฑ์ หรือลงโทษตามกฎหมาย หรือระเบียบ หรือข้อบังคับ
ว่าด้วยวินัยนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้
แต่ถ้าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามระเบียบนี้ ก็ให้
ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามข้อ ๑๓ พิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้
ในระเบียบนี้” ดังนั้น การชี้มูลความผิดนางสาว ต. ซึ่งมีมูลเป็น
ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๕๖
ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๗ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นไปตามนัยระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้จึงรับฟังมิได้

ส่วนประเด็นว่า การที่คู่กรณีในอุทธรณ์มีคำสั่งลงโทษ
ไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มีมติ เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่
และระดับโทษที่คู่กรณีในอุทธรณ์สั่งลงโทษผู้อุทธรณ์เหมาะสม
หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การดำเนินการของคู่กรณีในอุทธรณ์ เป็นการดำเนินตามความในมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และชอบด้วยกฎหมายแล้ว และโดยที่ ก.พ.ค. มีฐานะ ตามกฎหมายเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ซึ่งอาจมี ดุลพินิจปรับระดับโทษในเรื่องที่พิจารณาให้เหมาะสมกับกรณีได้ แต่เนื่องจากตามคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ และการอุทธรณ์ตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญว่าการใช้สิทธิอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา อันเนื่องมาจากการลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตาม ฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ มิใช่ฐานความผิด จากการสอบสวนวินัยโดยผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา และ มิใช่กรณีที่ถูกกล่าวหาถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ การอุทธรณ์จึงต้องอยู่ในขอบเขต ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ โดยมีสิทธิอุทธรณ์ ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น กล่าวคือ อุทธรณ์ได้ เฉพาะระดับโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ

องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามขั้นตอนต่อจากกระบวนการ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงมีอำนาจ
พิจารณาเฉพาะเรื่องการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาตาม
ฐานความผิดเดิมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเท่านั้น การใช้อำนาจ
หน้าที่ล่งล้างหรือกระทบกระเทือนอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญ
บัญญัติรับรองว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
เป็นการเฉพาะ โดยการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงใหม่ แล้วเปลี่ยน
ฐานความผิดเพื่อกำหนดโทษใหม่ จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ดังนั้น ก.พ.ค. ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณา
อุทธรณ์ตามขั้นตอนต่อจากกระบวนการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงฐานความผิดตามมติ
ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ จากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ดังกล่าว ก.พ.ค. จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิด
ทางวินัยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำวินิจฉัยแล้วได้ ก.พ.ค.
มีอำนาจวินิจฉัยได้เพียงเฉพาะระดับโทษเท่านั้น ฉะนั้น เมื่อฟังว่า
การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยร้ายแรง ฐานปฏิบัติ
หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเอง
หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของ

ทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และ
ฐานประพฤติก่ออย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕
วรรคสอง และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่กระทำ
ความผิด การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ
ไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ระดับโทษจึงเหมาะสมแล้ว อุทธรณ์
ของผู้อุทธรณ์จึงฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๖ ตัดเงินเดือน กรณีช่วยให้หนักโทษได้พูดคุยกับภริยา (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๕๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์รับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานอบรม
และฝึกวิชาชีพชำนาญงาน เรือนจำกลางจังหวัด กรม ร. อุทธรณ์
คำสั่งลงโทษลดเงินเดือน ๒ % ของอัตราเงินเดือน ฐานไม่ปฏิบัติ
หน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบแบบแผน
ของทางราชการ ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์
ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย และฐานยอมให้
ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ผู้อื่น
ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๑๐) มาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
กรณีได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดควบคุมผู้ต้องขัง

ออกไปรับการตรวจรักษาอาการป่วยที่ทันตสถานโรงพยาบาล ร. แล้วได้อนุญาตให้ภรรยาของ น.ช. ธร เข้าไปพูดคุยกับ น.ช.ธร ภายในห้องโดยสารสำหรับควบคุมผู้ต้องขังของรถยนต์บรรทุก ผู้ต้องขัง ตั้งแต่โรงพยาบาลประจำจังหวัดจนถึงบริเวณ ใกล้เรือนจำกลางจังหวัด

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์อนุญาตให้ภรรยาของผู้ต้องขังเข้าไปพูดคุยกับผู้ต้องขังซึ่งป่วยภายในห้องโดยสารสำหรับควบคุมผู้ต้องขังโดยผู้อุทธรณ์นั่งควบคุมมาอย่างใกล้ชิดในรถขนส่งผู้ต้องขังและถือคกุญแจอย่างแน่นหนา สาเหตุที่ผู้อุทธรณ์อนุญาตเป็นเพราะมีจิตเมตตาสงสาร มิได้เรียกรับผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้ต้องขังหรือญาติผู้ต้องขังทั้งสิ้น ซึ่งเป็นไปตามจรรยาบรรณข้าราชการราชทัณฑ์ ข้อ ๓ พึงปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเป็นธรรม ตามหลักสิทธิมนุษยชน หลักทัศนวิทยา หลักเมตตาธรรม และหลักมนุษยธรรม อีกทั้งมิได้เกิดความเสียหายต่อทางราชการแต่อย่างใด และไม่เคยคิดที่จะเอาตำแหน่งหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตนให้เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ทางราชการ และวงศ์ตระกูล ผู้อุทธรณ์รับราชการมา ๒๗ ปี ไม่เคยกระทำผิดวินัยหรือถูกลงโทษแม้แต่ครั้งเดียว นอกจากนั้น ผู้อุทธรณ์ยังใฝ่เรียนรู้ และปฏิบัติธรรม จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาโทษให้เบาว่าโทษลดเงินเดือน

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ฝ่ายควบคุมกลาง เรือ่นจำกลางจังหวัดได้มอบหมายให้ผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้า ชุดควบคุมพร้อมเจ้าหน้าที่อื่น รวม ๕ คน เพื่อนำตัว น.ช. ธร จากเรือ่นจำกลางจังหวัดไปตรวจรักษา และไปรับตัว น.ช. ซาติ จากโรงพยาบาลกลางจังหวัดไปรับการตรวจรักษาที่ทัณฑสถาน โรงพยาบาล ร. เมื่อไปถึงทัณฑสถานโรงพยาบาล ร. แพทย์ได้รับตัว น.ช. ซาติ ไว้รักษา ส่วน น.ช. ธร แพทย์ให้กลับไปรักษาที่เรือ่นจำ ตามเดิม และนัดให้มาตรวจรักษาในภายหลัง ซึ่งแพทย์ได้สั่งให้ นางสาว ส. ไปรับเอาฟิล์มเอ็กซเรย์ของ น.ช. ซาติ ที่โรงพยาบาล กลางจังหวัดเพื่อนำมาใช้ในการรักษา น.ช. ซาติ โดยให้นำมาให้ ในภายหลัง จากนั้นเจ้าหน้าที่ทั้ง ๕ คน ได้ควบคุมตัว น.ช. ธร กลับเรือ่นจำกลางจังหวัด ระหว่างเดินทางกลับรถยนต์ได้มาที่ โรงพยาบาลกลางจังหวัดเพื่อให้นางสาว ส. ลงไปรับฟิล์มเอ็กซเรย์ ของ น.ช. ซาติ ขณะที่รถยนต์จอดอยู่ที่โรงพยาบาลกลางจังหวัด ผู้อุทธรณ์ได้ให้ภรรยาของ น.ช. ธร พุดคุยกับ น.ช. ธร ข้างรถยนต์ เมื่อนางสาว ส. รับฟิล์มเอ็กซเรย์เสร็จเรียบร้อยแล้ว และกลับมา ที่รถยนต์ ผู้อุทธรณ์ก็ได้สั่งให้นายรักษ์ เปิดประตูห้องโดยสาร สำหรับควบคุมผู้ต้องขัง และให้ภรรยาของ น.ช. ธร เข้าไปภายใน ห้องโดยสารสำหรับควบคุมผู้ต้องขังของรถยนต์ จากนั้นก็ให้นายรักษ์ ขับรถยนต์กลับเรือ่นจำกลางจังหวัด เมื่อมาถึงบริเวณ

หน้าร้านอาหารตั้ง ผู้อุทธรณ์ได้แจ้งให้นายรักษ์ จอทรถยนต์และให้
ภรรยาของ น.ช. ธร ลงจากรถยนต์

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า
ผู้อุทธรณ์ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดควบคุมผู้ต้องขัง
เพื่อควบคุมตัวผู้ต้องขังป่วยจากโรงพยาบาลกลางจังหวัด ในระหว่าง
เดินทางจากโรงพยาบาลกลางจังหวัด เพื่อควบคุมตัว น.ช. ธร
กลับไปส่งยังเรือนจำกลางจังหวัด ผู้อุทธรณ์ได้อนุญาตให้ภรรยาของ
น.ช. ธร เข้าไปพูดคุยกับ น.ช. ธร ภายในห้องโดยสารสำหรับควบคุม
ผู้ต้องขังของรถยนต์บรรทุกผู้ต้องขัง ตั้งแต่โรงพยาบาลกลางจังหวัด
จนเกือบจะใกล้ถึงเรือนจำกลางจังหวัด บริเวณร้านอาหารตั้ง
ได้ให้ภรรยาของ น.ช. ธร ลงจากรถยนต์บรรทุกผู้ต้องขัง จนเป็นเหตุ
ให้มีการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าว ซึ่งต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ให้ถ้อยคำ
ต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงว่า ผู้อุทธรณ์ทราบดีว่ามีระเบียบ
ในการควบคุมผู้ต้องขังออกไปรักษาตัว และการกระทำดังกล่าว
ของผู้อุทธรณ์เป็นการผิดระเบียบ จึงเป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์กระทำผิด
วินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ (๒) (๑๐) และมาตรา ๘๓ (๓)
ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ.๒๕๕๑ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย
กฎ ระเบียบของทางราชการ ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษา
เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
และฐานยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

หาประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และโดยที่การกระทำของผู้อุทธรณ์ดังกล่าว เป็นเหตุให้มีการร้องเรียน จึงเป็นกรณี que se non ด้ว่ามีผลกระทบต่อระบบการควบคุมผู้ต้องขังของกรม ร. อีกทั้งยังอาจทำให้กรม ร. ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมในการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม เสียหายในด้านความเชื่อถือที่ประชาชน มีต่อกรม ร. ได้ การกระทำของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวจึงมิใช่กรณีกระทำ ผิดวินัยเล็กน้อย การที่คู่กรณีในอุทธรณ์สั่งลงโทษลดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ ๒ % ของอัตราเงินเดือน จึงเป็นการพิจารณาใช้ดุลพินิจที่สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับการกระทำผิดของผู้อุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาโทษเบากว่าโทษลดเงินเดือนโดยอ้างว่าการกระทำของ ผู้อุทธรณ์มิได้เกิดความเสียหายต่อทางราชการแต่อย่างใด จึงฟัง ไม่ขึ้น

สำหรับกรณีที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่า สาเหตุที่อนุญาตให้ภรรยา ของผู้ต้องขังเข้าไปพูดคุยกับผู้ต้องขังซึ่งป่วยภายในห้องโดยสาร สำหรับควบคุมผู้ต้องขังเป็นเพราะมีจิตเมตตาสงสาร ซึ่งเป็นไปตามจรรยาบรรณข้าราชการกรม ร. ข้อ ๓ ฟังปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ด้วยความเป็นธรรม ตามหลักสิทธิมนุษยชน หลักทฤษฎีวิชา หลักเมตตาธรรม และหลักมนุษยธรรม เห็นว่า โดยที่มาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประกอบกับกระทรวง ม. ได้ออกระเบียบว่าด้วยการควบคุมผู้ต้องขังที่ได้รับอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวภายนอกเรือนจำ พ.ศ. ๒๕๒๑ และต่อมากรม ร. ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๙๐๕/ว ๓๔ เรื่อง การควบคุมผู้ต้องขังป่วยที่ได้รับอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวภายนอกเรือนจำ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แจ้งให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้ต้องขังป่วยที่ได้รับอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวภายนอกเรือนจำเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดควบคุมผู้ต้องขังเพื่อควบคุมตัวผู้ต้องขังป่วยจำนวน ๒ ราย จากเรือนจำกลางจังหวัดไปรับการตรวจรักษาที่ทัณฑสถานโรงพยาบาล ร. ผู้อุทธรณ์จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวง ม. และหนังสือกรม ร. ดังกล่าว ซึ่งผู้อุทธรณ์ก็ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสืบสวนว่า ผู้อุทธรณ์ทราบดีว่ามีระเบียบในการควบคุมผู้ต้องขังออกไปรักษาตัว และการกระทำดังกล่าวของผู้อุทธรณ์เป็นการผิดระเบียบ ข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนกรณีที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่า มิได้เรียกรับผลประโยชน์ใด ๆ จากผู้ต้องขังหรือญาติผู้ต้องขังทั้งสิ้น อีกทั้งผู้อุทธรณ์ไม่เคยคิดที่จะเอาตำแหน่งหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน

ให้เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ทางราชการและวงศ์ตระกูล เห็นว่า คู่กรณี ในอุทธรณ์ลงโทษผู้อุทธรณ์กรณีได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าชุดควบคุมผู้ต้องขังออกไปรับการตรวจรักษาอาการป่วย ที่ทัณฑสถานโรงพยาบาล ร. แล้วได้อนุญาตให้ภรรยาของผู้ต้องขัง ขึ้นรถยนต์บรรทุกผู้ต้องขัง ตั้งแต่โรงพยาบาลกลางจังหวัดจนถึง บริเวณใกล้เรือนจำกลางจังหวัด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๑๐) และมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย และฐานยอมให้ผู้อื่นอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้ผู้อื่น หาได้ลงโทษ ผู้อุทธรณ์ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่ ข้อกล่าวอ้าง ของอุทธรณ์จึงฟังไม่ขึ้น

นอกจากนี้ กรณีที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าผู้อุทธรณ์รับราชการมา ๒๗ ปี ไม่เคยกระทำผิดวินัยหรือถูกลงโทษแม้แต่ครั้งเดียว และผู้อุทธรณ์ยังไฝ่เรียนรู้และปฏิบัติธรรมนั้น เห็นว่า เป็นกรณี ที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าคู่กรณีในอุทธรณ์ไม่นำเหตุอันควรลดหย่อน มาประกอบการพิจารณาลดโทษผู้อุทธรณ์ แต่โดยที่มาตรา ๙๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติ ว่า ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณา ลดโทษก็ได้ แสดงว่าคู่กรณีในอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจที่จะนำเหตุอันควร

ลดหย่อนมาประกอบการพิจารณาลดโทษหรือไม่ก็ได้ ข้อกล่าวอ้างของผู้อุทธรณ์ข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

ดังนั้น คำสั่งที่ลงโทษลดเงินเดือนอุทธรณ์ ๒ % ของอัตราเงินเดือน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๗ ภาคทัณฑ์ กรณีไม่นำเอกสารราชการเก็บเข้าสารบบและจัดทำหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโดยไม่รายงานปัญหาให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อตรวจสอบก่อน (เรื่องแดงที่ ๐๐๓๗๑๕๖ และที่ ๐๐๓๘๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ อุทธรณ์คำสั่งลดโทษเป็นภาคทัณฑ์ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ และฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) และมาตรา ๘๓ (๑) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายทะเบียน สำนักงาน ท. ไม่นำคำขอออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ และใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมเรื่องดังกล่าว อันเป็นเอกสาร

ราชการเก็บเข้าสารบบ ต่อมาได้จัดทำหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ ในอัตราตารางวาละ ๔,๘๐๐ บาท ตามตัวเลขที่ปรากฏในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดิน โดยไม่รายงานปัญหาที่ราคาประเมินที่ดินในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดินแตกต่างจากราคาประเมินในคอมพิวเตอร์และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินแก่ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น เพื่อเสนอหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบก่อน และต่อมาได้รับคำขอจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวแล้วเสนอเรื่องให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โดยไม่นำบันทึกถ้อยคำนิติบุคคลได้มาซึ่งที่ดิน (บันทึกนิติบุคคลซื้อที่ดิน) เสนอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือผู้รักษาราชการแทนพิจารณาสั่งการอนุญาตให้นิติบุคคลซื้อที่ดินก่อนจดทะเบียนตามระเบียบ

ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้อุทธรณ์ว่า ราคาประเมินตารางวาละ ๔,๘๐๐ บาท เป็นราคาที่คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินเป็นผู้กำหนดอยู่ก่อนแล้ว มิใช่ราคาที่ตนกำหนดแล้วคณะกรรมการดังกล่าวได้เห็นชอบตาม เพียงแต่เจ้าหน้าที่ของกรม ธ. บันทึกผิดพลาด ซึ่งในวันเกิดเหตุตนได้ปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นแล้ว แต่นาย อ. หัวหน้าฝ่ายทะเบียนไม่ได้สั่งการให้หารือไปยังสำนักงาน ธ. พื้นที่แต่อย่างใด การประเมินราคาดังนั้นไม่ได้ต่ำกว่าที่คณะกรรมการฯ กำหนด จนทำให้ทางราชการเสียหาย

หรือแสวงหาประโยชน์จากข้อผิดพลาด เพียงแต่อาจไปขัดขวางประโยชน์ของเจ้าหน้าที่บางกลุ่ม ส่วนการจดทะเบียนขายระหว่าง นาย ว. กับบริษัท บ. ได้ดำเนินการตามขั้นตอนแล้วแต่มาทราบภายหลังว่าหัวหน้าฝ่ายทะเบียนไม่ลงนามรับทราบหรืออนุมัติให้จดทะเบียนได้ และผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน จึงขอให้ยกโทษแล้วให้ว่ากล่าวตักเตือน

ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งลดโทษเป็นภาคทัณฑ์ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานนิติกรรมสำนักงานที่ดิน ได้ลงนามในหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ ในอัตราตารางวาละ ๔,๘๐๐ บาท ตามตัวเลขที่ปรากฏในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดินโดยไม่รายงานปัญหาที่ราคาประเมินที่ดินในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดิน แตกต่างจากราคาประเมินในคอมพิวเตอร์ และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น เพื่อเสนอหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ตรวจสอบก่อน และในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้สั่งการในหนังสือมอบอำนาจของบริษัทเรื่องซื้อที่ดินและดำเนินการจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวในวงเงินทุนทรัพย์เกินอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้อุทธรณ์ว่า กรณีการรับรองราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๔,๘๐๐ บาทนั้น ตนหรือผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ไม่ได้กำหนดขึ้นเอง แต่มีการบันทึกข้อมูลผิด ซึ่งสำนักงาน ๘. พื้นที่ก็ได้ยอมรับเรื่องนี้ ทั้งความได้ปรากฏต่อหัวหน้าฝ่ายทะเบียนมาตั้งแต่ต้น แต่หัวหน้าฝ่ายทะเบียนไม่ได้สั่งการให้หาหรือไปยังสำนักงาน ๘. พื้นที่แต่อย่างใด กลับบอกว่าจะคุยกับเจ้าของที่ดินเอง ส่วนกรณีสั่งการหนังสือมอบอำนาจซื้อที่ดิน/การจดทะเบียนเกินอำนาจที่ได้รับมอบหมายนั้น เรื่องนี้ตนได้ปฏิบัติเหมือนทุกเรื่องที่เคยปฏิบัติมา เมื่อตนพิจารณาเสร็จได้เสนอต่อไปยังหัวหน้าฝ่ายทะเบียน แต่จนถึงช่วงบ่ายก็ยังไม่ดำเนินการ เจ้าของที่ดินจึงไม่พอใจ ตนจึงโทรศัพท์ไปถามหัวหน้าฝ่ายทะเบียนซึ่งแจ้งให้ตนดำเนินการให้แก่ผู้ขอไปก่อนแล้วจะมาลงนามจดทะเบียนอนุญาตให้เป็นการเฉพาะรายตามที่เคยปฏิบัติกันมา เพื่อเป็นการแก้ปัญหาให้บริการประชาชนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเท่านั้น ทั้งเรื่องนี้ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแต่อย่างใด

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้รับคำขอออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ จากนาย ว. แต่มิได้เก็บคำขอออกหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดิน ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียม และหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ ฉบับลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๒ ไว้ในต้นเรื่องสารบบที่ดินของโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ และต่อมาในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ ได้จัดทำหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินให้แก่ นาย ว. ทั้งที่ยังไม่ได้มีการตรวจสอบราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ต้องไปยื่นสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ จากนั้นในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้เสนอเรื่องให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จดทะเบียนซื้อขายที่ดินระหว่าง นาย ว. กับพวก และบริษัท ข. ไปโดยไม่เสนอบันทึกถ้อยคำนิติบุคคลขอได้มาซึ่งที่ดินให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือผู้รักษาราชการแทนสั่งการอนุญาตให้นิติบุคคลซื้อที่ดินเสียก่อน และการที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ตรวจสอบว่าราคาประเมินที่ดินในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดินที่กำหนดตารางวาละ ๔,๘๐๐ บาท ไม่ตรงกับราคาประเมินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินรอบบัญชี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ ที่กำหนดตารางวาละ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ เพื่อเสนอหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบก่อนนั้น เป็นการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จึงเป็นความผิด

ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) และมาตรา ๘๓ (๑) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

สำหรับผู้อุทธรณ์ที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้ลงนามในหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๗๒ โดยไม่รายงานปัญหาที่ราคาประเมินที่ดินในแผนที่ประกอบบัญชีกำหนดราคาประเมินที่ดินแตกต่างจากราคาประเมินในคอมพิวเตอร์และบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นเพื่อเสนอหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบก่อน และในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้สั่งการในหนังสือมอบอำนาจและดำเนินการจดทะเบียนขายที่ดินดังกล่าวในวงเงินทุนทรัพย์เกินอำนาจ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จึงเป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของ

ทางราชการตามมาตรา ๘๒ (๒) (๔) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์มีคำสั่งลดโทษผู้อุทธรณ์ ทั้งสองจากลดเงินเดือน ๔ % เป็นภาคทัณฑ์นั้น ชอบด้วยกฎหมาย และระดับโทษสมควรแก่กรณีแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ทั้งสอง ฟังไม่ขึ้น วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

กรณีที่ ๘ ไล่ออก กรณีประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(เรื่องแดงที่ ๐๐๓๒๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงาน เวชสถิติชำนาญงาน โรงพยาบาล ช. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุ อันสมควร และมีพฤติการณ์จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของ ทางราชการ และฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๓) และมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า เหตุผลของการไม่สามารถ ปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หลังจากหมด ระยะเวลาลาภิกนั้น เนื่องจากถูกจับกุมและฝากขังในคดีอาญา โดยคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างยกฟ้อง - ชั่งระหว่างอุทธรณ์ เพราะตน

ไม่ได้กระทำความผิดตามที่อัยการฟ้องและกำลังพิสูจน์ความบริสุทธิ์
ของตนอยู่ในเวลานี้ จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาคำสั่งไล่ออก
จากราชการใหม่

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อวันที่ ๒๘
กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. ผู้อุทธรณ์ได้โทรศัพท์
แจ้งหัวหน้างานเวชสารสนเทศว่าขอลาถูกฉุกเฉิน ระหว่างวันที่
๒๙ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยได้วางใบลาไว้ที่โต๊ะทำงานของ
หัวหน้างาน วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ หัวหน้างานได้พบใบลา
ที่ผู้อุทธรณ์ได้วางไว้บนโต๊ะทำงานจึงได้ลงนามและเสนอผู้มีอำนาจ
อนุญาตตามลำดับต่อไป และในวันดังกล่าวผู้อุทธรณ์ขึ้นเครื่องบิน
ที่ท่าอากาศยานพิษณุโลกไปยังกรุงเทพมหานคร และได้เดินทางต่อ
ไปประเทศมาเลเซียโดยทางเครื่องบิน ต่อมาวันที่ ๓๐ กรกฎาคม
๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์เดินทางออกจากประเทศมาเลเซียไปสาธารณรัฐ
ประชาชนจีนโดยทางเครื่องบิน ผู้อุทธรณ์ถึงสาธารณรัฐประชาชน
จีนเวลาประมาณ ๒๑.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ศุลกากรสนามบินเซินเจิ้น
มณฑลกว่างตุง สาธารณรัฐประชาชนจีน ตรวจพบเฮโรอีนน้ำหนัก
ประมาณ ๑,๐๐๐ กรัม ซุกซ่อนอยู่ในด้านหลังของกระเป๋าเดินทาง
ผู้อุทธรณ์จึงถูกควบคุมตัวไว้ดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
ต่อมาทางการจีนตรวจพบว่าผู้อุทธรณ์ป่วยเป็นวัณโรคประเภท ๓
สถานกักขังเมืองเซินเจิ้น จึงปฏิเสธการกักขัง อัครราชทูตที่ปรึกษา
ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำกรุงปักกิ่ง

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประสานกับสำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อขอส่งตัวผู้อุทธรณ์ กลับมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ที่สุดคู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่ง ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ

ตามที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิดตามที่ อัยการฟ้อง ก.พ.ค. เห็นว่า แม้ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด แต่ในคำอุทธรณ์ผู้อุทธรณ์ไม่ได้แสดงผลพร้อม พยานหลักฐานที่สนับสนุนว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำความผิด แต่อย่างใด และแม้ตามทางสอบสวนจะมีพยานให้ถ้อยคำว่า การที่ผู้อุทธรณ์เดินทางไปต่างประเทศก็เพื่อไปดูแลมารดาของ ชาวต่างประเทศที่ผู้อุทธรณ์ติดต่อด้วย ก็เป็นเรื่องที่ได้รับการบอกเล่า จากผู้อุทธรณ์เท่านั้น นอกจากนี้ ในการเดินทางไปสาธารณรัฐ ประชาชนจีนของผู้อุทธรณ์ก็ได้มีการลาไปต่างประเทศให้ถูกต้อง ตามระเบียบ หรือหากเป็นการเดินทางไปดูแลบิดามารดาของ นายแม็ก ตามที่กล่าวอ้าง ก็ควรที่จะลาออกจากราชการให้ถูกต้อง แต่ผู้อุทธรณ์ก็ได้ดำเนินการอย่างไร และในการเดินทางไปก็ไม่ได้ เป็นการเดินทางโดยเปิดเผย ประกอบกับคำให้การของผู้อุทธรณ์ ในชั้นสอบสวนวินัยที่ให้ถ้อยคำว่า กระเป๋าใบที่ตรวจพบเฮโรอีน เป็นกระเป๋าใบที่สามารถหิ้วติดตัวได้ และผู้อุทธรณ์ได้ตรวจสอบ กระเป๋าแล้วไม่พบสิ่งผิดปกติ จึงใช้กระเป๋าดังกล่าวใส่เสื้อผ้า เดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้น เห็นว่า ขณะเกิดเหตุ

ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งเจ้าพนักงานเวชสถิติชำนาญงาน โรงพยาบาล ช. น่าจะมีอายุตัว อายุราชการ และระดับตำแหน่ง สูงพอที่จะมีวุฒิภาวะพิจารณาได้ว่า ที่นาย บ. ให้ผู้อุทธรณ์เปลี่ยนกระเป่าเดินทางใบเดิมของผู้อุทธรณ์เป็นกระเป่าใบ โดยอ้างว่ากระเป่าใบเดิมของผู้อุทธรณ์เปื่อยและเก่า กระเป่าใบสามารถหิ้วติดตัวได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดที่ประเทศมาเลเซียนั้น เป็นเรื่องที่ควรหลงเชื่อหรือไม่ ประกอบกับเฮโรอีนที่ซุกซ่อนอยู่ในกระเป่าเป้มีน้ำหนัก ๑,๐๐๐ กรัม หรือ ๑ กิโลกรัม คนที่มีวุฒิภาวะเช่นผู้อุทธรณ์น่าจะสังเกตเห็นหรือรู้สึกถึงความผิดปกติได้ ส่วนที่ผู้อุทธรณ์อ้างในการสอบสวนว่า เหตุที่ถูกจับกุมในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ที่สนามบินเซ็นเจิ้น เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้นำกระเป่าเข้าผ่านเครื่องตรวจทั้ง ๆ ที่ได้ผ่านเครื่องตรวจไปแล้ว แต่คิดว่ายังไม่ได้นำกระเป่าดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ตรวจ จึงได้นำกระเป่าเข้าเครื่องตรวจอีกครั้ง จึงพบว่ามีเฮโรอีนในกระเป่าเดินทางนั้น เป็นข้ออ้างฝ่ายเดียวที่ไม่น่าเชื่อถือ เพราะขัดกับการปฏิบัติที่เป็นสากลในการตรวจสอบสิ่งของสัมภาระสำหรับผู้เดินทางเข้าประเทศ ทั้งนี้ แม้ศาลชั้นต้นจะยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ผู้อุทธรณ์ และยกฟ้องในคดีอาญา อันเป็นเหตุผลทางกฎหมายในการพิจารณาคดีอาญา แต่ในการพิจารณาทางวินัยมีวัตถุประสงค์แตกต่างออกไป โดยต้องการควบคุมให้ความประพฤติของข้าราชการถูกต้องดีงาม และเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ พฤติกรรมของผู้อุทธรณ์

ตามสำนวนนี้เมื่อพิจารณาประกอบกับอายุตัว อายุราชการ และระดับตำแหน่งแล้ว เห็นว่า เพียงพอให้รับฟังได้ว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่คู่กรณีในอุทธรณ์สั่งลงโทษไล่อุทธรณ์ออกจากราชการไปนั้น สมควรแก่กรณีแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ส่วนการจะสั่งไล่อุทธรณ์ออกจากราชการวันใดนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์ถูกเจ้าหน้าที่ศุลกากร สาธารณรัฐประชาชนจีน จับกุมตัวเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จึงต้องสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ถูกจับกุมเป็นต้นไป และจะต้องสั่งลงโทษไล่อุทธรณ์ออกจากราชการโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันดังกล่าว การที่คู่กรณีในอุทธรณ์สั่งลงโทษไล่อุทธรณ์ออกจากราชการโดยย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่ถูกต้อง ก.พ.ค. จึงมีมติให้คู่กรณีในอุทธรณ์แก้ไขคำสั่งลงโทษผู้อุทธรณ์ในส่วนวันออกจากราชการให้เป็นการถูกต้องต่อไป

กรณีที่ ๙ ปลดออก กรณีทำร้ายผู้บังคับบัญชา

(เรื่องแดงที่ ๐๐๐๔๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน สังกัดด่านตรวจพืช จังหวัด ล. ได้อุทธรณ์คำสั่งเพิ่มโทษจากลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นปลดออกจากราชการ

ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีเมื่อครั้งผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหน้าที่ที่ด่านตรวจพืช จังหวัด ต. ได้ใช้ไม้เสาดงขนาดยาวประมาณ ๒ ฟุต หนา ๒ นิ้ว ๒ นิ้ว เป็นอาวุธตีนาย ร. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา เนื่องมาจากไม่พอใจ ที่นาย ร. ไม่อนุญาตให้เดินทางไปสัมมนา จนได้รับอันตราย แก่กายอย่างสาหัสสประกอบกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน และศาลพิพากษาว่าผู้อุทธรณ์มีความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุ ได้รับอันตรายสาหัสให้จำคุก ๒ ปี ผู้อุทธรณ์ให้การรับสารภาพ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งคงเหลือจำคุก ๑ ปี ผู้อุทธรณ์ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ให้รอการลงโทษจำคุกมีกำหนด ๒ ปี

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์ ได้อุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนตั้งข้อกล่าวหาไม่ตรงกับข้อเท็จจริงตามคำวินิจฉัยในการรักษาของแพทย์จากโรงพยาบาล ก. และโรงพยาบาล ข. การตั้งข้อกล่าวหาของคณะกรรมการ คือ เจตนาตีซ้ำที่ศีรษะหลายครั้ง ตีไม่ต่ำกว่า ๑๐ นาที จากการวินิจฉัย ของแพทย์ระบุว่า ได้รับบาดเจ็บที่แขนขวาที่อ่อนล้าจำเป็นต้องรักษา โดยการเข้าเฝือกแขนขวาตั้งแต่ระดับใต้ข้อไหล่ถึงข้อมือข้างขวา ส่วนร่างกายส่วนอื่นใช้งานได้ตามปกติ การตั้งข้อกล่าวหาจึงไม่เป็นธรรม กับผู้อุทธรณ์ นั้น เห็นว่า จากการตรวจสอบบันทึกการแจ้งและ

อธิบายข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๒ แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหากับผู้อุทธรณ์ ดังนี้ ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่าเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ ในเวลาราชการ ได้ใช้ไม้ยาวประมาณ ๑ เมตร ตีทำร้ายร่างกายนาย ร. ได้รับอันตรายแก่กายอย่างสาหัส ต้องพักรักษาตัวเพราะประกอบกิจตามปกติ ไม่ได้เกินกว่า ๒๐ วัน อันเนื่องมาจากนาย ร. ไม่ยอมอมยอมตีให้ผู้อุทธรณ์ เดินทางไปเข้าร่วมการสัมมนาและฝึกอบรมที่กรุงเทพฯ ฯ ในวันที่ ๑๗ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๙ เหตุเกิดที่ด่านตรวจพืช จังหวัด ต. ซึ่งเป็นข้อความเดียวกันกับที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และในชั้นการแจ้งบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามแบบ สว. ๓ ก็มีการแจ้งข้อกล่าวหา โดยมีข้อความเดียวกันกับในบันทึกการแจ้ง และอธิบายข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๒ ต่อมาคณะกรรมการสอบสวน จึงได้แจ้ง สว. ๓ เพิ่มเติมว่า เห็นว่าพฤติการณ์มีความรุนแรงกว่าเดิม เป็นการกระทำโดยเจตนาที่จะฆ่านาย ร. ให้ถึงแก่ความตายโดยไตร่ตรองไว้ก่อน แต่การกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่บรรลุผล เพราะนาย ร. ไม่ถึงแก่ความตายเพียงแต่บาดเจ็บอย่างสาหัส อันเป็นการกระทำ ความผิดอาญา ฐานพยายามฆ่านาย ร. โดยไตร่ตรองไว้ก่อน โดยไม่ปรากฏข้อความที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างแต่อย่างใด อุทธรณ์ข้อนี้ จึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่อุทธรณ์ว่า คณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นกลาง เนื่องจากเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันกับผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียน กรม ในกรณีที่นาย ร. ขณะปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าด่านตรวจพืช จังหวัด ต. ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ประกอบการ/ตัวแทนในการส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งตรงกันกับการให้ถ้อยคำของนาย ร. ต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า ถ้าผู้อุทธรณ์ไปร่วมงานวันกักกันพืช ผู้อุทธรณ์จะไปพูดถึงความไม่ชอบมาพากลของนาย ล. และนาย ร. ซึ่งคณะกรรมการชุดเดียวกันนี้ไม่เร่งรีบดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จดังเช่นกรณีของผู้อุทธรณ์จวบจนบัดนี้เป็นระยะเวลา ๔ - ๕ ปี ก็ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือสอบถามก็ได้รับคำตอบว่า ต้องสอบรายละเอียดเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา นั้น เห็นว่า ในเรื่อง que ผู้อุทธรณ์อ้างว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นกลางเนื่องจากเป็น คณะกรรมการชุดเดียวกันกับผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนกรม ในกรณีที่ นาย ร. ใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการ/ตัวแทนในการส่งออกสินค้าเกษตร นั้น เรื่องนี้คู่กรณีในอุทธรณ์ได้ทำ คำแก้อุทธรณ์ว่า กรมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทางวินัยกับนาย ร. ประกอบไปด้วยกรรมการจำนวน ๓ ราย มีนาย ช. นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ เป็นประธานกรรมการ ซึ่งไม่ได้ เป็นกรรมการที่ดำเนินการสอบสวนผู้อุทธรณ์ ส่วนกรรมการ รายที่ ๒ และ ๓ เป็นกรรมการที่สอบสวนผู้อุทธรณ์เนื่องจาก

กรรมการรายที่ ๒ และ ๓ สังกัดกลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่และเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา จึงยังฟังไม่ได้ว่ากรรมการสอบสวนไม่เป็นกลางด้วยเหตุดังกล่าว ส่วนที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่เร่งรีบดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จดังเช่นกรณีของผู้อุทธรณ์ จวบจนบัดนี้เป็นระยะเวลา ๔ - ๕ ปี ก็ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จนั้น ปรากฏหลักฐานว่า คณะกรรมการสอบสวนยังอยู่ในระหว่างการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขา น. เพื่อขอพยานเอกสารเพิ่มเติม และจากการตรวจสอบบันทึกคำให้การของนาย ร. แล้วไม่ปรากฏถ้อยคำว่า หากผู้อุทธรณ์ไปร่วมงานวันกักกันพีช ผู้อุทธรณ์จะไปพูดถึงความไม่ชอบมาพากลของนาย ล. และนาย ร. แต่อย่างไรก็ดี ข้ออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์จึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ตามบันทึกข้อความ (ลับ) ของกรม ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่องรายงานการสอบสวนจาก คณะกรรมการสอบสวนไปยังสำนักงานปลัดกระทรวง ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนในข้อที่ ๘ วรรคที่สี่ คณะกรรมการสอบสวนได้เพิ่มเติมข้อความว่า ก่อนเกิดเหตุ ๑ วัน ผู้อุทธรณ์ได้ขับรถยนต์ขนนาย ร. จนนาย ร. ต้องกระโดดหลบ เป็นการกล่าวร้ายป้ายสีของคณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมข้อความที่จะให้

เชื่อมโยงไปถึงการกระทำที่เป็นการพยายามฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ผู้อุทธรณ์ไม่เคยมีความคิดที่จะขั้บรยยนต์ชชนนาย ร. แต่อย่างใด เป็นการกล่าวโทษที่เป็นเท็จ นั้น เห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวมาจากการที่นาย ร. ได้ให้ถ้อยคำวา ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ในช่วงเวลาบ่าย ๒ โมงกว่า ๆ นาย ร. ได้ออกไปตรวจตู้ไม้ที่หน้าท่า เมื่อเดินทางกลับนาย ร. ได้สวนกับผู้อุทธรณ์ที่ประตูรั้วของด่านศุลกากร ผู้อุทธรณ์ได้เบรกล้อล้อคยวงไกลไปกับพื้นจนนาย ร. ต้องกระโดดหลบ จึงไม่เป็นการกล่าวร้ายป้ายสี แต่อย่างใด

ส่วนที่ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า การสรุปผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเป็นการสรุปผลแต่เพียงฝ่ายเดียวไม่นำเอาคำชี้แจงและเหตุผลประกอบอื่นแนบเรื่องที่ได้นำเสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวง ทั้ง ๆ ที่ผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษรจำนวน ๓ ครั้ง แต่ไม่เคยได้รับการพิจารณา จึงทำให้เห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนชุดนี้ไม่มีความเป็นกลาง นั้น เห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่กรมรายงานการสอบสวนทางวินัยผู้อุทธรณ์ไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งเป็นการรายงานผลการสอบสวนโดยสรุป ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคำให้การของบุคคลทุกคนตามที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนแต่อย่างใด ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์จึงไม่อาจรับฟังได้

ก.พ.ค. เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ใช้ไม้เสาวง ยาวประมาณ ๒ ฟุต หนา ๒ นิ้ว ๒ นิ้ว เป็นอาวุธตีนาย ร. ซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชา เนื่องจากไม่พอใจที่นาย ร. ไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ ไปร่วมงานวันกักกันพืชที่กรุงเทพฯ ฯ จนนาย ร. ได้รับอันตรายสาหัส และศาลจังหวัดได้มีคำพิพากษาว่าผู้อุทธรณ์มีความผิดฐานทำร้าย ร่างกายเจ้าพนักงานซึ่งกระทำตามหน้าที่เป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๘ ประกอบมาตรา ๒๙๗ (๘) จำคุก ๒ ปี ผู้อุทธรณ์ให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ ปี ไม่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้รับโทษจำคุกมาก่อน เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ ประพฤติตนเป็นคนดีต่อไป ประกอบกับผู้อุทธรณ์สำนึกในการ กระทำความผิดลุล่วงโทษ และยินดีชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย อีกทั้งผู้อุทธรณ์รับราชการมานาน การกระทำผิดด้วยอารมณ์ชั่ววูบ เห็นควรให้โอกาสปรับตัวเป็นคนดี และเป็นประโยชน์แก่สังคมต่อไป ให้รอการลงโทษจำคุกมีกำหนด ๒ ปี โดยคดีถึงที่สุดแล้ว

ตาม que ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ในการขอลุแกโทษหรือสำนึก ถึงความผิดที่ตนกระทำ คณะกรรมการสอบสวนหรือแม้แต่บุคคลอื่น ทั่วไปก็ได้ทราบว่าผู้อุทธรณ์ขอกราบเท้านาย ร. เพื่อสำนึกผิด ให้ยกโทษให้ต่อการกระทำของผู้อุทธรณ์ โดยมีคนกลางคือ นาย ม. หัวหน้าด่านตรวจพืช จังหวัด ช. ตำแหน่งในขณะนั้น รับอาสาเป็น คนกลางในการไกล่เกลี่ย แต่นาย ร. และบุคคลภายในกรมและนอกกรม

ที่มีตำแหน่งสูงกว่า นาย ร. ไม่ยอมรับการไกล่เกลี่ยนั้น เห็นว่า เรื่องนี้คู่กรณีในอุทธรณ์ได้ชี้แจงว่า ในระหว่างการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้สอบถามนาย ร. และผู้อุทธรณ์ว่าสามารถให้อภัยกันและกลับมาพูดคุยกันได้หรือไม่ ซึ่งทั้งสองคนปฏิเสธที่จะพูดคุยกัน

ส่วนที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่า ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัด เห็นว่าเป็นการกระทำความผิดด้วยอารมณ์เพียงชั่ววูบ การตั้งข้อกล่าวหาของคณะกรรมการสอบสวนคือเจตนาที่จะพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับคำพิพากษาโดยสิ้นเชิง นั้น เห็นว่า เหตุที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นการกระทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เนื่องมาจากคำให้การของนางสาว พ. และนาง ท. ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ ก่อนเกิดเหตุ ๑ วัน ว่า ให้ทั้งสองคนไปนอกห้อง อย่าได้มารู้เหตุการณ์ใด ๆ ในวันรุ่งขึ้น และในตอนกลางคืนของวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ ผู้อุทธรณ์ได้โทรศัพท์ไปหานางสาว พ. โดยบอกว่าถ้าไม่เซ็นให้ไม่ยอมแล้วนะ และในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๘ หลังจากผู้อุทธรณ์ทราบ ว่า นาย ร. ไม่อนุมัติให้ไปราชการที่กรุงเทพฯ ๑ ผู้อุทธรณ์ก็ออกไปจากห้อง และหลังจากนั้น ๑๕ นาที จึงกลับเข้ามาทำร้ายนาย ร. การทำร้ายของผู้อุทธรณ์จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำโดยบันดาลโทสะ เนื่องจากผู้อุทธรณ์มีเวลาคิดไตร่ตรองก่อนลงมือทำร้ายนาย ร. แล้ว ส่วนที่ผู้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายไปแล้ว

ในวันฟังคำพิพากษาเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า เป็นการ
ชดใช้ค่าเสียหายเพื่อให้มีการบรรเทาโทษในคดีอาญาเท่านั้น

พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ทำร้ายร่างกายนาย ร. ซึ่งเป็น
ผู้บังคับบัญชา เนื่องมาจากไม่พอใจที่นาย ร. ไม่อนุญาตให้ไปร่วมงาน
วันกักกันพืช ทั้งที่การไม่อนุญาตดังกล่าวเป็นการใช้ดุลพินิจกระทำ
ตามอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา จนเป็นเหตุให้นาย ร. ได้รับ
อันตรายสาหัส และไม่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้ขอลุแกโทษหรือสำนึก
ถึงความผิดที่ตนกระทำแต่อย่างใด และได้ชดใช้ค่าเสียหาย
ในภายหลังเพื่อให้ได้รับการบรรเทาโทษจากศาลเท่านั้น พฤติการณ์
ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติกู้
อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การที่
ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการไปนั้นสมควร
แก่กรณีแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น เห็นควรยกอุทธรณ์

อนึ่ง โดยที่คำสั่งกรมที่สั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จาก
ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น เป็นปลดออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.พ.
นั้น ไม่ถูกต้อง เนื่องจากในคำสั่งดังกล่าวไม่ได้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษ
ลดขั้นเงินเดือนผู้อุทธรณ์เดิม และไม่ได้ระบุวิธีการดำเนินการ

เกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ตามนัยมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.ค. จึงมีมติให้คู่กรณี
ในอุทธรณ์แก้ไขคำสั่งลงโทษดังกล่าวและดำเนินการในส่วน
ที่เกี่ยวข้องให้เป็นการถูกต้องเหมาะสมต่อไป

**กรณีที่ ๑๐ ตัดเงินเดือน กรณีสร้างความร้าวฉานให้ครอบครัว
(เรื่องแดงที่ ๐๐๘๙๑๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์รับราชการตำแหน่งนักส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นชำนาญการ (ท้องถิ่นอำเภอ) อุทธรณ์คำสั่ง
เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา
๓ เดือน ฐานเป็นข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงของตนเองและ
รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับนางสาว อ.

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า การที่ อ.ก.พ. กระทรวง มีมติ
ให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษภาคทัณฑ์เป็นลงโทษตัดเงินเดือน ๕ %
เป็นเวลา ๓ เดือน โดยเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ทำให้
ครอบครัวของผู้อุทธรณ์และครอบครัวของนาย ส. สามีนางสาว อ.
ต้องเดือดร้อนและแตกแยก ทำให้นางสาว อ. ต้องหย่ากับนาย ส.
เพื่อมาอยู่กินกับผู้อุทธรณ์ โดยนางสาว อ. ได้หย่ากับนาย ส.
แล้วกลับไปจดทะเบียนกันอีกหลายครั้ง จังหวัดจึงมีคำสั่งเพิ่มโทษ

ผู้อุทธรณ์ตามมติของ อ.ก.พ. มหาดไทย นั้น ผู้อุทธรณ์เห็นว่า ความเห็นของ อ.ก.พ. กระทรวง ดังกล่าวไม่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง เพราะการที่ครอบครัวของผู้อุทธรณ์และครอบครัวของนาย ส. เต็ดร้อนและแตกแยก มิได้มีมูลเหตุมาจากผู้อุทธรณ์มีความสัมพันธ์ ฉันทูซุสาวกับนางสาว อ. แต่อย่างใด เนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้แยกกันอยู่ กับภรรยา (นาง ร.) มาก่อนที่จะรู้จักกับนางสาว อ. และนางสาว อ. ได้หย่ากับนาย ส. ก่อนที่จะมาอยู่กินกับผู้อุทธรณ์ เหตุที่ผู้อุทธรณ์ มิได้หย่ากับภรรยาเนื่องจากเห็นว่าบุตรยังเล็ก ไม่สามารถอธิบาย เหตุผลการหย่าให้บุตรเข้าใจได้ จึงจะรอให้บุตรเติบโตเสียก่อน ส่วนการที่นางสาว อ. กลับไปจดทะเบียนกับนาย ส. อีกหลายครั้ง เนื่องจากนางสาว อ. สุขภาพไม่แข็งแรง เจ็บป่วยบ่อยครั้ง และมีได้เป็นข้าราชการ จึงไปจดทะเบียนกับนาย ส. เพื่ออาศัยสิทธิ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการ ส่วนสาเหตุที่นาย ส. และนางสาว อ. ร้องเรียนผู้อุทธรณ์ เนื่องจากนางสาว อ. เกรงว่า จะถูกผู้อุทธรณ์ทอดทิ้งและไม่ยอมอยู่กินด้วย จนเกิดการทะเลาะ วิวาทและมีปากเสียงกัน เมื่อนางสาว อ. มีโทสะอย่างรุนแรง จนไม่สามารถครองตนได้ จึงขอให้นาย ส. ร่วมมือทำการร้องเรียน ผู้อุทธรณ์เพื่อให้ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษทุกวิถีทาง ต่อมาเมื่อนางสาว อ. ทราบว่ามีการพิจารณาเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ และเห็นว่าเป็นโทษ สถานหนักเกินกว่าเหตุ นางสาว อ. จึงขอแกลงเป็นลายลักษณ์อักษร ประกอบคำอุทธรณ์มีใจความโดยสรุปว่า นางสาว อ. มิได้ตั้งใจ

เอาความตามที่ร้องเรียนไปแต่อย่างใด และที่ร้องเรียนไปเพราะเกิดโทสะรุนแรง ดังนั้น การเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จึงไม่เป็นธรรม ขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาทบทวนการลงโทษแก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์และนาง ร. ซึ่งเป็นภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องแยกกันอยู่ โดยตกลงว่าจะหย่าขาดจากกัน มีสาเหตุมาจากการที่ผู้อุทธรณ์ ไปมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาวกับนางสาว อ. ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว ของผู้อุทธรณ์ บุตรทั้งสองคนต้องขาดความอบอุ่นในครอบครัว และแยกกันอยู่กับผู้อุทธรณ์ที่เป็นบิดาผู้ให้กำเนิด จึงถือได้ว่า พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ทำให้ครอบครัวเดือดร้อนและแตกแยก สำหรับครอบครัวของนาย ส. และนางสาว อ. ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ นาย ส. นางสาว อ. พร้อมกับบุตรชายและบุตรสาวอีกสามคน ได้อยู่อาศัยร่วมกัน แม้จะมีปัญหาครอบครัวบ้าง ก็เป็นเรื่องปกติทั่วไป ไม่รุนแรงถึงขนาดทำให้นาย ส. และนางสาว อ. อยู่ร่วมกัน ไม่ได้ แต่เมื่อผู้อุทธรณ์เข้าไปมีความสัมพันธ์ฉันท์ชู้สาว กับนางสาว อ. จึงเป็นเหตุให้นาย ส. และนางสาว อ. ได้จดทะเบียน หย่ากัน เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ นาย ส. และนางสาว อ. ได้จดทะเบียนสมรส กันอีก และขณะที่นางสาว อ. ยังอยู่ในฐานะภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย ของนาย ส. ผู้อุทธรณ์ได้ยอมรับให้นางสาว อ. ไปอยู่กินร่วมกัน ฉันทสามีภรรยา ดังปรากฏพยานหลักฐาน คือ คำพิพากษาศาลจังหวัด

ซึ่งข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลากลางคืนหลังเที่ยง ผู้อุทธรณ์ (จำเลย) ได้ทำร้ายร่างกายนางสาว อ. เป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บเป็นอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ ผู้อุทธรณ์ (จำเลย) ให้การรับสารภาพ นางสาว อ. (ผู้เสียหาย) แถลงว่าเป็นภรรยา ผู้อุทธรณ์ (จำเลย) ไม่ติดใจเอาความและขอให้ลงโทษสถานเบา ศาลจังหวัดจึงพิพากษาว่าผู้อุทธรณ์ (จำเลย) มีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ ลงโทษปรับผู้อุทธรณ์เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า ผู้อุทธรณ์และนางสาว อ. ยังคงมีความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยากันอยู่ต่อไปจนถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒ นางสาว อ. จึงจดทะเบียนหย่ากับนาย ส. แล้วผู้อุทธรณ์กับนางสาว อ. กลับไปมีความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยา กันอีกจนถึงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ นางสาว อ. จึงไปจดทะเบียนสมรสกับนาย ส. หลังจากนั้นนาย ส. ได้พบหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ผู้อุทธรณ์รับรองว่ามีความสัมพันธ์กับนางสาว อ. ในฐานะสามีภรรยา จึงร้องเรียนผู้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชา ทำให้ผู้อุทธรณ์กับนางสาว อ. มีข้อตกลงว่า หากทำให้นาย ส. ยุติเรื่องร้องเรียนได้ และนางสาว อ. ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับผู้ใด ผู้อุทธรณ์ก็จะกลับไปอยู่กินฉันท์สามีภรณากับนางสาว อ. อีกด้วยเหตุนี้ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ นางสาว อ. จึงได้จดทะเบียนหย่ากับนาย ส. แต่ปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า ผู้อุทธรณ์ได้คบหากับผู้หญิงอื่นและไม่กลับไปอยู่กินฉันท์สามีภรณากับนางสาว อ.

ตามข้อตกลง จึงเป็นเหตุให้นางสาว อ. ทำหนังสือร้องเรียนกล่าวโทษ
ผู้อุทธรณ์ ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นาย ส. และนางสาว อ. ต้องมี
การจดทะเบียนสมรสและจดทะเบียนหย่าหลายครั้ง และทำให้
ครอบครัวของนาย ส. ได้รับความเดือดร้อน ครอบครัวต้องแตกแยก
บุตรต้องแยกกันอยู่กับมารดาผู้ให้กำเนิด (นางสาว อ.) ล้วนแต่มีสาเหตุ
มาจากการที่ผู้อุทธรณ์เข้าไปมีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับนางสาว อ.
ทั้งสิ้น ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการฝ่ายปกครองจึงเป็นบุคคลที่ประชาชน
ให้ความนับถือยกย่อง ผู้อุทธรณ์จึงควรที่จะต้องดำรงตนอยู่ใน
ศีลธรรมอันดีงาม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน การที่ผู้อุทธรณ์
ไปมีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับนางสาว อ. ในขณะที่ผู้อุทธรณ์
และนางสาว อ. ยังมีคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ทั้งสองฝ่ายนั้น
การกระทำของผู้อุทธรณ์จึงเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงและรักษา
เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
มีมูลเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานเป็นข้าราชการ
ต้องรักษาชื่อเสียงของตนเองและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ดังนั้น การที่ อ.ก.พ. กระทรวง ทบวง กรม พิจารณาการกระทำดังกล่าว
ของผู้อุทธรณ์มาเป็นเหตุผลในการเพิ่มโทษ จากภาคทัณฑ์
เป็นลงโทษตัดเงินเดือนจึงสมเหตุสมผล ถูกต้องตามข้อเท็จจริง
และหลักกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

๒. อุทธรณ์ที่ฟังขึ้น

กรณีที่ ๑๑ เลื่อนออก กรณีเรียกรับเงินจากราษฎรที่ถูกเวนคืนที่ดิน
(เรื่องแดงที่ ๐๐๙๙๑๕๖, ๐๑๐๐๑๕๖ และ ๐๑๐๑๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เดิมรับราชการตำแหน่ง นายช่างโยธาชำนาญงาน ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ เดิมรับราชการตำแหน่ง นายช่างโยธาอาวุโส (ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓) และผู้อุทธรณ์ที่ ๓ เดิมรับราชการตำแหน่งนายช่างโยธา ๗ (ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕) ได้อุทธรณ์คำสั่ง ต่อ ก.พ.ค. ในการที่ถูกคู่กรณีในอุทธรณ์ โดยมี อ.ก.พ. กรม สังกัดโทยเลื่อออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิด กรณีระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๓๖ ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ และผู้อุทธรณ์ที่ ๓ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่จัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในโครงการก่อสร้างและขยายทางหลวงจังหวัด ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่อื่น เรียกรับเงินจากราษฎรที่ถูกเวนคืนที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง และพืชผลไม้ยืนต้น จำนวนกว่า ๒๐๐ ราย โดยเรียกรับเงินเป็นจำนวน ร้อยละ ๓๐ - ๔๐ ของเงินที่ราษฎรแต่ละรายมีสิทธิได้รับค่าทดแทน จากทางราชการ แล้วนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๓ อุทธรณ์ว่า มูลกรณีกระทำผิดเกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่งชี้มูลความผิดเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓ และกรมส่งลงโทษผู้อุทธรณ์ที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ เมื่อนับย้อนหลังไปก็เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ - ๑๖ ปี จึงขาดอายุความ ขอให้พิจารณาเพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าวนั้น เห็นว่า ตามที่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๓ จะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แต่ได้มีการร้องเรียนเรื่องที่ลงโทษและสำนักงาน ป.ป.ป. รับเรื่องไว้ไต่สวนแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๖ จึงถือว่าได้มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๓ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน ตามกฎหมายก่อนที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๓ จะออกจากราชการไป ซึ่งผู้บังคับบัญชายังคงมีอำนาจดำเนินการทางวินัยกับผู้อุทธรณ์ที่ ๓ ต่อไปได้ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งใช้บังคับขณะมีการแจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังคูกรณีในอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ และเรื่องนี้แม้จะเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. รับเรื่องไว้ไต่สวนและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และต่อมาได้มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็ตาม กรณียังคงเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อจะ

ดำเนินคดีอาญาดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตาม บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๒๘ ประกอบมาตรา ๕๗ ของพระราชบัญญัติ ฉบับดังกล่าว อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔) และพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบังคับใช้ขณะชี้มูล ความผิดและพิจารณาโทษทางวินัย ก็มีได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้อุทธรณ์ที่ ๓ อุทธรณ์ว่า การส่งลงโทษผู้อุทธรณ์ที่ ๓ ขาดอายุความนั้น จึงไม่อาจรับฟังได้ และเห็นว่าคำสั่งลงโทษดังกล่าว เป็นไปตามขอบอำนาจที่กฎหมายกำหนดโดยชอบแล้ว

สำหรับประเด็นที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ อุทธรณ์ว่า คณะอนุกรรมการ ใต้สวนไม่ได้แจ้งหรืออธิบายข้อเท็จจริงให้ทราบอย่างเพียงพอทำให้เกิดการเข้าใจผิด ไม่ได้โต้แย้งและนำพยานหลักฐานข้อกล่าวหา จึงเห็นว่าการใต้สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการลงโทษ ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เมื่อวิเคราะห์เอกสารหลักฐานการแจ้ง ข้อกล่าวหาของคณะอนุกรรมการใต้สวนให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ทราบ เห็นว่า มีการแจ้งและอธิบายรายละเอียดพฤติการณ์ข้อกล่าวหา อย่างชัดเจนพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่า มีการกล่าวหาผู้อุทธรณ์ที่ ๑ มีส่วนร่วมในการเรียกรับเงินครั้งเกิดเหตุด้วยวิธีใด อย่างไร ทั้งยังระบุ สถานที่เกิดเหตุอีกด้วย ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จึงย่อมสามารถนำพยานหลักฐาน เข้านำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ และเมื่อพิจารณาประกอบกับคำแก้

ข้อกล่าวหาของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ยื่นต่อคณะกรรมการไต่สวน เห็นได้ว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้เข้าใจข้อกล่าวหาเป็นอย่างดีและมีได้ลงข้อต่อสู้ จึงเห็นว่าข้ออุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ในประเด็นนี้ ไม่อาจรับฟังได้

สำหรับปัญหาข้อเท็จจริงที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสามต่างอุทธรณ์ว่า ไม่ได้กระทำผิดตามที่ถูกลงโทษนั้น โดยที่ผู้อุทธรณ์ทั้งสามได้รับมอบหมายจากอธิบดีให้ปฏิบัติงานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินสายทางเกิดเหตุ และมีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมทางหลวงว่าด้วยการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับขณะเกิดเหตุ นอกจากนี้ขั้นตอนและวิธีการตามระเบียบดังกล่าว กรมทางหลวงได้จัดทำคู่มือ (แนวทาง) จัดกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติอีกด้วย ซึ่งได้ความว่าการปฏิบัติงานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินของผู้อุทธรณ์ทั้งสาม นอกจากจะมีหน้าที่สำรวจสังหาริมทรัพย์ที่จะถูกเวนคืนแล้ว ยังมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการให้มีการพิจารณากำหนดราคา ค่าทดแทน และการอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าทดแทน ตลอดจนมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจ่ายเงินดังกล่าว ให้แก่ราษฎรผู้มีสิทธิรับเงิน อย่างครบถ้วนถูกต้องตามสิทธิ์ที่ได้รับและให้เป็นที่เรียบร้อยด้วย และเห็นว่าตามที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และผู้อุทธรณ์ที่ ๒ อ้างว่ามีหน้าที่เฉพาะสำรวจทรัพย์สินเท่านั้น จึงไม่อาจรับฟังได้

จากพยานหลักฐานตามทางไต่สวนรับฟังได้ว่า มีการเรียก
รับเงินจากราษฎรที่ถูกเวนคืนร้อยละ ๓๐ ของเงินค่าทดแทน
เป็นความจริง โดยผู้อุทธรณ์ที่ ๓ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ มีพฤติการณ์
ร่วมกันเรียกเก็บเงินจากราษฎรตามที่เรียกร้องไว้ นั้น ทั้งที่บ้านของ
ผู้อุทธรณ์ที่ ๓ ซึ่งอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก และที่ศาลาพักผู้โดยสาร
“ศาลาลม” ซึ่งอยู่ระหว่างทางจากจังหวัดพิษณุโลกไปจังหวัด
กำแพงเพชรอีกด้วย พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๓ และผู้อุทธรณ์ที่ ๒
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และ
ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
แล้วเห็นว่า ข้ออุทธรณ์ที่ว่ามิได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกลงโทษนั้น
จึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนผู้อุทธรณ์ที่ ๑ นั้น เห็นว่า พยานหลักฐานตามทาง
ไต่สวนไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ กระทำความผิด
วินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
แต่พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ถือได้ว่า เป็นความผิดวินัย
ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและ
ระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
และฐานกระทำการให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่
ราชการของตนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

หรือผู้อื่น อันเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง และ มาตรา ๘๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว แต่โดยที่ คู่กรณีในอุทธรณ์ได้ส่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยส่งไล่ออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ก.พ.ค. ในฐานะองค์กรพิจารณาอุทธรณ์ ย่อมผูกพันตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๔๖ ทำให้ ไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยยุติแล้วให้เป็นประการอื่นได้ อย่างไรก็ตาม สำหรับ ระดับโทษนั้น เมื่อพิจารณาพฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ดังกล่าว และความร้ายแรงแห่งกรณีแล้ว เห็นควรได้รับโทษปลดออกจากราชการ ตามที่คู่กรณีในอุทธรณ์ส่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ออกจากราชการ จึงเป็นการไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ฟังขึ้น

ดังนั้น ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่คู่กรณี ในอุทธรณ์ส่งลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ และที่ ๓ ออกจากราชการ ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น เป็นการถูกต้องและเหมาะสม กับกรณีความผิดแล้ว อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ และที่ ๓ ส่วนผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เห็นว่า อุทธรณ์ ฟังขึ้น และการที่คู่กรณีในอุทธรณ์ลงโทษไล่ออกจากราชการนั้น

ไม่เหมาะสมกับกรณีความผิด ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ลดโทษ
ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ จากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ
**กรณีที่ ๑๒ ไล่ออก กรณีเรียกรับเงินเพื่อช่วยเหลือให้ดำรงตำแหน่ง
และโยกย้าย (เรื่องแดงที่ ๐๑๐๒๑๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตข้าราชการสำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท (ปัจจุบันเป็นกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)
ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเร่งรัดพัฒนาชนบท (ระดับ ๙)
ซึ่งได้เกษียณอายุราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ อุทธรณ์
คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้
และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีเมื่อครั้งผู้อุทธรณ์
ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเร่งรัด
พัฒนาชนบท ได้เรียกรับเงินจากนาย ก. และข้าราชการอื่นในสังกัด
ที่ประสงค์จะได้รับการแต่งตั้งและโยกย้ายตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือ
ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ในประเด็นข้อเท็จจริงว่า การกล่าวหาว่า
ผู้อุทธรณ์เรียกรับเงินจากนาย ก. และข้าราชการอื่นในการแต่งตั้ง
โยกย้ายข้าราชการนั้น สาเหตุการร้องเรียนผู้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

ป.ป.ช. เนื่องจากนาย ก. โกรธแค้นผู้อุทธรณ์ที่รายงานการตรวจสอบ เรื่องร้องเรียนว่า การก่อสร้างถนน รพช. สองสายในจังหวัด ยโสธร ของศูนย์ รพช. ขอนแก่น ขณะที่ยนาย ก. เป็นผู้อำนวยการ ศูนย์ รพช. ขอนแก่น ไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนด จนนาย ก. ถูกเลขาธิการ รพช. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ผลปรากฏว่ากรณีนี้มีมูลจึงรายงานกระทรวงให้แต่งตั้งกรรมการ สอบสวนทางวินัย และมีการลงโทษทางวินัยนาย ก. จึงทำให้นาย ก. โกรธแค้น หาวิธีการร้องเรียนผู้อุทธรณ์ โดยนำหลักฐานการโอนเงิน และเบิกเงินสดของตนเองในอดีตมาร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. ว่าผู้อุทธรณ์ ขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เรียกรับเงินจาก นาย ก. และข้าราชการเพื่อช่วยเหลือในการแต่งตั้งโยกย้าย

ข้ออุทธรณ์เกี่ยวกับการไต่สวนและชี้มูลความผิดของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่นาย ก. ร้องเรียนกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์ เรียกรับเงินจากนาย ก. ๗ ครั้ง ผลการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปรากฏว่า การจ่ายเงินครั้งที่ ๑ - ๖ ไม่มีมูล และให้ยุติเรื่อง มีเฉพาะการจ่ายเงินครั้งที่ ๗ ที่นาย ก. อ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ ได้นำเงินสดจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไปให้ผู้อุทธรณ์ ที่ห้องทำงานกองการเจ้าหน้าที่ เพื่อไม่ให้ถูกย้ายจากศูนย์ รพช. ขอนแก่น โดยอ้างนาย ข. นาย ค. นาย ง. และนาย จ. เป็นพยาน โดย ป.ป.ช. เชื่อว่ามีมูลความผิดจริงนั้น ไม่เปิดโอกาสให้ผู้อุทธรณ์ ชี้แจงเหตุผลหักล้างพยาน เข้าลักษณะฟังความฝ่ายเดียว หากให้

ผู้อุทธรณ์ชี้แจง ผู้อุทธรณ์จะชี้ให้เห็นว่า คำให้การของพยานทั้ง ๔ คน ซึ่งเป็นลูกน้องคนสนิทของนาย ก. ไม่น่าเชื่อถือ ชัดแย้งกันเอง เชื่อว่าเป็นการสร้างพยานเท็จให้สอดคล้องกับการเบิกเงินแล้วใส่ร้าย ผู้อุทธรณ์ว่ารับเงินจากนาย ก. โดยทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้อุทธรณ์ ขอปฏิเสธว่าไม่เคยรับเงินจำนวนดังกล่าวในวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ และขอให้พิจารณาประเด็นข้อกฎหมาย ๔ กรณี คือ ๑) ขอให้พิจารณาคำสั่งกระทรวงที่ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ เป็นการใช้กฎหมายย้อนหลังที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ ทำได้หรือไม่ ๒) ขอให้พิจารณาว่าพระราชบัญญัติล้างมลทิน ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ จะนำมาใช้บังคับ ให้เป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ หรือจะลงโทษย้อนหลังถึงวันที่เกษียณอายุราชการได้หรือไม่ ๓) ขอให้พิจารณาเทียบเคียงอีกคดีหนึ่งซึ่งถูกลงโทษย้อนหลังเช่นเดียวกัน ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ กฤษฎีกา และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/พิเศษ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงนายกรัฐมนตรี ได้วินิจฉัยว่าการลงโทษได้รับการล้างมลทินแล้ว จึงถือว่าไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อน และ ๔) กรณีของผู้อุทธรณ์หลังจากมีการร้องเรียนต่อ ป.ป.ช. แล้ว กระทรวงได้มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผลการสอบสวน ปรากฏว่าไม่มีมูลและยุติเรื่อง จะเข้าเหตุล้างมลทินหรือไม่ ผู้อุทธรณ์

จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาให้ความเป็นธรรม โดยยกโทษหรือลดโทษ
แก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องอุทธรณ์นี้ มีประเด็นต้องพิจารณาว่า ผู้อุทธรณ์ได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติ ล้างมลทิน ฯ ฉบับดังกล่าว ซึ่งทำให้ผู้อุทธรณ์ไม่ต้องถูกพิจารณา เพิ่มโทษ หรือถูกดำเนินการทางวินัยต่อไปใช่หรือไม่ เห็นว่า การแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงผู้อุทธรณ์ตามคำสั่งกระทรวง ที่ ๑๖๗/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นเพียง กระบวนการเบื้องต้นที่จะพิจารณาว่า กรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกร้องเรียน กล่าวหา มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการทางวินัยต่อไป ประกอบกับเมื่อผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์เพิ่มเติม เพื่อคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ก็ไม่ได้โต้แย้งคัดค้าน คำแก้อุทธรณ์ของคู่กรณีในอุทธรณ์แต่อย่างใด จึงฟังไม่ได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ถูกดำเนินการทางวินัยในกรณีนี้ และผู้บังคับบัญชา ได้สั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษก่อน หรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อันจะทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับประโยชน์ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นว่าการที่คู่กรณีในอุทธรณ์ลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็น

วันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้อุทธรณ์มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยอ้างระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๕ ซึ่งไม่เป็นคุณกับผู้อุทธรณ์นั้น สามารถดำเนินการได้หรือไม่เห็นว่ามีมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะบัญญัติหลักการเพิ่มเติมให้ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ยื่นพ้นจากราชการ แต่ขณะนั้นบทบัญญัติมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่เดิม ไม่ได้บัญญัติหลักการให้ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ฉะนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์ถูกนาย ก. ร้องเรียนกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ก่อนที่ผู้อุทธรณ์จะพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุราชการ และถึงจะปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ทำการไต่สวนผู้อุทธรณ์เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ ก็หาได้ทำให้การดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เพราะขณะนั้นไม่มีบทกฎหมายบัญญัติให้ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นพ้นจากราชการ จึงต้องถือว่าการดำเนินการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการสอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ซึ่งมาตรา ๑๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

บัญญัติให้การสอบสวนนั้นเป็นอันใช้ได้ และไม่อาจนำกฎหมาย
ที่บัญญัติขึ้นภายหลังมาใช้บังคับให้การสอบสวนที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว
กลายเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปได้ จึงเห็นว่าคู่กรณี
ในอุทธรณ์มีอำนาจตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๑๓๓
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
ประกอบกับระเบียบ ก.พ. ที่เกี่ยวข้องที่จะลงโทษไล่ผู้อุทธรณ์
ออกจากราชการย้อนหลังไปถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็น
วันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้อุทธรณ์มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดได้ การดำเนินการของคู่กรณี
ในอุทธรณ์ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายนั้น หาได้เป็นโทษแก่ผู้อุทธรณ์
เกินไปกว่าสิทธิเดิมของผู้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่อย่างใดไม่

ส่วนประเด็นว่าผู้อุทธรณ์มีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง
ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้
ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่
ราชการ และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดหรือไม่ นั้น เห็นว่า
ถ้อยคำของพยานบุคคลที่คณะอนุกรรมการไต่สวนระบุไว้ในรายงาน
ผลการไต่สวนขัดแย้ง ไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการจ่ายเงิน

๓,๐๐๐,๐๐ บาท นี้ ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์โต้แย้งด้วยและในสำนวน การไต่สวนคณะอนุกรรมการไต่สวนไม่ได้วิเคราะห์ให้เห็นว่า คำให้การของพยานบุคคลที่ขัดแย้งกันดังกล่าวเป็นหรือไม่เป็น สาระสำคัญอันจะทำให้คำให้การส่วนที่สอดคล้องกันนั้นรับฟัง ได้หรือไม่ อย่างไร ประกอบกับคณะอนุกรรมการไต่สวนได้พิจารณา วินิจฉัยไว้เองอย่างชัดเจน ในกรณีการเรียกเงินและการจ่ายเงิน ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๖ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงอันเดียวกันว่า ไม่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าผู้อุทธรณ์ได้เรียกเงินจากนาย ก. เพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง หรือนาย ก. ได้เสนอให้เงิน แก่ผู้อุทธรณ์เพื่อให้ผู้อุทธรณ์กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่งเป็นการตอบแทน และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการ ชักงูใจ หรือขู่เข็ญ ช่มชู้ นาย ก. ว่า หากไม่ยอมจ่ายเงินให้จะต้อง ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งในท้องที่จังหวัดอื่น อันทำให้นาย ก. เสนอจะให้เงินหรือยอมให้เงินแก่ผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด อีกทั้ง ภายหลังจากที่นาย ก. อ้างว่า มีการจ่ายเงินหรือโอนเงินให้ผู้อุทธรณ์ ก็ไม่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำการอย่างใดหรือไม่กระทำการ อย่างใดในตำแหน่งเป็นการตอบแทน ทั้งในเวลาต่อมา นาย ก. ก็ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่จังหวัดอื่น ข้อพิจารณาวินิจฉัยของ คณะอนุกรรมการไต่สวนดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้อุทธรณ์ ไม่ได้กระทำการใด หรือกระทำการใด อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบอันเป็นองค์ประกอบความผิด

ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

ดังนั้น ก.พ.ค. เห็นว่า พยานหลักฐานและเหตุผล ข้อพิจารณาของคณะกรรมการไต่สวนตามสำนวนเรื่องนี้ ยังฟังไม่ได้ว่า ผู้อุทธรณ์กระทำความผิดทางวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะการกระทำของผู้อุทธรณ์ ไม่ครบองค์ประกอบความผิดตามกฎหมาย ส่วนความผิด ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น โดยปกติเมื่อปรับบทเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแล้ว ก็ย่อมถือเป็นการกระทำอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๘ วรรคสองข้างต้นด้วย ซึ่งถือเป็นการ กระทำกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท และเมื่อไม่อาจพิจารณา ปรับบทเป็นความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม ได้เสียแล้ว ก็ไม่อาจพิจารณาปรับบทเป็นความผิด ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง ได้ แต่โดยที่ ก.พ.ค. เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปวินิจฉัยข้อเท็จจริงเพื่อเปลี่ยนฐานความผิด ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดมาแล้วได้ ทั้งนี้ ตาม คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์

๒๕๔๖ คงทำได้เพียงลดโทษ โดยไม่เปลี่ยนฐานความผิดตามนัย
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ แจ้งโดยหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/๑๕๗๖๘ ลงวันที่
๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ และอุทธรณ์เรื่องนี้ หากวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์
ทั้ง ๆ ที่พิจารณาไม่ได้ว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ครบองค์ประกอบ
ความผิดทางวินัยตามฐานความผิดที่ถูกชี้มูลความผิดแล้ว
ก็จะไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ลดโทษผู้อุทธรณ์
จากไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ

**กรณีที่ ๑๓ ภาคทัณฑ์ กรณีตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้าไม่ตรงกับ
ใบส่งของ (เรื่องแดงที่ ๐๐๙๖๑๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์
ชำนาญงาน เรือนจำกลางจังหวัด กรม ร. อุทธรณ์คำสั่ง
ลงโทษภาคทัณฑ์ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมายและระเบียบของทางราชการ ตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕
ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการตรวจรับ
ข้าวสารกล้องเจ้า แล้วได้ร่วมกับข้าราชการรายอื่นลงลายมือชื่อ
ตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้าในวันที่ไม่ปรากฏว่ามีรถยนต์บรรทุก
ข้าวสารเข้ามาส่งข้าวสารภายในเรือนจำ

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำผิดตามที่ ถูกกล่าวหา เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับ ข้าวสารกล้องเจ้า เพื่อดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ถึง ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ร่วมกับนาย ร. เจ้าหน้าที่บริหารงานราชทัณฑ์ กรรมการ ประธานกรรมการ และนายช. เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ กรรมการ ตรวจรับ ผู้อุทธรณ์ก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบของ ทางราชการ โดยเมื่อมีรถยนต์ข้าวสารเข้ามาในเรือนจำกลางจังหวัด จะมีเจ้าหน้าที่ของเรือนจำซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการนำรถเข้า เป็นผู้นำรถข้าวสารเข้ามาภายในเรือนจำ เมื่อรถบรรทุกข้าวสาร กล้องเจ้าเข้ามาจอดภายในเรือนจำ คณะกรรมการตรวจรับข้าวสาร ทั้งสามคนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการตรวจรับจะเข้ามา ดำเนินการตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้าตามหน้าที่ และในวันศุกร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีรถข้าวสารเข้ามาภายในเรือนจำจริง โดยมีนาย ว. เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานสุทกรรม เป็นผู้มารับรถ ข้าวสารกล้องเจ้า และมีนาย ส. เป็นผู้ขับรถบรรทุกข้าวสารกล้องเจ้า เข้ามาภายในเรือนจำ จากนั้นคณะกรรมการตรวจรับฯ ซึ่งมี ผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการอยู่ด้วยได้ลงนามในใบส่งของและบันทึก ของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเครื่องอาหาร

ส่วนข้อกล่าวหาที่ว่าผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อตรวจรับข้าวสาร ตามใบส่งของ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ แต่ในวันดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีรถข้าวสารมาส่งข้าวสารในเรือนจำนั้น ผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า

ผู้อุทธรณ์กับคณะกรรมการได้ร่วมกันตรวจรับข่าวสารที่เข้ามาภายใน
เรือนจำจริงในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยมีนาย พ. เจ้าพนักงาน
ราชทัณฑ์ชำนาญงานเป็นผู้มารับรถข่าว และนาย ส. เป็นคนขับรถ
บรรทุกข่าวสารกล่องเจ้าเข้ามาภายในเรือนจำ แต่การที่คณะกรรมการ
ตรวจรับทั้งสามคนได้ลงนามในใบส่งของ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
เนื่องจากใบส่งของซึ่งออกโดยองค์การตลาด โดยมอบอำนาจให้
บริษัท จ. จำกัด เป็นตัวแทนจัดส่งข่าวสารกล่องเจ้ามาส่งมอบให้กับ
เรือนจำ ได้มีการลงวันที่เป็น ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ แต่วันดังกล่าว
เป็นวันหยุดชดเชยวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันหยุดราชการ โดยปกติ
เรือนจำจะไม่อนุญาตให้นำรถยนต์เข้า - ออก ภายในเรือนจำ
หากจะนำรถยนต์เข้า - ออกภายในเรือนจำ ต้องทำบันทึกขออนุญาต
ต่อผู้บัญชาการเรือนจำทุกกรณี ซึ่งในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ประจำ
หน่วยงานสุทกรรมไม่ได้จัดทำบันทึกขออนุญาตนำรถยนต์
เข้าเรือนจำในวันหยุดราชการ ทำให้รถยนต์บรรทุกข่าวสาร
ไม่สามารถเข้ามาส่งข่าวสารภายในเรือนจำในวันที่ ๓ สิงหาคม
๒๕๔๗ จึงได้เลื่อนการส่งข่าวสารให้นำมาส่งในวันพุธที่ ๔ สิงหาคม
๒๕๔๗ แทน แต่ใบส่งขององค์การตลาด ได้ลงวันที่ ๓ สิงหาคม
๒๕๔๗ ไว้ก่อนแล้ว อย่างไรก็ตาม ในการตรวจรับข่าวสารกล่องเจ้า
ครั้งนี้ คณะกรรมการตรวจรับได้จัดทำบันทึกของคณะกรรมการตรวจรับ
พัสดุเครื่องอาหาร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ว่า ได้ตรวจรับ
ข่าวสารกล่องเจ้า ๑๕ % ที่องค์การตลาดนำมาส่งให้เรือนจำกลางจังหวัด

มีน้ำหนักทั้งสิ้น ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ครบถ้วนตามที่เรือขนส่งซื้อ และมีคุณภาพถูกต้องตามใบส่งของเล่มที่ ๐๓๐ เลขที่ ๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ แล้วเสนอผู้บัญชาการเรือจากลางจังหวัด เพื่อบรรเทา โดยแจ้งว่าได้ทำการตรวจรับตามใบส่งของลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวน ของคณะกรรมการสอบสวนยังคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาและได้ปฏิบัติหน้าที่ เป็นไปตามระเบียบของทางราชการแล้ว จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณา และขอให้กรณีตรวจสอบข้อเท็จจริง

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีประเด็น พิจารณาว่า พฤติการณ์การตรวจรับพัสดุของผู้อุทธรณ์กระทำ โดยขัดกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่คู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่ง ลงโทษหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นนี้ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์โต้แย้งว่า ในวันศุกร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีรถข่าวสารเข้ามาภายในเรือจากลางจริง มีนาย ช. เป็นผู้มารับรถข่าวสารกล้องเจ้า และมีนาย ส. เป็น

ผู้ขับรถบรรทุกข้าวสารกล้องเจ้าเข้ามาภายในเรือนจำ จากนั้น คณะกรรมการตรวจจับฯ ได้ลงนามในใบสั่งของและบันทึกของ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุเครื่องอาหาร ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และผู้อุทธรณ์กับคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันตรวจรับ ข้าวสารที่เข้ามาส่งภายในเรือนจำจริงในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ แต่เหตุที่คณะกรรมการตรวจรับทั้งสามคนลงนามในใบสั่งของ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เนื่องจากใบสั่งของซึ่งออกโดยองค์การตลาด ได้มีการลงวันที่เป็น ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ไว้ก่อนแล้ว แต่วันดังกล่าว เป็นวันหยุดชดเชยวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันหยุดราชการ และ เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานสุทกรรมไม่ได้จัดทำบันทึกขออนุญาต ต่อผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อนำรถยนต์บรรทุกข้าวสารเข้าเรือนจำ ในวันหยุดราชการ ทำให้รถยนต์บรรทุกข้าวสารไม่สามารถเข้ามาส่ง ข้าวสารภายในเรือนจำในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้ จึงเลื่อนการ ส่งข้าวสารให้นำมาส่งในวันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ แทน

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ (๑) - (๔) กำหนดว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีหน้าที่ดังนี้ (๑) ตรวจรับ พัสดุ ณ ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุนั้น หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ใน สัญญาหรือข้อตกลงการตรวจรับพัสดุ ณ สถานที่อื่นในกรณีที่ไม่มี สัญญาหรือข้อตกลง จะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการก่อน (๒) ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้

สำหรับกรณีที่มีการทดลอง หรือตรวจสอบในทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ จะเชิญผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับพัสดุนั้นมาให้คำปรึกษาหรือส่งพัสดุนั้นไปทดลองหรือตรวจสอบ ณ สถานที่ของผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒินั้นๆ ก็ได้ ในกรณีจำเป็นที่ไม่สามารถตรวจนับเป็นจำนวนหน่วยทั้งหมดได้ ให้ตรวจรับตามหลักวิชาการสถิติ (๓) โดยปกติให้ตรวจรับพัสดุในวันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุมาส่ง และให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด (๔) เมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แล้วมอบแก่เจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมทำใบตรวจรับโดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ มอบแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลังและรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ ในกรณีที่เห็นว่าพัสดุที่ส่งมามีรายละเอียดไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ เพื่อทราบหรือสั่งการ แล้วแต่กรณี

เรื่องนี้ตามทางการสอบสวนรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า เรือนจำกลางจังหวัด ได้มีหนังสือสั่งให้องค์การตลาด ซึ่งเป็นคู่สัญญาจะซื้อจะขายข้าวกล้องเจ้า ๑๕ % ส่งข้าวสารกล้องเจ้า จำนวน ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม โดยให้ทยอยส่งให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

ซึ่งองค์การตลาด ได้มอบอำนาจให้บริษัท ช. จำกัด เป็นตัวแทนจัดส่ง และบริษัท ช. จำกัด ก็ได้ส่งข้าวกล้องเจ้าให้แก่เรือนจำกลางจังหวัด ในวันศุกร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ปรากฏตามใบส่งของ องค์การตลาด เล่มที่ ๐๓๐ เลขที่ ๓๑ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ อันแสดง ให้เห็นว่ามี การส่งข้าวสารกล้องเจ้า จำนวน ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ ๘.๙๐ บาท รวมเป็นเงิน ๙๘,๔๓๔ บาท ให้แก่ เรือนจำกลางจังหวัด แต่เมื่อพิจารณาสำเนาสมุดรถยนต์เข้า - ออก ของเรือนจำประจำวันศุกร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ รายการที่ ๑๗ มีการบันทึกว่า รถหมายเลขทะเบียน ๘๐ - ๗๕๘๑ เข้ามาในแดน ๗ เพื่อส่งข้าวสาร เวลารถเข้า ๑๓.๐๐ น. เวลารถออก ๑๓.๔๕ น. ชื่อผู้ส่ง ส. พร้อมกับมีลายมือชื่อของนาย ช. เป็นผู้รับของ และมีลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ประจำตู้กับผู้อนุญาตด้วย ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ได้ระบุว่า รถหมายเลขทะเบียน ๘๐ - ๗๕๘๑ เข้ามาในแดน ๗ เพื่อส่งข้าวสาร เวลารถเข้า ๑๓.๐๐ น. เวลารถออก ๑๓.๔๕ น. แต่เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกมิได้ระบุว่า เป็นข้าวสารชนิดใด ซึ่งเมื่อพิจารณา บัญชีรับจ่ายข้าวสาร (รท. ๓๙) ของเรือนจำ เดือนกรกฎาคม ๒๕๔๗ ที่ผู้อุทธรณ์ใช้อ้างอิงเป็นพยานเอกสารแนบท้ายหนังสืออุทธรณ์ กับบัญชีรับจ่ายข้าวสาร (รท. ๓๙) ของเรือนจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๗ ซึ่งคู่กรณีในอุทธรณ์ใช้อ้างอิงเป็นพยานเอกสารแนบท้าย หนังสือแก้อุทธรณ์แล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่าในวันเวลาดังกล่าว มีรถเข้าส่งข้าวสารที่เรือนจำกลางจังหวัดจริง แม้ว่าเจ้าหน้าที่

ได้บันทึกถ้อยคำรถส่งข้าวสาร โดยมีได้ระบุว่า เป็นข้าวสารชนิดใดก็ตาม ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในหลักฐานสมุดคัม รยนต์เข้า – ออก ของเรือนจำกลางจังหวัดแล้วรับฟังได้ว่า ในวันเวลา ใกล้เคียงกับวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ไม่มีรถส่งข้าวสาร เข้ามาส่งในเรือนจำ กล่าวคือ ไม่มีรถยนต์เข้ามาส่งข้าวสารใด ๆ ในวันที่ ๒๘ – ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ วันที่ ๑ – ๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำเนา สมุดรถยนต์เข้า – ออกจึงสอดคล้องกับข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏ ในบันทึกของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเครื่องอาหารลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ที่ได้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำฯ เรื่องการ ตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้า ๑๕ % และคณะกรรมการตรวจรับ ข้าวสารกล้องเจ้าได้ทำการตรวจรับข้าวสารดังกล่าว จากหลักฐาน และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้จึงเห็นว่า ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีการส่งข้าวสารกล้องเจ้า ๑๕ % ให้แก่เรือนจำจริง ซึ่งผู้อุทธรณ์และกรรมการตรวจรับคนอื่น ๆ ได้ตรวจรับข้าวสาร กล้องเจ้าในวันเดียวกันและผู้อุทธรณ์กับคณะกรรมการตรวจรับ ก็ได้มีบันทึกรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ กรณีจึงถือว่าผู้อุทธรณ์ ได้ดำเนินการตรวจรับภายในกำหนดเวลานัด ประกอบกับเรื่องการ ตรวจรับของผู้อุทธรณ์กับคณะได้ตรวจรับพัสดุถูกต้องครบถ้วน ตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้กับผู้จะขาย และไม่มีรายละเอียดใด ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น

แต่ประการใด ดังนั้น จึงถือว่า ผู้อุทธรณ์ได้ดำเนินการตรวจรับโดยชอบ ด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ (๒) (๓) และ (๔) แล้ว

ประเด็นที่จะพิจารณาต่อไปคือ การที่คณะกรรมการตรวจรับ พัสดุเครื่องอาหารได้ตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้า ๑๕ % ที่องค์การตลาด นำมาส่ง จำนวน ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ซึ่งไม่ตรงกับใบส่งของ เล่มที่ ๐๓๐ เลขที่ ๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นการดำเนินการที่ขัดกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ทางราชการอย่างไร หรือไม่

ประเด็นนี้ผู้อุทธรณ์อ้างว่า ในการตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้า ครั้งนี้ คณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับข้าวสารกล้องเจ้า ๑๕ % ที่องค์การตลาดนำมาส่ง จำนวน ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ครบถ้วนตามที่ เรือนจำสั่งซื้อ และมีคุณภาพถูกต้อง ตามใบส่งของ เล่มที่ ๐๓๐ เลขที่ ๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ แต่ตามทางการสอบสวน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ไม่มีรถยนต์บรรทุก ข้าวสารเข้ามาส่งข้าวสารกล้องเจ้าให้แก่เรือนจำกลาง ในประเด็นนี้ ผู้อุทธรณ์ยังได้อ้างอีกว่า วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นวันหยุด ชดเชยวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันหยุดราชการ และเจ้าหน้าที่ประจำ หน่วยงานสุทศกรรมไม่ได้จัดทำบันทึกขออนุญาตต่อผู้บัญชาการ

เรือนจำเพื่อนำรถยนต์บรรทุกข้าวสารเข้ามาส่งข้าวภายในเรือนจำในวันหยุด ทำให้รถยนต์บรรทุกข้าวสารไม่สามารถเข้ามาส่งข้าวในวันดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องคณะกรรมการฯ ต้องตรวจรับข้าวสารกล่องเจ้าในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ กรณีจึงมีประเด็นพิจารณาว่า ข้ออ้างดังกล่าวของผู้อุทธรณ์รับฟังได้หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประเด็นนี้มีประเด็นพิจารณาเบื้องต้นก่อนว่า วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นวันหยุดชดเชยวันเข้าพรรษาซึ่งเป็นวันหยุดราชการตามที่ผู้อุทธรณ์ได้กล่าวอ้างหรือไม่ เรื่องวันหยุดชดเชยวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษาประจำปี ๒๕๔๗ นั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แจ้งวันหยุดชดเชยวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษาประจำปี ๒๕๔๗ ซึ่งตรงกับวันเสาร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และวันอาทิตย์ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ตามลำดับ อันเป็นวันหยุดประจำสัปดาห์ ดังนั้น วันหยุดชดเชยในกรณีดังกล่าวนี้จึงเป็นไปตามหลักการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๘๓ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ที่กำหนดให้มีวันหยุดชดเชยเพียง ๑ วัน คือ ในวันจันทร์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ เท่านั้น สำหรับวันอังคารที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นวันปฏิบัติราชการปกติ ดังนั้น วันหยุดชดเชยวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษาในปี

พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเหลือเพียง ๑ วัน คือ วันจันทร์ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
มิใช่วันอังคารที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ตามที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้าง

ประเด็นที่จะพิจารณาต่อไป คือ ผู้อุทธรณ์ซึ่งได้ตรวจรับ
ข้าวสารกล้องเจ้า ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ถือเป็นการกระทำ
ที่ชอบด้วยระเบียบหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามทางการสอบสวนรับฟัง
ข้อเท็จจริงได้ว่า เรือนจำกลางจังหวัดได้มีหนังสือสั่งให้องค์การตลาด
ซึ่งเป็นคู่สัญญาจะซื้อจะขายข้าวกล้องเจ้า ๑๕ % ส่งข้าวสารกล้องเจ้า
จำนวน ๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม โดยให้ทยอยส่งให้แล้วเสร็จภายในวันที่
๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ ซึ่งองค์การตลาดก็ได้ส่งข้าวกล้องเจ้าให้แก่
เรือนจำในวันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยบริษัท ช. จำกัด ซึ่งเป็น
ตัวแทนได้ส่งข้าวสารกล้องเจ้าให้แก่เรือนจำ ซึ่งตามทางการสอบสวน
รับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า บริษัท ช. จำกัด ได้มาส่งข้าวสารกล้อง
๑๕% ให้เรือนจำกลางจังหวัดในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ และ
เมื่อพิจารณาสำเนาสมุดควบคุมรถยนต์ เข้า - ออก เรือนจำ
กลางจังหวัดของประจำวันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ซึ่งได้ระบุว่า
มีรถยนต์หมายเลข ๘๐-๗๕๘๑ เข้ามาส่งข้าวสารแดง เวลาเข้า
๑๓.๑๐ น. เวลาออก ๑๓.๔๕ น. มีชื่อผู้ส่ง ส. และมีลายมือชื่อ
เจ้าหน้าที่ผู้รับ เจ้าหน้าที่ประตูและผู้อนุญาต แต่เมื่อพิจารณา
หลักฐานตามสำเนาสมุดควบคุมรถยนต์เข้า - ออก ประจำวันอังคารที่

๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ ไม่ปรากฏว่ามีรถยนต์ส่งข้าวเข้ามาในเรือจนจำ
แต่อย่างใด ดังนั้น จึงเห็นว่า บริษัท ช. จำกัด ได้มาส่งข้าวสารกล่องเจ้า
๑๕% ให้เรือจากลางสมุทรปรากฏการในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗
ตามที่เรือจากลางจังหวัดได้มีหนังสือที่ ยธ ๐๗๒๐/๓๔๙๖ ลงวันที่
๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ สั่งให้องค์การตลาดทยอยส่งให้แล้วเสร็จภายใน
วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ กรณีมิใช่เป็นรายการส่งข้าวสารขาว ๕ %
ตามที่คู่กรณีในอุทธรณ์ได้กล่าวอ้างในคำแก้อุทธรณ์ ดังนี้เพราะสำเนา
สมุดควบคุมรถยนต์ เข้า - ออก เรือจากลางจังหวัดประจำวันพุธที่
๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ ได้ระบุว่า มีรถยนต์หมายเลข ๘๐-๗๕๘๑ เข้ามา
ส่งข้าวสารแดง เวลาเข้า ๑๓.๑๐ น. เวลาออก ๑๓.๔๕ น. ข้าวสารแดง
คือข้าวสารกล่องเจ้า ดังนั้น การที่ผู้อุทธรณ์กับกรรมการคนอื่น ๆ
ได้ตรวจรับในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๗ กรณีจึงถือว่าผู้อุทธรณ์และ
คณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับตามวันเวลาที่ได้ตกลงกันไว้กับ
ผู้จะขายโดยมิได้มีการผิดนัด กล่าวคือ ผู้จะขายก็ได้มาส่งของภายใน
กำหนดเวลาที่เรือจากลางสมุทรปรากฏการสั่งให้ส่งของ คือ ภายใน
วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ และคณะกรรมการตรวจรับก็ได้ตรวจรับ
ภายในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๗ ส่วนเรื่องใบส่งของขององค์การตลาด
เล่มที่ ๐๓๐ เลขที่ ๓๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ จำนวน
๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ ๘.๙๐ บาท รวมเป็นเงิน
๙๘,๔๓๔ บาท นั้น เป็นเรื่องที่องค์การตลาด ในฐานะคู่สัญญา
ซึ่งได้ส่งข้าวสารกล่องเจ้าตามที่เรือจากลางได้สั่งให้ทยอยส่งได้ใช้

เอกสารดังกล่าวประกอบการแจ้งให้เรือนจำซึ่งได้รับข้าวสาร
กล่องเจ้าจากผู้จะขายแล้ว ชำระหนี้ค่าข้าวสารกล่องเจ้า จำนวน
๑๑,๐๖๐ กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ ๘.๙๐ บาท รวมเป็นเงิน
๙๘,๔๓๔ บาท ให้แก่องค์การตลาด ใบส่งของดังกล่าวนี้จึงเป็นเพียง
เอกสารที่เกี่ยวกับเรื่องการเงินและแสดงถึงภาระผูกพันของคู่สัญญา
เท่านั้น เมื่อตามทางการสอบสวนรับฟังได้ว่า องค์การตลาดในฐานะ
คู่สัญญาได้มีการส่งมอบข้าวสารกล่องเจ้าให้แก่เรือนจำภายใน
กำหนดเวลาโดยมิได้ผิดนัด ประกอบกับเรื่องการตรวจรับของผู้อุทธรณ์
กับคณะได้ตรวจรับพัสดุถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้
กับผู้จะขาย และไม่มีรายละเอียดใดไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
ในสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นแต่ประการใด ดังนั้น
การดำเนินการตรวจรับของผู้อุทธรณ์และกรรมการจึงดำเนินการ
ไปตามนัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๗๑ (๒) (๓) และ (๔) แล้ว และไม่ก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ทางราชการ

ดังนั้น เมื่อฟังว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้กระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์
กระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การที่คู่กรณี
ในอุทธรณ์มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์จึงไม่ถูกต้อง และ
เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นสมควรยกโทษให้ผู้อุทธรณ์
โดยให้คู่กรณีในอุทธรณ์ยกเลิกคำสั่งที่คู่กรณีในอุทธรณ์ได้สั่งลงโทษ
ภาคทัณฑ์ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ นอกนั้นคงเดิม)

ทั้งนี้ ตามความในข้อ ๘๖ วรรคหนึ่ง ก (๔) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีที่ ๑๔ ภาคทัณฑ์ กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางปฏิบัติ และระเบียบที่กำหนดไว้ (เรื่องแดงที่ ๐๐๗๑๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน อุทธรณ์การออกคำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม และไม่เป็นธรรม และกรณีลงโทษผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า เนื่องจากตั้งแต่ที่ผู้อุทธรณ์ มาบรรจุเป็นข้าราชการ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๒ ที่ฝ่ายรักษาความสะอาด เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ จนถึง วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้บังคับบัญชา ทราบเหตุ แห่งการส่งคืนใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมนักเรียนฝอยชำระ ระยะเวลาประมาณ ๒ เดือน ๑๒ วัน ผู้บังคับบัญชา ไม่เคย มีคำสั่ง หรือมีการสั่งการให้ผู้อุทธรณ์ทราบและถือปฏิบัติเกี่ยวกับการรับ - ส่งหรือควบคุมใบเสร็จ ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียนักเรียน เป็นลายลักษณ์อักษร และให้ผู้อุทธรณ์ลงชื่อรับทราบ ซึ่งตาม วิธีปฏิบัติราชการ การสั่งการให้ถือปฏิบัติในเรื่องใด โดยหลักการ

ต้องทำเป็นหนังสือ และให้ผู้บังคับบัญชาลงลายมือชื่อรับทราบ เพื่อเป็นหลักฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่มีรายละเอียดขั้นตอน การปฏิบัติที่สำคัญ หรือเรื่องที่สามารถทำให้ผู้บังคับบัญชา ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยถ้าไม่ปฏิบัติตาม มิเช่นนั้น หากมีกรณี ที่ผู้บังคับบัญชาไม่ชอบหรือประสงค์ที่จะกลั่นแกล้งผู้บังคับบัญชา เพื่อให้โทษ อาจจะอ้างว่าได้สั่งการไปแล้วด้วยวาจา และหาพยาน โดยการซักจูง ช่มชู้ บังคับ รับหรือสัญญาว่าจะให้ที่เป็นคุณแก่พยาน เพื่อให้สนับสนุนการสั่งการด้วยวาจา หรือถ้ามีหนังสือคำสั่ง ของผู้บังคับบัญชา แต่มิได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ถือปฏิบัติก็มีสาเหตุ ที่นำมาพิจารณาลงโทษผู้อุทธรณ์ได้ สำหรับพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาที่ระบุไว้ใน สว. ๓ ฉบับลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ข้อ ๒.๑ ข้อ ๒.๒ ผู้อุทธรณ์ไม่เคยรับทราบ เนื่องจาก เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๘ ตามลำดับ จัดทำขึ้นก่อนที่ผู้อุทธรณ์จะมาบรรจุ ที่ฝ่ายรักษา และผู้บังคับบัญชาก็มิได้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์รับทราบ แต่อย่างใด และในข้อ ๒.๕ ซึ่งเป็นบันทึก มีข้อความตอนหนึ่ง ในวรรคสี่ว่า “ข้าพเจ้าได้เรียกประชุมเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียม เก็บขนมูลฝอย เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการเร่งรัด จัดเก็บค่าธรรมเนียม และได้ย้ำถึงการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกใบเสร็จ เพื่อมิให้เกิดการผิดพลาดในการปฏิบัติและการลงทะเบียนควบคุม การจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย ตามรายละเอียดในรายงาน

การประชุมที่แนบ” ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวได้มีการระบุชื่อ
ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เข้าร่วมประชุม ผู้อุทธรณ์ไม่ทราบว่ามีจัดการ
ประชุมหรือไม่ หรือหากมีการจัดการประชุมขึ้นจริง ก็มีได้แจ้ง
ให้ผู้อุทธรณ์รับทราบและถือปฏิบัติ อีกทั้งรายงานการประชุม
ดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งตาม
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖
มีหลักปฏิบัติว่า ก่อนการประชุมต้องจัดให้มีเอกสารลงชื่อผู้เข้าร่วม
ประชุม และหลังจากประชุมเสร็จถึงนำรายชื่อดังกล่าวมาบันทึก
ในรายงานการประชุมในหัวข้อผู้มาประชุม ดังนั้น หากไม่มีหลักฐาน
ลายมือชื่อดังกล่าว รายงานการประชุมเจ้าหน้าที่จัดเก็บ
ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่จันทร์ที่
๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องหัวหน้า อาจเป็น
เอกสารเท็จที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นโทษแก่ผู้อุทธรณ์ก็เป็นได้
ซึ่งรายงานการประชุมดังกล่าวถือเป็นสาระสำคัญในกระบวนการ
พิจารณาอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ ดังนั้น เมื่อไม่มีหลักฐานว่า
มีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ลงชื่อ
รับทราบ จะถือว่าผู้อุทธรณ์รับทราบ หรือควรทราบคำสั่ง หรือการ
สั่งการและมีเจตนาไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือการสั่งการ เพื่อมาเป็น
เหตุลงโทษผู้อุทธรณ์ว่ากระทำความผิดวินัย ตามมาตรา ๘๘
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชามิได้เป็นการไม่ถูกต้อง และไม่เป็นธรรมต่อผู้อุทธรณ์อย่างยิ่ง จึงสมควรยกเลิกคำสั่งลงโทษ

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บังคับแต่เพียงว่า ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ ไม่ได้ บังคับให้ใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้ส่งเรื่องให้ ก.พ.ค. ฉะนั้น การที่ กระทรวงต้นสังกัดใหม่ของผู้อุทธรณ์ ส่งเรื่องให้ ก.พ. เนื่องจาก ได้รับแจ้งจากต้นสังกัดเก่าเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ของผู้อุทธรณ์ และสำนักงาน ก.พ. ส่งเรื่องนี้ให้ ก.พ.ค. จึงเข้า เจือปนไปตามกฎหมายที่กำหนดให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ เรื่องนี้ ตามนัยมาตราดังกล่าวแล้ว โดยถือว่าปลัดกระทรวง เป็นคู่กรณีในอุทธรณ์โดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ของส่วนราชการนี้บัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนมาใช้บังคับ กับผู้อุทธรณ์โดยอนุโลม ซึ่งแม้จะปรากฏว่า กระบวนการสอบสวนคาบเกี่ยวระหว่างพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กับพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ขณะที่จะดำเนินการ เพื่อลงโทษผู้อุทธรณ์นั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับแล้วการดำเนินการ เพื่อลงโทษผู้อุทธรณ์ จึงต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๒ ประกอบ มาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยนอกจากจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุป
พยานหลักฐานให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ยังต้องรับฟังคำชี้แจง
ของผู้อุทธรณ์ด้วย ทั้งนี้เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่า
ผู้อุทธรณ์กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ จึงเป็นสาระสำคัญ
ที่ต้องดำเนินการก่อนที่จะลงโทษหรือไม่ลงโทษทางวินัย และเป็น
คนละขั้นตอนกับการสอบปากคำผู้อุทธรณ์ในชั้นสอบข้อเท็จจริง
หรือสอบวินัยไม่ร้ายแรง และข้อเท็จจริงในกรณีนี้ไม่ปรากฏว่า
ก่อนที่จะมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ได้มีการรับฟังคำชี้แจง
จากผู้อุทธรณ์แล้ว คงโต้แย้งกันแต่เพียงว่าได้แจ้งข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งรวมถึงผู้อุทธรณ์
ได้รับทราบแล้วหรือไม่เท่านั้น การลงโทษภาคทัณฑ์ผู้อุทธรณ์
ในเรื่องนี้จึงเป็นการดำเนินการลงโทษโดยไม่ได้รับฟังคำชี้แจง
ของผู้อุทธรณ์ ขัดกับมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นการดำเนินการลงโทษที่ไม่
ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้คำสั่งสำนักงานเขตที่ลงโทษภาคทัณฑ์
ผู้อุทธรณ์เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก.พ.ค. จึงวินิจฉัย
ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานเขตดังกล่าว และให้คู่กรณีในอุทธรณ์
พิจารณาดำเนินการใหม่โดยฟังคำชี้แจงจากผู้อุทธรณ์แล้ว
พิจารณาดำเนินการตามความเห็นสมควรต่อไป

กรณีที่ ๑๕ ไล่ออกและให้ออกจากราชการ กรณีลงชื่อรับรอง
โดยไม่ตรวจสอบพื้นที่ที่มีการออกหนังสือรับรองการทำ
ประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) (เรื่องแดงที่ ๐๐๒๕๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ ๗ ซึ่งเกษียณอายุราชการเมื่อวันที่
๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออกจากราชการ
ตามมติ อ.ก.พ. กรม และอุทธรณ์คำสั่งเพิ่มโทษจากโทษให้ออก
จากราชการเป็นโทษไล่ออกจากราชการ ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง
ตามคำสั่งกรม ก. ต่อ ก.พ.ค. กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือปฏิบัติหน้าที่ราชการ
โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ
อย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ในเรื่องทำหน้าที่ลงชื่อ
เป็นผู้ระวางชี้และรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวร ได้ลงชื่อรับรองในบันทึก
ถ้อยคำ (ท.ด. ๑๖) จำนวน ๖ ฉบับให้แก่ราษฎรสองรายว่า
ที่ดินที่ขออนุญาตออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไม่อยู่ในเขตป่าสงวน
ป่าไม้ถาวรหรือที่หลวงหวงห้าม ทั้งที่ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าไม้
ถาวรป่าเขาใหญ่ เป็นการลงชื่อรับรองโดยไม่ตรวจสอบพื้นที่ที่มีการ
ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ไม่ตรวจสอบแผนที่
หรือระวางรูปถ่ายทางอากาศ อีกทั้งไม่ประสานสอบถามหรือหารือ

กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจน การกระทำที่ไม่รอบคอบ ละเอียดย ถิ่นถ่วงดังกล่าว เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ที่ดินนำเอาบันทึกถ้อยคำ (ท.ต. ๑๖) ทั้ง ๖ ฉบับ ไปดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. เนื้อที่รวมถึง ๒๖๔ ไร่ ๑ งาน ๖๔ ตารางวา จำนวน ๖ แปลง ให้ราษฎรทั้งสองราย โดยไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์ ๒ ฉบับ ฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้รับความเป็นธรรมทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวมถึงกระบวนการสอบสวนซ้ำซ้อนกันหลายครั้งเป็นเหตุให้เสียเวลาโดยระหว่างการดำเนินการทางวินัยใหม่ในเรื่องหรือข้อกล่าวหาเดิมของคู่กรณีในอุทธรณ์ ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และกรณีของผู้อุทธรณ์ได้รับผลการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับ การสั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ หรือสั่งเพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งการรับฟังพยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคลก็ดี พยานเอกสารก็ดี

ไม่สอดคล้องกันที่จะฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ประมาทเลินเล่อ
ลงลายมือชื่อรับรองที่ตนโดยไม่ตรวจสอบ ส่วนการสอบสวนนั้น
คณะกรรมการสอบสวนได้สอบถามคำพยานบุคคลที่จะให้
ถ้อยคำต่อคณะกรรมการไต่สวนของ ป.ป.ช. เพียงหนึ่งปาก
และสอบพยานบุคคลใหม่เพียงสามปาก แล้วนำสำนวนการไต่สวน
ของคณะกรรมการไต่สวนของ ป.ป.ช. มาร่วมรับฟัง จึงไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย และการนำบันทึกของสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามาใช้กับผู้อุทธรณ์ เป็นการไม่เป็นธรรมกับผู้อุทธรณ์
จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยให้คู่กรณีในอุทธรณ์ยกเลิกคำสั่ง
เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ และยกเลิกคำสั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ออกจาก
ราชการด้วย

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
เมื่อกรม ก. ได้มีคำสั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการแล้ว
ได้รายงานการดำเนินการทางวินัยให้ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณา
ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยในการประชุม อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้แทนสำนักงาน ก.พ.
ได้ชี้แจงข้อมูลประเด็นเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ในการไต่สวนข้อเท็จจริง และชี้แจงความผิดทางวินัยว่า ในประเด็นนี้
สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หารือไปยังคณะกรรมการ
กฤษฎีกาเพื่อตีความ และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือ
ในประเด็นดังกล่าวว่าการกระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ

เป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการ
ไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อมีมติตามมาตรา ๘๑ ต่อไปได้ การที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเกี่ยวกับข้อกล่าวหาว่าพยานหลักฐาน
ไม่พอที่จะฟังได้ว่ามีเจตนาทุจริต แต่มีมูลความผิดทางวินัย
ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหาย
แก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๔ วรรคสอง นั้น เมื่อปรากฏว่า
มูลความผิดทางวินัยเป็นผลจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่ง
หน้าที่ราชการ จึงเป็นมูลความผิดทางวินัยที่อยู่ในขอบอำนาจ
ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น ระดับโทษที่ให้ออกจาก
ราชการนั้น ก็จะต้องเปลี่ยนเป็นโทษไล่ออกจากราชการตามเดิม
และที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการตามความเห็นของผู้แทนสำนักงาน
ก.พ. ที่ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา เรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป.ป.ช. ในการ
พิจารณาไต่สวนและวินัยจรรยาเกี่ยวกับความผิดวินัยของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ เรื่องเสรีจที่ ๑๕๘/๒๕๕๑ โดยให้ลงโทษไล่อุทธธรณ์
ออกจากราชการ กรม ก. จึงได้มีคำสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธธรณ์จากโทษ
ให้ออกจากราชการเป็นโทษไล่ออกจากราชการ

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

ได้บัญญัติล้างมลทินแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้รับโทษหรือทัณฑ์
ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ
ใช้บังคับโดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย
และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวก็ได้บัญญัติ
ให้ล้างมลทินแก่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการอันมิใช่เป็นการลงโทษ
ทางวินัยหรือผู้ที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้ยุติเรื่องหรืองดโทษไปแล้ว
โดยให้ผู้นั้นไม่ต้องถูกเพิ่มโทษหรือถูกดำเนินการทางวินัยอีกนั้น
ย่อมมีความหมายว่าพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีความประสงค์
ที่จะให้ล้างมลทิน การถูกโทษทางวินัยหรือการดำเนินการทางวินัย
ที่ยุติแล้วให้มีผลเป็นที่สุด โดยไม่อาจหยิบยกการถูกลงโทษทางวินัย
หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นขึ้นพิจารณาดำเนินการใหม่
เพื่อลงโทษทางวินัยหรือดำเนินการทางวินัยจากมูลเหตุเดียวกันนั้น
ได้อีก ไม่ว่าจะการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นจะเป็น
การกระทำโดยกฎหมายใด กรณีตามประเด็นอุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริง
ฟังได้ว่า เดิมกรม ก. สั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามมติ
อ.ก.พ. กรม ตามคำสั่งลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยให้มีผล
ของคำสั่งตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ อันเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ
ที่ผู้อุทธรณ์มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชา
ได้สั่งการตามระเบียบ ก.พ. กล่าวคือ ให้สั่งลงโทษย้อนหลัง
ไปก่อนออกคำสั่งได้ ผลของคำสั่งทำให้ผู้อุทธรณ์ได้รับโทษ
ตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ ต่อมากรม ก. ได้มีคำสั่งลงวันที่

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษให้ออกจากราชการ เป็นโทษไล่ออกจากราชการ และเป็นการเพิ่มโทษจากคำสั่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ตามคำสั่งกรม ก. ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ไม่ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้ออกจากราชการ จึงต้องฟังว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ดังกล่าว และคำสั่งลงโทษให้ออกจากราชการมีผลของคำสั่งตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้อุทธรณ์มีอายุครบ หกสิบปีบริบูรณ์ ผลของคำสั่งดังกล่าวทำให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อผู้อุทธรณ์ได้รับโทษทั้งหมดไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับ จึงเป็นไปตามเงื่อนไขที่ทำให้ได้รับการล้างมลทิน ย่อมได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว จึงไม่อาจสั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ได้อีก ดังนั้น ตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเรื่องราวงาน การดำเนินการทางวินัยรายผู้อุทธรณ์ แล้วมีมติให้ลงโทษไล่อผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ มติดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อกรม ก. มีคำสั่งลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ดังกล่าว คำสั่งของกรม ก. ที่สั่งเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ จึงไม่ชอบ

ด้วยกฎหมายไปด้วย คำอุทธรณ์ประเด็นคำสั่งเพิ่มโทษไม่ชอบ
ด้วยกฎหมายฟังขึ้น

ดังนั้น กรณีอุทธรณ์คำสั่งกรม ก. ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒
ที่สั่งลงโทษให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ เป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับ
ไว้พิจารณาตามข้อ ๔๙ (๓) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์
และการพิจารณาวินัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัย
ไม่รับอุทธรณ์ส่วนนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายออกจากสารบบ
ส่วนกรณีอุทธรณ์คำสั่งกรม ก. ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่สั่ง
เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์จากโทษให้ออกจากราชการเป็นโทษไล่ออก
จากราชการนั้น คำสั่งเพิ่มโทษไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ฟังขึ้น
ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้คู่กรณีในอุทธรณ์ยกเลิกคำสั่งเพิ่มโทษ
ผู้อุทธรณ์

๓. อุทธรณ์ที่ให้จำหน่ายออกจากสารบบ

กรณีที่ ๑๖ จำหน่ายอุทธรณ์เพราะไม่ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ (เรื่องแดงที่ ๐๐๕๓๑๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์เดิมรับราชการตำแหน่งนิติกร
ชำนาญการ กรม พ. ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ
ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด
และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง
ตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีเมื่อครั้ง
ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งนิติกร ๖ ว ประพฤติตนไม่เหมาะสม โดยใน
ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ถูกฟ้องคดีอาญาต่อศาลจังหวัด ในความผิดต่อ
พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ และความผิดฐานเป็นอั้งยี่
ซึ่งศาลจังหวัดได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
ให้ผู้อุทธรณ์มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙
ประกอบมาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๔
วรรคหนึ่ง มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๑๒ (๒) เป็นความผิด
หลายกรรมต่างกัน เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานร่วมกันเป็นอั้งยี่ จำคุก

๒ ปี ฐานเข้าเล่นการพนันไพ่บาคารา จำคุก ๖ เดือน รวมจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แก่เป็นให้ผู้อุทธรณ์มีความผิดฐานเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันไพ่บาคารา นอกจากนี้ก็แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ยืนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ได้อุทธรณ์ผ่านผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดว่า คำสั่งลงโทษซึ่งได้ระบุว่าให้ปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่ศาลจังหวัดได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานั้นไม่ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง เนื่องจากศาลจังหวัดได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการสอบสวนมิได้แสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลตามที่ผู้อุทธรณ์ได้อ้างไว้เป็นพยาน โดยนำเอกสารในสำนวนคดีในศาลชั้นต้นมาประกอบการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้อุทธรณ์ ทั้งที่ผู้อุทธรณ์ได้โต้แย้งไว้แล้วว่าพยานในสำนวนคดีอาญาที่เป็นผลร้ายแก่ผู้อุทธรณ์นั้นเกิดจากการจูงใจของพนักงานสอบสวนผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์มาก่อน หากได้มีการสอบพยานตามที่ผู้อุทธรณ์อ้างก็จะได้ความจริงว่าผู้อุทธรณ์มิได้ทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา ซึ่งผู้อุทธรณ์กำลังดำเนินการเพื่อที่จะฟ้องพยานบุคคลที่เบิกความและให้ถ้อยคำปกป้องผู้อุทธรณ์ โดยจะมีพยานหลักฐานใหม่ส่งคณะกรรมการวินิจฉัยผู้อุทธรณ์ต่อไป อีกทั้งคำพิพากษาศาลฎีกา

ที่คู่กรณีในอุทธรณ์นำมาเป็นมูลเหตุลงโทษทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ เป็นคำพิพากษาที่ขัดต่อหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยาน คู่กรณีในอุทธรณ์จึงไม่จำเป็นต้องรับฟังคำพิพากษาดังกล่าว นอกจากนี้ผู้อุทธรณ์กำลังดำเนินการตามพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นเพื่อพิจารณาใหม่ จึงขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาให้ความเป็นธรรมโดยไต่สวนพยานบุคคล ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๙๐/๒๕๕๐ ของศาลจังหวัดทุกคน พร้อมทั้งได้อ้างเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดีอาญาดังกล่าว เป็นพยานด้วย และขอให้เพิกถอนคำสั่งที่ลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ ออกจากราชการ และให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา และกรรมการเจ้าของสำนวนได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ไปยังที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ระบุไว้ในหนังสืออุทธรณ์ ปรากฏว่าไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือดังกล่าวกลับคืนมา กรรมการเจ้าของสำนวนจึงส่งหนังสือดังกล่าว ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ไปให้ผู้อุทธรณ์ที่เรือนจำจังหวัด แต่ไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือดังกล่าวกลับคืนมาโดยระบุเหตุที่นำจ่ายไม่ได้ว่า ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ กรรมการเจ้าของสำนวนได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์เรือนจำ

จังหวัดให้ตรวจสอบที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ซึ่งเรือนจำจังหวัดได้มีหนังสือแจ้งว่า ผู้อุทธรณ์ได้ย้ายไปยังทัณฑสถาน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กรรมการเจ้าของสำนวนจึงมีหนังสือลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ไปยังทัณฑสถานปรากฏตามใบตอบรับ EMS ในประเทศระบุว่า เจ้าหน้าที่ได้ลงชื่อรับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๕.๒๕ น. แต่ผู้อุทธรณ์ก็ยังไม่ได้จัดทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ หรือมีหนังสือแจ้งกรรมการเจ้าของสำนวนว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไปแต่อย่างใด กรรมการเจ้าของสำนวนได้ให้โอกาสแก่ผู้อุทธรณ์อีกโดยมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งเตือนให้ผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือและหากไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไปก็ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบ โดยจัดส่งไปที่ทัณฑสถาน ปรากฏว่าไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือดังกล่าวกลับคืนมา โดยระบุเหตุที่นำจ่ายไม่ได้ว่า ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่กรรมการเจ้าของสำนวนได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนา

คำแก้อุทธรณ์ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ไปยังทัณฑสถาน ปราบกฏตามใบตอบรับ EMS ในประเทศระบุว่า เจ้าหน้าที่ได้ลงชื่อรับหนังสือเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๕.๒๕ น. จึงเป็นกรณีที่ถือว่าวันที่ระบุในใบตอบรับดังกล่าวเป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์ ตามข้อ ๑๓ วรรคสอง ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น หากผู้อุทธรณ์ประสงค์ จะคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ หรือไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้ อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ผู้อุทธรณ์ต้องยื่น คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ต่อกรรมการเจ้าของสำนวน หรือแจ้ง เป็นหนังสือให้กรรมการเจ้าของสำนวนทราบแล้วแต่กรณี ภายใน วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ อันเป็นวันครบกำหนดสิบห้าวัน นับแต่ วันที่ผู้อุทธรณ์ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์ ตามข้อ ๕๕ วรรคสอง และวรรคสาม ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์ไม่ได้จัดทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ หรือมีหนังสือแจ้ง กรรมการเจ้าของสำนวนว่าไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไปแต่อย่างใด ประกอบกับ กรรมการเจ้าของสำนวนได้ให้โอกาสแก่ผู้อุทธรณ์โดยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งเตือนให้ผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้าน คำแก้อุทธรณ์ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และหาก ไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณา

อุทธรณ์ต่อไปก็ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบ โดยจัดส่งไปยังทัณฑสถาน
ปรากฏว่าไปรษณีย์ได้ส่งหนังสือดังกล่าวกลับคืนมาโดยระบุเหตุที่
นำจ่ายไม่ได้ว่า ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ กรณีจึงต้องถือว่าผู้อุทธรณ์
ไม่ดำเนินการตาม ข้อ ๕๕ วรรคสอง และวรรคสาม ของกฎ ก.พ.ค.
ฉบับเดียวกัน ซึ่งการไม่ดำเนินการดังกล่าวทำให้องค์คณะวินิจฉัย
อุทธรณ์ไม่อาจทราบข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัย
อุทธรณ์เรื่องนี้ได้อย่างเพียงพอ อันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาเพื่อมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องนี้ต่อไป
อีกทั้งการดำเนินกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์เรื่องนี้ต่อไปก็ไม่เกิด
ประโยชน์ต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐโดยรวมแต่อย่างใด
กรณีจึงไม่สมควรที่จะดำเนินการกระบวนการพิจารณาต่อไป ก.พ.ค.
จึงมีคำวินิจฉัยให้จำหน่ายเรื่องอุทธรณ์ออกจากสารบบ

ภาคที่ ๒
ร้องทุกข์

๑. ร้องทุกข์ที่ฟังไม่ขึ้น ให้ยกคำร้องทุกข์

กรณีที่ ๑ ร้องทุกข์กรณีการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๑๒๘๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการที่ปลัดกระทรวงแต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า อธิบดีได้ดำเนินการย้ายสับเปลี่ยนตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ทำให้มีตำแหน่งผู้อำนวยการว่าง จำนวน ๓ ตำแหน่ง ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงได้มีหนังสือขอให้ส่วนราชการในสังกัดเสนอชื่อข้าราชการเข้ารับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูงในสังกัดกระทรวง โดยกำหนดให้เสนอชื่อผู้เหมาะสมในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ส. จำนวน ๑ - ๒ ชื่อ และผู้อำนวยการสำนัก ศ. ให้เสนอรวมไม่เกิน ๖ ชื่อ โดยไม่จำแนกเป็นรายตำแหน่ง ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงได้แจ้งด้วยว่า

คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้กำหนดเกณฑ์ประเมินบุคคลสำหรับ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. ดังนี้ ๑) วิธีการประเมิน จะใช้วิธีการ เทียบข้อมูลบุคคลที่แสดงไว้ในเอกสารประกอบการรับสมัคร และสอบสัมภาษณ์ ๒) องค์ประกอบในการประเมิน จำนวน ๑๐๐ คะแนน ประกอบด้วย ความรู้ (๒๐ คะแนน) ความสามารถ (๒๐ คะแนน) ทักษะ และความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่จำเป็น (๒๐ คะแนน) ความประพฤติ (๒๐ คะแนน) ประวัติการรับราชการ (๑๐ คะแนน) และคุณลักษณะอื่น ๆ (๑๐ คะแนน) โดยไม่ได้กำหนดค่าคะแนน ในองค์ประกอบย่อยไว้ด้วย กรม ศป. โดยคณะกรรมการคัดเลือกฯ ระดับกรม ได้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกบุคคลโดยจัดให้มีการสัมภาษณ์ ในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ ผลปรากฏว่ามีผู้ผ่านการพิจารณา จำนวน ๖ คน โดยรายนางสาว น. เคยขอต่ออธิบดีขอดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักที่จังหวัดภูเก็ต และอธิบดีเคยรับปากว่า จะดำเนินการให้ ส่วนรายนางสาว อ. ไม่มาสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ทราบว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ใช้วิธีโทรศัพท์สัมภาษณ์แทน ต่อมาในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงทางโทรศัพท์ว่า ได้กำหนดวันสัมภาษณ์ผู้ได้รับการเสนอชื่อในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แต่กลุ่มการเจ้าหน้าที่ ได้รับหนังสืออย่างเป็นทางการในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้ร้องทุกข์ได้เข้ารับการสัมภาษณ์ด้วย เมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว กระทรวงได้มีคำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๔

ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่สัมมนา
เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก จำนวน ๓ คน
โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แสดงให้เห็นว่า
คณะกรรมการคัดเลือกฯ และปลัดกระทรวงได้คัดเลือกบุคคลไว้ก่อน
ล่วงหน้าแล้ว การสัมมนาเป็นเพียงรูปแบบเท่านั้น ประกอบกับ
รายงานการคัดเลือกไม่ได้บันทึกเหตุผลและหลักฐานใด ๆ
แสดงให้เห็นว่า ผู้ได้รับการแต่งตั้งมีความเหมาะสมมากกว่า
ผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก และไม่ปรากฏคะแนนของกรรมการแต่ละคน
ในรายงานด้วย

ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการ
เพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง
ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ
การเชิญประชุมคณะกรรมการคัดเลือกมีการแจ้งล่วงหน้า
ก่อนวันประชุมน้อยกว่า ๓ วัน ทำให้ผู้แทน ก.พ. ใน อ.ก.พ. กระทรวง
ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ อธิบดีกรม ศป. เข้าร่วมประชุม
โดยควบ ๒ ตำแหน่งในเวลาเดียวกัน ทำให้ไม่เกิดการถ่วงดุล
เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ องค์ประกอบการประเมินไม่มีการกำหนด
น้ำหนักของคะแนนแต่ละองค์ประกอบพร้อมมององค์ประกอบย่อย
ที่ชัดเจนเป็นการขัดกับแนวปฏิบัติที่ ก.พ. กำหนด คณะกรรมการ
คัดเลือกฯ มิได้มีการเปรียบเทียบข้อมูลบุคคลและมิได้คำนึง

ถึงผลงาน การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการจึงเป็นการเลือกปฏิบัติ
อย่างไม่เป็นธรรม เป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่โปร่งใส ไม่มีเหตุผล
ประกอบการตัดสินใจอันเป็นการมิชอบ ประกอบกับรายงาน
การคัดเลือกไม่ได้บันทึกเหตุผลและหลักฐานใด ๆ ที่แสดงให้เห็นว่า
ผู้ได้รับการแต่งตั้งมีความเหมาะสมมากกว่าผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก
และไม่ปรากฏคะแนนของคณะกรรมการแต่ละท่านในรายงาน
การคัดเลือกดังกล่าว ไม่เป็นธรรม ไม่ยุติธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ในการดำเนินการของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้เสนอรายชื่อ
ผู้เหมาะสมโดยระบุตำแหน่งให้เลื่อนไว้เป็นการขัดกับแนวปฏิบัติ
ของ ก.พ. และหนังสือที่กระทรวงแจ้งให้เสนอรายชื่อโดยไม่จำแนก
เป็นรายตำแหน่ง เนื่องจากเป็นตำแหน่งในระดับและสายงาน
เดียวกัน และการใช้ดุลพินิจของคู่กรณีในการร้องทุกข์เป็นไป
โดยมิชอบและไม่โปร่งใสโดยไม่ระบุเหตุผลหรือความเหมาะสม
เป็นเพียงสั่งการเห็นชอบเท่านั้น ไม่เป็นไปตามข้อ ๕ ของหนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๒/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ร้องทุกข์
อ้างว่า การเชิญประชุมคณะกรรมการคัดเลือกฯ มีการแจ้งล่วงหน้า
ก่อนวันประชุมน้อยกว่า ๓ วัน ทำให้ผู้แทน ก.พ. ใน อ.ก.พ. กระทรวง
ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่
๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ได้ประสานงานทางโทรศัพท์

ให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการสัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า และได้มีหนังสือ
ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งให้เข้ารับการสัมภาษณ์ในวันที่
๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ในส่วนของคณะกรรมการคัดเลือกฯ
คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้ชี้แจงว่า กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงาน
ปลัดกระทรวง ได้ขออนัดวันประชุมล่วงหน้ากับคณะกรรมการ
คัดเลือกฯ ทุกท่านเรียบร้อยแล้วก่อนออกหนังสือเชิญประชุม
ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๒๐๓/๔๙๒ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
โดยได้กำหนดวันประชุมคัดเลือกในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ ทุกท่านมีวันว่างตรงกัน
คำกล่าวอ้างของคู่กรณีในการร้องทุกข์ที่ว่าได้มีการประสานงาน
ล่วงหน้านัดวันประชุมก่อนมีหนังสือเชิญประชุม มีความสอดคล้อง
กับกรณีของผู้มีสิทธิเข้าสัมภาษณ์ จึงเชื่อได้ว่าได้มีการประสานงาน
กับคณะกรรมการคัดเลือกฯ ล่วงหน้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว มีปัญหา
เพียงว่าการมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการ
คัดเลือกฯ เพื่อนัดประชุมในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นการ
นัดประชุมโดยชอบหรือไม่ ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า การนัดประชุม
ต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้า
ไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นได้ทราบการบอกนัด
ในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการ
ที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

เป็นกรณีกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองกำหนดนัดประชุมโดยต้องทำหนังสือแจ้งอย่างน้อยที่สุดต้องไม่น้อยกว่า ๓ วันด้วยมีเจตนารมณ์เพื่อให้กรรมการมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมประชุมได้ การมีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการคัดเลือกฯ จึงเป็นการมีหนังสือเชิญประชุมอย่างน้อย ๓ วัน แต่ก็มี การประสานทางโทรศัพท์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยคณะกรรมการคัดเลือกฯ มีวันตรงกันในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ การที่นาย ว. ผู้แทน ก.พ. ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ก็เนื่องจากได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ ก.พ. ให้ไปราชการแทน อย่างไรก็ตาม การประชุมดังกล่าวนี้มีกรรมการเข้าร่วมครบองค์ประชุม ดังนั้น จึงถือว่า การนัดประชุมคณะกรรมการคัดเลือกฯ เป็นการดำเนินการโดยชอบแล้ว ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ในกรณีนี้ไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่ผู้ร้องทุกข์อ้างว่า อธิบดีกรม ศป. เข้าร่วมประชุมโดยควบ ๒ ตำแหน่ง ในเวลาเดียวกัน ทำให้ไม่เกิดการถ่วงดุลเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบนั้น เห็นว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ นาง ด. ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการคัดเลือกฯ แทนนาย ส. ซึ่งอยู่ในฐานะอนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวง และในขณะนั้น นาง ด. อยู่ในฐานะรองปลัดกระทรวงอีกด้วย ต่อมาเมื่อนาง ด. ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

และกรม ศป. มีตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. ว่าง ๓ ตำแหน่ง ที่ต้องเสนอชื่อข้าราชการให้คณะกรรมการคัดเลือกฯ พิจารณา คณะกรรมการคัดเลือกฯ ดังกล่าวนี้อยู่ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ได้กำหนด หลักเกณฑ์ให้ อ.ก.พ. กระทรวงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกฯ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน เพื่อพิจารณาคัดเลือกฯ ดังนี้ ๑. ประธาน ๑ คน ๒. กรรมการประกอบด้วย ๒.๑ อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่มีตำแหน่งว่าง หรืออธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาตำแหน่งว่างตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงเห็นสมควร ๑ คน ๒.๒ ผู้แทน ก.พ. ใน อ.ก.พ. กระทรวง ๑ คน ๒.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิ ใน อ.ก.พ. กระทรวง อธิบดี หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ขึ้นไป ที่เป็น อ.ก.พ. กระทรวง โดยได้รับเลือกจากข้าราชการพลเรือน ๑ คน จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการคัดเลือกฯ ดังกล่าวนี้อยู่ นาง ด. อยู่ใน ๒ ฐานะ คือ อนุกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวงและอธิบดี กรม ศป. แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ของนาง ด. ในคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะอธิบดีกรม ศป. เพียงตำแหน่งเดียว ยังไม่มีพฤติการณ์หรือการกระทำใดที่จะถือได้ว่าเป็นการทำให้ ไม่ล่วงดุลหรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข้อมตินี้ไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่ผู้ร้องทุกข์อ้างว่า องค์ประกอบการประเมินไม่มีการกำหนดน้ำหนักของคะแนนแต่ละองค์ประกอบพร้อมองค์ประกอบย่อยที่ชัดเจนเป็นการขัดกับแนวปฏิบัติที่ ก.พ. กำหนดนั้น เห็นว่าตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ข้อ ๒ (๑) ให้คณะกรรมการคัดเลือกฯ กำหนดเกณฑ์การประเมินบุคคลโดยคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้วเป็นหลัก และให้พิจารณาถึงคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ทักษะ สมรรถนะ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งและส่วนราชการนั้น ประกอบกับหลักการตามมาตรา ๔๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยในการพิจารณาคัดเลือก ควรกำหนดน้ำหนักของคะแนน แต่ละองค์ประกอบพร้อมองค์ประกอบย่อยที่ชัดเจนซึ่งอาจเป็นคะแนนหรือเป็นระดับ หรืออื่น ๆ ก็ได้ ตามข้อกำหนดดังกล่าวนี้ คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะต้องกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในองค์ประกอบหลักไว้เท่านั้น มิได้กำหนด บังคับให้คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะต้องกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ในองค์ประกอบย่อยไว้แต่อย่างใดแต่จะกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ในองค์ประกอบย่อยหรือไม่ก็ได้ การกำหนดองค์ประกอบย่อย ก็เพื่อให้มีกรอบและแนวทางในการประเมิน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้กำหนดองค์ประกอบการประเมิน

และนำนักคะแนนไว้ และยังสามารถกำหนดองค์ประกอบย่อยอีกด้วย
ดังนี้ ๑) ความรู้ (๒๐ คะแนน) ได้แก่ ๑.๑) ความรู้เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการภาครัฐแนวใหม่ การบริหารการเปลี่ยนแปลง หลักการ
บริหารทรัพยากรบุคคล ๑.๒) ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
ทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล กระทรวงและแผนงาน
ด้านต่าง ๆ ของกรม ศป. และหน่วยงานในกระทรวง ๑.๓) ความรู้
ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎ ระเบียบและข้อบังคับอื่น
ที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ๑.๔) ความรู้ด้านการบริหารจัดการ
องค์ความรู้งานศิลปากร และมีความรู้สูงเป็นพิเศษทางการบริหารงาน
ศิลปากร ๒) ความสามารถ (๒๐ คะแนน) ได้แก่ ๒.๑) ความสามารถ
ในการจัดทำแผนงาน ควบคุม ตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ
และเสนอแนะวิธีแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ
๒.๒) ความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา การติดต่อประสานงาน
การสื่อสาร การสำรวจข้อมูลวิเคราะห์ปัญหา และสรุปเหตุผล
๒.๓) ความสามารถในการบริหารงานและจัดระบบงานในหน่วยงาน
ริเริ่มปรับปรุงนโยบายและแผนงาน ๓) ทักษะและความเชี่ยวชาญ
หรือประสบการณ์ที่จำเป็น (๒๐ คะแนน) ได้แก่ มีประสบการณ์เกี่ยวกับ
งานใดงานหนึ่งหรือหลายงาน ดังนี้ งานด้านโบราณคดี งานด้าน
พิพิธภัณฑ์ งานด้านหอสมุดแห่งชาติ งานด้านหอจดหมายเหตุแห่งชาติ

งานด้านช่างสิบหมู่ งานด้านสถาปัตยกรรม เป็นต้น ๔) ความประพฤติ (๒๐ คะแนน) ได้แก่ มีความประพฤติและค่านิยมสร้างสรรค์ที่จำเป็นสำหรับนักบริหาร เช่น มุ่งประโยชน์ของส่วนรวม มีความซื่อสัตย์ ครองตน ครองคน ครองงานโดยธรรม และมีความโปร่งใส ๕) ประวัติการรับราชการ (๑๐ คะแนน) ได้แก่ ๕.๑) ประวัติการดำรงตำแหน่งสำคัญที่ผ่านมา ๕.๒) ผลงานสำคัญที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ๕.๓) เกียรติประวัติที่ได้รับการยกย่อง ๕.๔) ประวัติทางวินัย ๖) คุณลักษณะอื่นๆ (๑๐ คะแนน) ได้แก่ ๖.๑) มีสมรรถนะหลักและสมรรถนะทางการบริหาร ๖.๒) ข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในตำแหน่งที่สมัคร จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในองค์ประกอบหลักไว้อย่างชัดเจนแล้ว และแม้จะได้กำหนดองค์ประกอบย่อยโดยมิได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ก็ตาม ก็ถือได้ว่าเป็นการประเมินจากการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละองค์ประกอบเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข้อกรณีนี้ไม่อาจรับฟังได้

ส่วนที่ผู้ร้องทุกข้ออ้างว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ มิได้มีการเปรียบเทียบข้อมูลบุคคล และผลงาน การใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการคัดเลือกฯ เป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส ไม่มีเหตุผลประกอบการตัดสินใจอันเป็นการมิชอบนั้น

เห็นว่าจากข้อเท็จจริงที่ว่า กระทรวงได้แจ้งเวียนเกณฑ์การประเมินบุคคลสำหรับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. ให้ส่วนราชการระดับกรมเสนอรายชื่อข้าราชการในสังกัดและให้จัดทำใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบใบสมัคร ซึ่งกรม ศป. ได้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน ๖ คน พร้อมใบสมัครที่มีเอกสารประกอบได้แก่ ข้อมูลบุคคล แบบแสดงผลงานวิสัยทัศน์ และสำเนา ก.พ. ๗ ในการพิจารณาของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้มีการเสนอข้อมูลข้าราชการที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกตำแหน่งประเภทผู้อำนวยการ ระดับสูง ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. โดยเรียงตามลำดับอาวุโสให้ที่ประชุมประกอบการพิจารณา ข้อมูลดังกล่าวมีรายละเอียดแต่ละบุคคลเกี่ยวกับตำแหน่ง สังกัด วันที่เข้าสู่ตำแหน่ง อัตราเงินเดือน วันบรรจุ อายุราชการ ข้อมูลเครื่องราชฯ วันเดือนปีเกิด อายุตัว และปีเกษียณ นอกจากนี้ ยังมีการเสนอข้อมูลของผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกฯ ทั้ง ๖ คน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ประวัติทางวินัย เกียรติประวัติที่ได้รับรางวัล และคณะกรรมการคัดเลือกฯ ยังมีการสัมภาษณ์ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๖ คน อีกด้วย สำหรับผลการพิจารณาของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ให้คะแนนผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๖ คน ตามรายการประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ความประพฤติ ประวัติการรับราชการ และคุณลักษณะอื่น ๆ โดยปรากฏผลคะแนน

เรียงลำดับ จึงเห็นได้ว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ มีข้อมูลบุคคล และผลงานของผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกทุกคนและใช้ในการพิจารณา ตัดสินใจ การให้คะแนนในการประเมินของคณะกรรมการคัดเลือกฯ อาจมีความแตกต่าง และค่าคะแนนที่แตกต่างย่อมมาจากการพิจารณาข้อมูลที่มี ดังนั้น จึงถือว่าการตัดสินใจให้คะแนน ค่าต่างๆ ย่อมมีเหตุผลและเป็นการใช้ดุลพินิจของกรรมการ แต่ละคนโดยชอบแล้ว ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์กรณีนี้ไม่อาจจับพ้องได้

ส่วนที่ผู้ร้องทุกข์อ้างว่า ในการรายงานการคัดเลือกไม่ได้ บันทึกเหตุผลและหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่า ผู้ได้รับการแต่งตั้ง มีความเหมาะสมกว่าผู้ไม่ได้รับการคัดเลือก และไม่ปรากฏคะแนน ของกรรมการแต่ละท่านในรายงานดังกล่าว เหล่านี้มีความไม่เป็นธรรม ไม่ยุติธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการเสนอรายชื่อ ผู้ที่เหมาะสมโดยระบุตำแหน่งให้เลื่อนไว้เป็นการขัดกับแนวปฏิบัติ ของ ก.พ. และหนังสือที่กระทรวงแจ้งให้เสนอรายชื่อโดยไม่จำแนก เป็นรายตำแหน่ง เนื่องจากเป็นตำแหน่งในระดับและสายงาน เดียวกันนั้น เห็นว่า กรณีการรายงานการคัดเลือกนี้ คณะกรรมการ คัดเลือกฯ ได้รายงานผลต่อคู่กรณีในการร้องทุกข์ในฐานะ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ซึ่ง ก.พ. ได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ คัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทบริหารและประเภทอำนวยการ ระดับสูง ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

ข้อ ๓ (๒) และ ข้อ ๔ โดยข้อ ๓ (๒) เป็นกรณีคัดเลือกให้เหลือผู้ซึ่งเหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ได้กำหนดไว้ว่าการประเมินและคัดเลือกผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อทุกคน แล้วคัดเลือกให้เหลือผู้ซึ่งเหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ซึ่งเป็นตำแหน่งละ ๑ คน หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน ก็ได้ ส่วนข้อ ๔ เป็นกรณีกำหนดว่า ในกรณีที่เป็นการพิจารณาคราวละหลายตำแหน่ง ในระดับและสายงานเดียวกัน และมีผู้เข้ารับการพิจารณาเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการอาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควรแต่จำนวนผู้ที่สมควรได้รับคัดเลือกต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง เช่น ตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ตำแหน่งนายอำเภอ ฯลฯ เป็นต้น ให้คณะกรรมการดำเนินการได้สองแนวทาง ดังนี้ (๑) คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ซึ่งเป็นตำแหน่งละ ๑ คน หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน ก็ได้ ทั้งนี้ บางชื่ออาจได้รับการเสนอในหลายตำแหน่ง แต่ต่างลำดับที่ แต่รวมกันแล้วจำนวนผู้ที่เหมาะสมจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง หรือ (๒) คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมซึ่งจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง เช่น มีตำแหน่งที่จะแต่งตั้งจำนวน ๑๐ ตำแหน่ง หรือ ๕๐ ตำแหน่ง อาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมตั้งแต่ ๑๑ คน หรือ ๕๑ คน ขึ้นไป โดยไม่จำเป็นต้องคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมไว้ถึง ๓ เท่าของจำนวนตำแหน่ง

ที่จะแต่งตั้งก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาของคณะกรรมการควรมี การบันทึกหลักฐานและเหตุผลของการตัดสินใจเพื่อความโปร่งใส และตรวจสอบได้

ตามข้อกำหนดในข้อ ๓ (๒) เป็นกรณีการคัดเลือกบุคคล โดยทั่วไป คณะกรรมการคัดเลือกฯ สามารถคัดเลือกบุคคล ที่เหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ซึ่งอาจเป็นตำแหน่งละ ๑ คน หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน ก็ได้ สำหรับข้อ ๔ เป็นกรณีการคัดเลือก หลายตำแหน่งและตำแหน่งนั้น ๆ ต้องอยู่ในระดับและสายงาน เดียวกันและต้องมีผู้เข้ารับการพิจารณาจำนวนมาก แต่ถ้าหาก เป็นการคัดเลือกเพียงตำแหน่งเดียวหรือหลายตำแหน่งที่แตกต่างกัน และไม่อยู่ในบังคับตามข้อ ๔ แล้ว ก็ต้องดำเนินการตามข้อ ๓ (๒) ดังกล่าว

ตามข้อเท็จจริงกระทรวงได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. ที่ว่าง ๓ ตำแหน่ง และได้แจ้งกรมในสังกัดพิจารณาเสนอชื่อข้าราชการในสังกัด จำนวนไม่เกิน ๖ ชื่อโดยไม่จำแนกเป็นรายตำแหน่ง ซึ่งกรม ศป. ได้ดำเนินการ และแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจำนวน ๖ คน โดยไม่จำแนกเป็นรายตำแหน่ง เห็นได้ว่า การคัดเลือกนี้ เป็นการคัดเลือกหลายตำแหน่งและตำแหน่งเหล่านั้นอยู่ในระดับ

และสายงานเดียวกัน (อำนาจการ ระดับสูง) รวมทั้งมีผู้เข้ารับการพิจารณาจำนวน ๒ คน กรณีจึงเข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ ๔ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการคัดเลือกฯ จึงต้องพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการคัดเลือกต่อคุณวุฒิในการร้องทุกข์ให้มีจำนวนมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งสามารถใช้ดุลพินิจเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมได้อีก การที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้มีมติและเสนอรายชื่อ ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งโดยจำแนกตามตำแหน่งเลขที่ และตำแหน่งเลขที่ละ ๑ คน เป็นการเสนอรายชื่อตำแหน่งละ ๑ ชื่อ ทั้งหมด ๓ ตำแหน่ง รวมจำนวน ๓ คน การที่จำนวนผู้ได้รับการคัดเลือกและเสนอชื่อเท่ากับจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์เกี่ยวกับการเสนอรายชื่อผู้ที่เหมาะสม รับฟังได้

ส่วนข้อกล่าวอ้างที่ว่า ในรายงานการคัดเลือกไม่มีบันทึกเหตุผลและหลักฐานที่แสดงความเหมาะสมในการคัดเลือกและไม่ปรากฏคะแนนที่ประเมิน รวมทั้งการเสนอรายชื่อก็ไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติของ ก.พ. และหนังสือที่กระทรวงแจ้งให้เสนอรายชื่อโดยไม่จำแนกเป็นรายตำแหน่ง เนื่องจากเป็นตำแหน่ง

ในระดับและสายงานเดียวกันนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ.กรม ศป. ตามกรณีร้องทุกข์นี้ เป็นกรณีการพิจารณาคราวละหลายตำแหน่งในระดับและสายงานเดียวกันจึงต้องถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ ข้อ ๔ ที่กำหนดว่าในการนี้เป็นการพิจารณาคราวละหลายตำแหน่งในระดับและสายงานเดียวกัน และมีผู้เข้าร่วมการพิจารณาเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการอาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จำนวนผู้ที่สมควรได้รับคัดเลือกต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้งในข้อ ๔.๒ วรรคสอง ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกฯ ดำเนินการได้สองแนวทาง ดังนี้ (๑) คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ซึ่งเป็นตำแหน่งละ ๑ คน หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน ก็ได้ ทั้งนี้ บางชื่ออาจได้รับการเสนอในหลายตำแหน่งแต่ต่างลำดับที่ แต่รวมกันแล้วจำนวนผู้ที่เหมาะสมจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง หรือ (๒) คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมซึ่งจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง เช่น มีตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง จำนวน ๑๐ ตำแหน่ง หรือ ๕๐ ตำแหน่ง อาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมตั้งแต่ ๑๑ คน หรือ ๕๑ คนขึ้นไป โดยไม่จำเป็นต้องคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมไว้ถึง ๓ เท่าของจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ก็ได้ ทั้งนี้ การพิจารณาของคณะกรรมการควรมีการบันทึกหลักฐาน และเหตุผลของการตัดสินใจเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานการประชุมของคณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง และประเภทผู้อำนวยการระดับสูง ในกระทรวง เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. กรม ศป. ตามกรณีร้องทุกข์นี้ โดยรวมคะแนนของกรรมการทุกคนนำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วมีผู้ได้คะแนนเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยแล้วคณะกรรมการคัดเลือกฯ จึงมีมติให้เสนอรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ศ. โดยจำแนกตามตำแหน่งเลขที่และตำแหน่งเลขที่ละ ๑ คน และประธานคณะกรรมการคัดเลือกฯ (ปลัดกระทรวง) ได้รายงานผลการพิจารณาคัดเลือกให้ปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณา โดยระบุเหตุผลในเอกสารประกอบการเสนอว่า เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ซึ่งจากข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่า การพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ที่คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมไว้ตำแหน่งละ ๑ คน จำนวน ๓ ตำแหน่งรวม ๓ คน ไม่เป็นไปหรือไม่ครบถ้วน ตามที่ข้อ ๔ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

กำหนดไว้ คือ จำนวนผู้ที่เหมาะสมที่คัดเลือกไว้รวมกันแล้วจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง กล่าวคือ จำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้งมี ๓ ตำแหน่ง จำนวนผู้ที่เหมาะสมที่เสนอทั้งหมดอย่างน้อยจึงต้องไม่น้อยกว่า ๔ คน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้พิจารณากระบวนการพิจารณาคัดเลือกทั้งหมดแล้ว จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้มีการประเมินและพิจารณาให้คะแนนผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทุกคน และมีการสรุปรายชื่อเรียงลำดับผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุดไปถึงผู้ที่ได้คะแนนน้อยที่สุด โดยผู้ร้องทุกข้อมีคะแนนอยู่ในลำดับที่ ๕ ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะดำเนินการคัดเลือกโดยมิได้ปฏิบัติตามข้อ ๔ หรือข้อ ๔ (๑) ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ อย่างครบถ้วน แต่การดำเนินการที่ไม่ครบถ้วนดังกล่าวไม่ถึงกับส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมกับผู้ร้องทุกข้อมี และในขั้นตอนการให้คะแนนของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ที่ผู้ร้องทุกข้อมีได้คะแนนอยู่ในลำดับที่ ๕ ก็ไม่ปรากฏว่า มีการดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับในขณะที่เรื่องร้องทุกข์นี้เข้าสู่การพิจารณาของ ก.พ.ค. นั้น ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ๒ คน ได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว หากจะให้ผู้ร้องในกรณีนี้ไปแก้ไขการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน

ดังกล่าว ก็จะเป็นการกระทบต่อกระบวนการบริหารงานบุคคล โดยไม่จำเป็น และการดำเนินการดังกล่าวก็ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผลการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือกฯ และการใช้ดุลพินิจของปลัดกระทรวงแต่อย่างใด จึงเห็นว่า การที่ คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้มีคำสั่งกระทรวงเลื่อนข้าราชการตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนัก ศ. จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์

กรณีที่ ๒ ร้องทุกข์ขอให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการ ให้รักษาการในตำแหน่งอันเกิดจากการคัดเลือกที่ไม่เป็นธรรม (เรื่องแดงที่ ๐๐๖๓๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า หลังจากที่ ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยเรื่องดำที่ ๕๓๒๐๐๑๑ เรื่องแดงที่ ๐๑๐๑๒๕๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงที่แต่งตั้ง นาย ก. รักษาการในตำแหน่งนักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ เนื่องจากการประเมินให้คะแนนคุณสมบัติของบุคคลของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ต่อมาได้มีการประกาศรับสมัครคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอีกครั้ง ผลการคัดเลือกปรากฏว่า นาย ก. ยังคงเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

และกระทรวงมีคำสั่งแต่งตั้งให้นาย ก. รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า คำสั่งกระทรวงดังกล่าวไม่เป็นธรรมและไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรม คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ดำเนินการคัดเลือก ขัดกับหลักเกณฑ์และองค์ประกอบที่กำหนดไว้ และใช้ดุลพินิจ โดยมีขอบข่ายรายละเอียดที่ ก.พ.ค. เคยวินิจฉัยไว้

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในการคัดเลือกบุคคล เข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักนิติวิทยาศาสตร์ เชี่ยวชาญ คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน และการให้คะแนนโดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคุณสมบัติ ของบุคคลว่า ผู้ที่ได้รับการประเมินได้คะแนนรวมทุกรายการย่อย ตั้งแต่ ๘๐ % ขึ้นไป ให้ได้รับคะแนนในรายการคุณสมบัติของบุคคล เต็ม ๒๐ คะแนน กล่าวคือ เกณฑ์ ๘๐ % เป็นเสมือน Minimum Requirement ถ้ามีคะแนนถึงที่กำหนดดังกล่าว ก็นับว่ามีคุณสมบัติ ขั้นต่ำพอเพียง แต่หากผู้ได้รับการประเมินได้คะแนนรวมทุกรายการ ย่อยไม่ถึง ๘๐ % ก็ให้เทียบบัญชีผู้ติไตรยางศ์เพื่อคำนวณคะแนน ที่ได้รับจากคะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ส่วนคุณลักษณะของบุคคล กำหนดคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน (จากการสัมภาษณ์ ๒๐ คะแนน และจากผู้บังคับบัญชาประเมิน ๑๐ คะแนน) โดยประเมินจาก ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่ม การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ความประพฤติ ความสามารถในการสื่อความหมาย การพัฒนา ตนเอง และวิสัยทัศน์ และการประเมินผลงาน ๕๐ คะแนน

โดยประเมินจากเค้าโครงผลงาน ๓๐ คะแนน และข้อเสนอ
วิสัยทัศน์ ๒๐ คะแนน เห็นได้ว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นหลักเกณฑ์
ที่กำหนดขึ้น โดยมีองค์ประกอบที่จะใช้ในการพิจารณาคัดเลือก
เพิ่มเติมหรือแตกต่างจากองค์ประกอบที่ ก.พ. กำหนด ซึ่งก็ทำได้
ตามข้อ ๒.๑ ของสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ สำหรับ
การประเมินคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งมี ๓๐ คะแนน ได้แก่
การสัมภาษณ์ ๒๐ คะแนน และจากการประเมินของ
ผู้บังคับบัญชา จำนวน ๑๐ คะแนน การให้คะแนนคุณลักษณะ
ของบุคคลในส่วนที่ผู้บังคับบัญชาประเมิน ซึ่งมี ๑๐ คะแนน
คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะพิจารณาจากผลการประเมิน
คุณลักษณะของบุคคลที่ผู้บังคับบัญชาระดับสำนัก/กอง
ได้พิจารณาไว้ตามแบบประเมินคุณลักษณะ ซึ่งมี ๑๐๐ %
และนำมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อหาคะแนนที่ได้รับจาก
คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน โดยพิจารณาจากความรับผิดชอบ ๑๕ %
ความคิดริเริ่ม ๑๕ % การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ ๑๕ %
ความประพฤติ ๑๕ % ความสามารถในการสื่อสาร ๑๕ % การพัฒนา
ตนเอง ๑๕ % วิสัยทัศน์ ๑๐ % ปรากฏว่า ผู้บังคับบัญชาได้ให้
คะแนนความประพฤติแก่ผู้ร้องทุกข์ ๑๔ คะแนน และให้นาย ก.
๑๕ คะแนนเต็ม ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า นาย ก. ไม่ควรได้รับ

คะแนนความประพฤติ ๑๕ คะแนนเต็ม เพราะนาย ก. มีส่วนรู้เห็น และเกี่ยวข้องกับการแก้ไขทะเบียนรับหนังสือย้อนหลังเพื่อให้ตนเอง มีสิทธิในการเลื่อนชั้นแต่งตั้งในระดับ ๘ เห็นว่า ขณะที่คณะกรรมการ คัดเลือกฯ ได้พิจารณาให้นาย ก. ซึ่งเป็นผู้ได้คะแนนสูงสุด เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก และต่อมากระทรวงได้มีคำสั่งแต่งตั้งนาย ก. รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวนั้น นาย ก. ยังไม่ถูกแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย จึงยังถือไม่ได้ว่านาย ก. กระทำ ผิดวินัยหรือไม่รักษาวินัย อีกทั้งการประเมินความประพฤติ ผู้บังคับบัญชายังพิจารณาจากพฤติกรรมอื่น ๆ อีกด้วย ไม่ใช่เรื่อง รักษาวินัยเพียงอย่างเดียว และหัวข้อความประพฤติ เป็นเพียง หัวข้อย่อยในรายการประเมินคุณลักษณะของบุคคลที่ผู้บังคับบัญชา ประเมิน นอกจากนี้ แม้ผู้บังคับบัญชาจะประเมินให้คะแนนความ ประพฤติแก่นาย ก. ๑๔ คะแนนเท่ากับผู้ร้องทุกข์หรือให้คะแนน ความประพฤติแก่นาย ก. ตั้งแต่ ๑๐ - ๑๔ คะแนน ก็ตาม แต่นาย ก. ก็ยังคงเป็นผู้มีคะแนนรวมสูงสุดเช่นเดิม การที่คณะกรรมการ คัดเลือกฯ ให้คะแนนความประพฤติแก่นาย ก. เต็ม ๑๕ คะแนน ตามที่ผู้บังคับบัญชาประเมิน จึงเป็นการให้คะแนนภายในกรอบ ที่กำหนดไว้ และยังฟังไม่ได้ว่าคณะกรรมการคัดเลือกฯ ใช้ดุลพินิจ ให้คะแนนโดยมิชอบ

คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคล ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ และ ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ แล้ว ดังนั้น การคัดเลือกนาย ก. เข้ารับการประเมินบุคคลและผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และทำให้คำสั่งกระทรวงที่แต่งตั้งให้นาย ก. รักษาการในตำแหน่งนักนิติวิทยาศาสตร์เชี่ยวชาญจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น วินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์

๒. ร้องทุกข์ที่ฟังขึ้น

กรณีที่ ๓ ร้องทุกข์กรณีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๐๑๘๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม (อำนวยการระดับสูง) ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ แต่ไม่ได้รับการคัดเลือกทั้ง ๆ ที่ผู้ร้องทุกข์มีผลงานประสพการณ์ และอาวุโสมากกว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกทั้งสองคน คือ นาย ก. และนาย ข. ซึ่งผู้ร้องทุกข์เห็นว่า เหตุที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเกิดจากคณะกรรมการคัดเลือกฯ ไม่ได้ปฏิบัติตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด โดยเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมกับตำแหน่งนักบริหารระดับต้น จำนวน ๕ คน ทั้ง ๒ ตำแหน่ง พิจารณาผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกตามความเห็นของอธิบดี ไม่มีความชัดเจนในการให้คะแนนว่าให้คะแนนไปตามคุณสมบัติ และสมรรถนะที่ปรากฏในเอกสารการสมัครหรือให้คะแนนตามคำชี้แจงของอธิบดี ให้คะแนนประวัติการรับราชการแก่ผู้สมัครเท่ากันทุกคน คือ คนละ ๙ คะแนน ไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการคัดเลือกฯ ที่กำหนดให้ผู้สมัครเสนอข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ไม่เกิน ๕ หน้า จึงขอให้เพิกถอนคำสั่งกระทรวง เรื่อง ย้ายข้าราชการที่ให้นาย ก. และนาย ข. ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหาร ระดับต้น) ตำแหน่งเลขที่ ๒ และ ๓ ตามลำดับและให้มีการคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวใหม่

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ ไม่ได้วิเคราะห์งานในตำแหน่งรองอธิบดี ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ ที่ว่างและจะว่างจากอำนาจหน้าที่ที่อธิบดีมอบหมายให้รองอธิบดีทั้งสองตำแหน่งก่อนที่ตำแหน่งดังกล่าวว่างหรือจะว่างเพียงแต่นำข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและความต้องการของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งทั้งสองตำแหน่งดังกล่าวที่อธิบดีส่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ไปใส่ไว้ในประกาศรับสมัครของคณะกรรมการคัดเลือกฯ อีกทั้งกำหนดความรู้ความสามารถที่ต้องการของทั้งสอง

ตำแหน่งดังกล่าวไว้เหมือนกันในหัวข้อที่ ๕ ของประกาศดังกล่าว โดยพิจารณาจากข้อมูลทีอธิบดีส่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ แทนที่จะพิจารณาจากผลการวิเคราะห์งานในตำแหน่งนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๒.๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

นอกจากนั้น การที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งไว้ในประกาศรับสมัครของคณะกรรมการคัดเลือกฯ จะประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งโดยการประเมินจากข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสาร โดยมีองค์ประกอบตามแบบการประเมินบุคคลตามเอกสารที่แนบท้ายประกาศรับสมัคร ทั้งนี้ อาจมีการสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนประกอบการพิจารณาและหากมีการสัมภาษณ์ จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการ นั้น เป็นกรณีที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ กำหนดและประกาศให้ทราบทั่วกันว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะใช้วิธีการในการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งอย่างไร ตามข้อ ๒.๒.๒ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ เท่านั้น แต่มิได้กำหนดและประกาศให้ทราบทั่วกันว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ จะพิจารณาแต่ละรายการประเมินซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการคัดเลือกฯ หัวข้อเรื่อง ความรู้ความสามารถที่ต้องการ จากข้อมูลใด

และมีขั้นตอนดำเนินการในการคัดเลือกอย่างไร จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๒.๒ ข้อ ๒.๒.๒.๑ และข้อ ๒.๒.๒.๓ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ฉบับดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม การที่ประธานกรรมการฯ ได้ขอให้อธิบดีให้ข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับผู้สมัคร ซึ่งอธิบดีได้ให้ความเห็นเฉพาะผู้สมัครที่อยู่ในสังกัดจำนวน ๕ คน ซึ่งรวมถึง นาย ก. นาย ข. และผู้ร้องทุกข์ด้วย คณะกรรมการคัดเลือกฯ จึงได้นำความเห็นของอธิบดีมาประกอบการประเมินโดยไม่มีการสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนประกอบการพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้สมัครในส่วนที่ไม่ปรากฏในเอกสารประกอบการสมัคร อีกทั้งไม่มีเหตุผลความจำเป็นใดเลยที่จะต้องขอให้อธิบดีให้ข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับผู้สมัคร เนื่องจากผู้บังคับบัญชาของผู้สมัครแต่ละคนได้ให้ความเห็นไว้แล้ว ในแบบแสดงผลงานด้านบริหารจัดการที่ผู้สมัครต้องยื่นประกอบการสมัคร กรณีจึงถือว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ มิได้ใช้วิธีการประเมินอื่นที่อาจทำได้ คือ วิธีการสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้สมัครในส่วนที่ไม่ปรากฏในเอกสารประกอบการสมัคร จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๕ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ อีกทั้งการที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ ให้คะแนนประวัติการรับราชการแก่ผู้สมัครทุกคนเท่ากัน คือ คนละ ๙ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

ทั้ง ๆ ที่ผู้สมัครทั้ง ๑๒ คน มีประวัติการรับราชการที่แตกต่างกัน และให้คะแนนวิสัยทัศน์ นาย ก. ซึ่งยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ฯ เกินจำนวนหน้าที่กำหนด มากกว่าผู้ร้องทุกข์และผู้สมัครบางคน ซึ่งยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ฯ ไม่เกินจำนวนหน้าที่กำหนด การที่ไม่ปรากฏหลักฐานว่า คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้กำหนดเกณฑ์ ในการให้คะแนนประเมินในแต่ละรายการประเมินไว้อย่างไร หรือ มีความเห็นหลังจากประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง แล้วว่าผู้สมัครแต่ละคนเหมาะสมหรือไม่ที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือมีจุดเด่นหรือจุดที่ต้องพัฒนาอย่างไรนั้น ถือว่าคณะกรรมการ คัดเลือกฯ ให้คะแนนประเมินบุคคลในการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ โดยไม่มีเกณฑ์ในการให้คะแนนประเมิน ตลอดจน ไม่มีการสรุปผลการประเมินว่าผู้สมัครแต่ละคนเหมาะสมหรือไม่ ที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หรือมีจุดเด่นหรือจุดที่ต้องพัฒนาอย่างไร จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบการประเมินบุคคลในการ คัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ๙ ซึ่งส่งมาพร้อม หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๓ และข้อ ๔ นอกจากนั้น การที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ พิจารณาคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ จำนวน ๕ คน

ทั้งสองตำแหน่ง พร้อมทั้งนำเสนอเหตุผลที่อธิบดีเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการคัดเลือกฯ มารระบุเป็นเหตุผลของความเหมาะสม ของบุคคลทั้ง ๕ คน ดังกล่าว เสนอให้คู่กรณีในการร้องทุกข์พิจารณา แต่งตั้งนั้น เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๖ ของหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกฯ ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัคร เข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี ตำแหน่ง เลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ โดยไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒.๒.๑ ข้อ ๒.๒.๒ ข้อ ๒.๒.๒.๑ ข้อ ๒.๒.๒.๓ ข้อ ๒.๕ และข้อ ๒.๖ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ รวมทั้งข้อ ๓ และข้อ ๔ ของแบบการประเมินบุคคลในการ คัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ๙ ซึ่งส่งมาพร้อม หนังสือสำนักงาน ก.พ. ฉบับดังกล่าว ทำให้การคัดเลือกผู้สมัคร เข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี ตำแหน่ง เลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย ในประเด็นอื่นอีก เพราะไม่ทำให้ผลของการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น คำสั่งกระทรวง เรื่อง ย้ายข้าราชการ ที่ให้ย้าย นาย ก. และนาย ข. ไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดี (นักบริหารระดับต้น) ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ ตามลำดับ อันสืบเนื่องมาจากการ ดำเนินการคัดเลือกที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว จึงไม่ชอบ ด้วยกฎหมายเช่นกัน ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าว

แล้วให้ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี ตำแหน่งเลขที่ ๒ และเลขที่ ๓ ใหม่จากผู้สมัครคนเดิมจำนวน ๑๒ คน

กรณีที่ ๔ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือก เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (เรื่องแดงที่ ๐๐๖๘๒๕๖ และที่ ๐๐๖๙๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองรายได้ร้องทุกข์ว่าการคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม ไม่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง ตลอดจนไม่ได้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ และมติ อ.ก.พ. กระทรวง จึงขอให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงที่ได้แต่งตั้งข้าราชการจำนวน ๑๖ ราย รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในเรื่องการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดในหนังสือ

สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว ได้กำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานในตำแหน่งดังกล่าวไว้ โดยให้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความชำนาญในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ และผลงานหรือผลการปฏิบัติงาน และได้กำหนดแนวทางในการคัดเลือกไว้ว่า ควรกำหนดองค์ประกอบที่จะใช้ในการพิจารณาคัดเลือกไว้อย่างชัดเจน ดำเนินการให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบเป็นการล่วงหน้าตามสมควร และผู้มีหน้าที่ในการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกตามองค์ประกอบที่ได้กำหนดไว้ แต่จากข้อเท็จจริง กรม ก. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกฯ และคณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้ประชุมพิจารณาดำเนินการในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยใช้เวลาระหว่างเวลา ๙.๓๐ น. - ๑๑.๓๐ น. ซึ่งที่ประชุมได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกว่าให้ใช้หลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ และได้ดำเนินการคัดเลือกจนได้ตัวบุคคลเสร็จสิ้น โดยมีเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเพียงประการเดียวคือ บัญชีเรียงลำดับอาวุโสของข้าราชการในตำแหน่ง ก. ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน ๒๐๐ คน และตำแหน่ง ข. ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน ๖๗ คน ทั้ง ๆ ที่ได้ให้คู่มือในการร้องทุกข์

ส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกมายัง ก.พ.ค. ถึงสามครั้ง แต่คู่กรณีในการร้องทุกข์ก็ไม่ได้จัดส่งมาให้ โดยมีหนังสือยืนยันมาว่า เอกสารที่ใช้ในการพิจารณาปรากฏตามเอกสารหลักฐานที่ส่งมาให้แล้ว จึงเป็นการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการโดยไม่ได้คำนึงถึงองค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว แต่อย่างไร นอกจากนั้น ยังไม่ได้ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าวในส่วนของการดำเนินการคัดเลือกด้วย กล่าวคือ ไม่ได้มีการ กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และประกาศ ให้ข้าราชการได้ทราบล่วงหน้าตามสมควร อีกทั้งในกรณีนี้ไม่ได้ ประกาศแจ้งให้ข้าราชการได้รับทราบว่าจะมีการรับสมัครคัดเลือก ข้าราชการเพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวตั้งแต่เมื่อใด และผู้มีสิทธิเข้ารับสมัครเป็นข้าราชการ ประเภทใดบ้าง มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างไร นอกจากนั้น กรม ก. ยังไม่ได้ปฏิบัติตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ที่ได้มีมติอนุมัติ กำหนดตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จำนวน ๑๓ ตำแหน่ง แต่มีมติให้กรม ก. ดำเนินการจัดทำระเบียบว่าด้วยการบริหาร งานบุคคลเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน โดยให้นำเสนอ ระเบียบดังกล่าวต่อ อ.ก.พ. กรม ก. และนำเสนอ อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อทราบด้วย และยังไม่ได้ปฏิบัติตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง อีกกรณีหนึ่ง คือ ให้กรม ก. ดำเนินการจัดกลุ่มตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน และรายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวง ทราบว่า มีบุคลากร

จากสำนักไต่บัง ที่มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือกในตำแหน่ง
ที่ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณานุมัติกำหนดตำแหน่ง

ดังนั้น การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการเพื่อเข้ารับ
การประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด นอกจากนั้น
ยังเป็นการไม่ปฏิบัติตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง อีกด้วย ร้องทุกข์ของ
ผู้ร้องทุกข์ทั้งสองรายฟังขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวง
ที่ได้แต่งตั้งข้าราชการจำนวน ๑๖ ราย รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ให้เสร็จสิ้น
ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือแจ้งให้ทราบ

**กรณีที่ ๕ ร้องทุกข์กรณีแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ
ระดับต้น เป็นการใช้อุปินิจโดยมิชอบ มีการเลือกปฏิบัติ
ที่ไม่เป็นธรรม (เรื่องแดงที่ ๐๐๕๕๒๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์กับพวกได้ร้องทุกข์ว่า เลขาธิการ
ของส่วนราชการหนึ่ง ในฐานะประธานกรรมการคัดเลือกบุคคล
ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก จำนวน ๒ ราย ได้แก่ นาย ศ.
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ก.
และนาย น. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนัก ข. ซึ่งการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภท
อำนวยการ ระดับต้น (ผู้อำนวยการสำนัก) เลขาธิการได้ใช้อุปินิจ

โดยมิชอบ มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ศ. และนาย น. ได้รับตำแหน่ง การดำเนินการของเลขาธิการ ในฐานะเป็นประธานกรรมการคัดเลือก เป็นการกระทำการที่ไม่สุจริต และเข้าข่ายมีผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากอยู่ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีหน้าที่เสนอรายชื่อข้าราชการระดับชำนาญการต่อคณะกรรมการคัดเลือกที่ตนเองเป็นประธานกรรมการคัดเลือก และสามารถที่จะขึ้นนำกรรมการคัดเลือกคนอื่นให้คล้อยตามความเห็นของตนเองได้ และในการเสนอชื่อก็ดำเนินการอย่างลับ ๆ เนื่องจากไม่มีกระบวนการเปิดรับสมัครสอบข้อเขียน และหรือสอบสัมภาษณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการระดับชำนาญการที่มีอยู่ประมาณ ๓๐ คน ได้เข้ามาแข่งขันอย่างเท่าเทียมตามระบบคุณธรรม และเป็นการให้หลักประกันความเป็นธรรมของข้าราชการแต่อย่างใด

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการคัดเลือกมีผู้ทรงคุณวุฒิได้ทักท้วงถึงความเหมาะสมของวิธีการคัดเลือกแล้ว แต่ไม่เป็นผลแต่อย่างใด จากพฤติการณ์ของเลขาธิการนั้น เห็นว่า เป็นการไม่คำนึงถึงระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ อันเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการเลื่อน ซึ่งยังคงใช้กับการเลื่อนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และใช้กับการเลื่อนและแต่งตั้งตามสำนวนเรื่องนี้กำหนดไว้ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ส่วน ข ข้อ ๔ วรรคสอง ว่า ในกรณีที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อตามวรรคหนึ่ง เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสังกัดส่วนราชการอื่น ซึ่งจะรับโอนมาแต่งตั้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่ขอข้อมูลบุคคลจากส่วนราชการเจ้าสังกัดของข้าราชการผู้นั้นเสนอต่อคณะกรรมการด้วย แสดงว่าการแต่งตั้งใช้วิธีการเลื่อนและโอนพร้อมกันได้ จึงเหลือส่วนที่ต้องพิจารณาว่าการย้าย เลื่อน หรือโอน ดำเนินการพร้อมกันได้หรือไม่ ซึ่งเห็นว่าการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น ตำแหน่งรองอธิบดี ก.พ. มีมติกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอน การดำเนินการ แต่งตั้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ โดยใช้วิธีการประกาศรับสมัครผู้ที่มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือก มีทั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ หากผลการคัดเลือกปรากฏว่า ผู้ได้รับการคัดเลือก

เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทอำนวยการ ระดับต้น การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งก็จะเป็นการเลื่อนและแต่งตั้ง แต่ถ้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทอำนวยการ ระดับสูง หรือประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ก็จะเป็นการย้ายและแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้ได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการสังกัดส่วนราชการอื่น ก็จะเป็นการโอนมาแต่งตั้งหรือโอนมาเลื่อนขึ้นแต่งตั้งแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นได้ว่า การย้าย การเลื่อน และการโอน เพื่อแต่งตั้งข้าราชการนั้น ดำเนินการไปพร้อมกันได้ และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด เพราะแม้ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกจะมีคุณสมบัติต่างกัน แต่ก็เป็นผู้ที่มีสถานะทางกฎหมายเหมือนกัน คือ มีสิทธิที่จะสมัครเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น ตำแหน่งรองอธิบดีเหมือนกัน เมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีปัญหาที่ควรพิจารณาต่อไปว่า ความเห็นที่ว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้องพิจารณาเลือกวิธีการในการแต่งตั้งอย่างใดอย่างหนึ่งเสียก่อนเมื่อดำเนินการไม่ได้ผลแล้วจึงจะใช้วิธีการอื่นได้ แต่จะใช้รวมกันไม่ได้นั้น มีที่มาอย่างไร ทั้ง ๆ ที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้บัญญัติไว้เช่นนั้น และหากจะพิจารณาเปรียบเทียบเรื่องการย้ายและการเลื่อน ตามพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ก็จะได้เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อาจพิจารณาได้ชัดเจนว่า กรณีใดเป็นการย้าย

หรือเลื่อน เพราะแบ่งตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ออกเป็น ๑๑ ระดับ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญเป็น ๔ ประเภท ในแต่ละประเภทแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ หากเป็นการแต่งตั้ง ในประเภทเดียวกันก็พิจารณาได้ชัดเจนว่า เป็นการเลื่อนหรือย้าย แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งข้ามประเภท เช่น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทอำนวยการ ระดับต้น จากผู้ดำรงตำแหน่งประเภท วิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ หรือระดับชำนาญการ จะอธิบาย ได้อย่างไรว่า การแต่งตั้งจากระดับชำนาญการพิเศษเป็นการย้าย แต่แต่งตั้งจากระดับชำนาญการเป็นการเลื่อน เพราะทั้งผู้ที่ดำรง ตำแหน่งระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ เมื่อได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ต่างก็มีตำแหน่ง สูงกว่าเดิม ซึ่งคงจะต้องรอดูหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอน ที่ ก.พ. จะกำหนดขึ้นใช้บังคับในโอกาสต่อไป สำหรับที่มา ของความเห็นนี้ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ต้องเลือกใช้วิธีการใด วิธีการหนึ่งก่อน เมื่อไม่ได้ผลแล้วจึงจะใช้วิธีการอื่น แต่จะใช้ร่วมกัน ไม่ได้นั้น จากการตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องเชื่อได้ว่า มาจาก คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ซึ่งผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการระดับ ๕ ได้สอบคัดเลือกขึ้นบัญชีรอการเลื่อนเพื่อแต่งตั้งในตำแหน่งระดับ ๖ เมื่อตำแหน่งระดับ ๖ ว่าง จึงได้มีคำขอให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณา แต่หน่วยงานกลับย้ายข้าราชการระดับ ๖ จากหน่วยงานอื่นในสังกัด

เดียวกันมาแต่งตั้งดำรงตำแหน่งที่ว่าง ข้าราชการระดับ ๕ ผู้นั้น
จึงร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม ต่อมาได้มีการยกเลิกและหน่วยงาน
แห่งนั้นได้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ โดยให้มีการสอบข้อเขียน ผู้เข้าสอบ
ข้อเขียนมีทั้งข้าราชการระดับ ๖ ที่ย้ายมาแต่งตั้งและผู้ฟ้องคดี
กับข้าราชการระดับ ๕ อีกหลายราย ในที่สุดผู้ได้รับการคัดเลือกและ
ได้รับการแต่งตั้งก็คือข้าราชการระดับ ๖ รายเดิม ศาลปกครองกลาง
มีคำพิพากษาว่า การดำเนินการคัดเลือกไม่ชอบด้วยกฎหมาย
คำสั่งแต่งตั้งข้าราชการระดับ ๖ รายนี้ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย ให้เพิกถอนคำสั่งและดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง
นอกจากนี้ ยังมีกรณี ก.พ. ได้ตอบข้อหารือส่วนราชการระดับกรม
แห่งหนึ่ง ซึ่งได้มีประกาศคณะกรรมการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทบริหาร ระดับสูง เพื่อรับโอนมาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าว แต่ผู้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้า
ส่วนราชการแห่งนั้นร้องขอความเป็นธรรม เพื่อขอให้ตนมีโอกาส
ได้รับการพิจารณาคัดเลือกด้วย ส่วนราชการแห่งนั้นจึงหารือว่า
จะรับสมัครคัดเลือกเพื่อรับโอนมาเลื่อนและแต่งตั้งด้วยได้หรือไม่
ซึ่ง ก.พ. ตอบข้อหารือว่าไม่สามารถดำเนินการเพื่อรับโอนและเลื่อน
ในคราวเดียวกันหรือพร้อมกันได้ ปราบกฏตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ นร ๑๐๐๓/๗๗๙ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ทั้งคำพิพากษาศาลปกครอง
และหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวเป็นเรื่องเฉพาะกรณี

หากข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป เช่น ไม่มีการสอบคัดเลือกชั้นบัญชี
ข้าราชการ ระดับ ๕ หรือไม่มีการประกาศรับสมัครเพื่อรับโอน
ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง ไว้ก่อนแล้ว ผลก็อาจ
เปลี่ยนแปลง เพราะข้าราชการระดับ ๕ หรือระดับ ๖ ต่างก็มีสิทธิ
ที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เป็นกรณีพิพาทได้
เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนักบริหาร ระดับสูง หรือระดับต้น
ต่างก็มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
ส่วนราชการที่หาข้อได้ จึงเป็นผู้ที่มีสถานะทางกฎหมายเหมือนกัน
การเปิดโอกาสให้ได้รับการพิจารณาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
พร้อมกัน จึงไม่ใช่การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด
เพราะมิฉะนั้นแล้ว หลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอน ที่ ก.พ.
กำหนดไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่
๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่
ก็จะใช้บังคับไม่ได้ เมื่อฟังว่าเป็นเรื่องเฉพาะกรณีแล้ว จึงไม่อาจ
นำมาใช้บังคับเป็นการทั่วไปได้ แต่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริง
ที่เกิดขึ้นเป็นรายกรณีไป

ประเด็นที่ควรพิจารณาให้ชัดเจนต่อไปมีว่า หลักเกณฑ์
และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภท
อำนวยการ ระดับต้น ซึ่งหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๑
ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ใช้วิธีการย้าย (ตามหนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕)

หรือวิธีการเลื่อน (ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐) แล้วแต่กรณีนั้น มีความหมาย ดังที่เข้าใจกันหรือไม่ ซึ่งเห็นว่า นอกจากวิธีการย้ายหรือเลื่อน จะใช้พร้อมกันได้ดังตัวอย่างที่อ้างถึงหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๑/ว ๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ แล้ว ยังอาจ เทียบเคียงกับการตีความปรับใช้กฎหมาย “ตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมาย” ซึ่งหลักพื้นฐานในการตีความปรับใช้ กฎหมายของไทย ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า กฎหมายนั้นต้องใช้บรรดา กรณีซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติใด ๆ แห่งกฎหมายตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้น ๆ บทบัญญัตินี้ เป็นที่ทราบกันดีว่าคำว่า “หรือ” หากได้มีความหมายแบ่งแยก ให้ต้องตีความตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายแห่งกฎหมาย อย่างใดอย่างหนึ่งไม่ แต่จะต้องพิจารณาทั้งความหมายตามตัวอักษร และความหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมายควบคู่กันไป โดยจะต้องคำนึงถึงผลที่ได้ว่า การตีความและปรับใช้ขัดต่อสามัญ สำนึกและเกิดผลประหลาดหรือไม่ เรื่องการย้ายหรือโอน ก็เช่นเดียวกัน หากตีความปรับใช้ว่าต้องเลือกใช้วิธีการอย่างใด อย่างหนึ่งเสียก่อน ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเลือกใช้วิธีการย้าย โดยแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ

ยังพออธิบายได้ เพราะผู้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ เคยดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการมาก่อน และได้รับการคัดเลือกให้จัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ เหลือเหตุผลที่ต้องอธิบายเพียงว่าการย้ายนั้น เหตุใดจึงไม่พิจารณาผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโส ที่ดำรงตำแหน่งครบเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งด้วย ซึ่งต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไปในทางตรงกันข้าม หากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเลือกใช้วิธีการเลื่อน ก็จะมีแต่ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ เท่านั้นที่มีสิทธิและโอกาสได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น การพิจารณาว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ เป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครั้งแรกของแต่ละบุคคลแล้ว จึงหมดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ก็เป็นการพิจารณาที่ไม่มีเหตุผล เพราะต่อไปอาจจะไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ สมัครงใจเข้ารับการศึกษาคัดเลือกให้จัดทำผลงานทางวิชาการในตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษอีก แต่จะรอเข้ารับการศึกษาคัดเลือกในตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น เท่านั้น ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ซึ่งอาจเคยไม่ได้รับการคัดเลือกให้จัดทำ

ผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ
ชำนาญการพิเศษ แต่กลับได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ก็จะกลายเป็นผู้บังคับบัญชา
ของผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
และอาจเคยเป็นผู้บังคับบัญชากำกับดูแลงานของตนในกองนั้นมาก่อน
ซึ่งขัดต่อสามัญสำนึกและเป็นผลประหลาดที่เกิดจากการตีความ
ปรับใช้หลักเกณฑ์การย้าย หรือการเลื่อน การเลือกใช้วิธีการเลื่อน
ตามสำนวนเรื่องนี้ ก็ไม่ปรากฏเหตุผลว่า เหตุใดผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุ
จึงเลือกใช้เฉพาะวิธีการเลื่อน ทั้งยังพิจารณาไม่ได้ด้วยว่า การเลือกใช้
วิธีการเลื่อนในเรื่องนี้ เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างไรบ้าง
จึงไม่เป็นธรรมและขัดหลักความเสมอภาค เป็นการบริหารทรัพยากรบุคคล
โดยไม่คำนึงถึงระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นอกจากนี้ หากถือว่าการ
การดำเนินการคัดเลือกตามสำนวนนี้ ต้องปฏิบัติตามมติ ก.พ.
ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่
๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ อันถือเป็นการเลื่อนเพื่อแต่งตั้งแล้ว ก็ต้องปฏิบัติ
ให้ครบถ้วนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งมติ ก.พ. ตามหนังสือเวียน
ดังกล่าวในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ส่วน ข ข้อ ๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า
ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบงานการเจ้าหน้าที่เสนอรายชื่อข้าราชการ
พลเรือนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขึ้น
ดำรงตำแหน่งที่จะแต่งตั้งได้ พร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ

ของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และของผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อทุกคน ต่อคณะกรรมการ โดยไม่ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณา กลับกรอกรายชื่อเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการคัดเลือกแต่อย่างใด แต่กลับปรากฏว่า นาย อ. ขณะดำรงตำแหน่งเลขาธิการได้ประชุม รองเลขาธิการ อีก ๒ คน ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ แล้ว คัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งประภทวิชาการ ระดับชำนาญการ จำนวน ๓๔ ราย เหลือตำแหน่งละ ๓ ราย เสนอให้คณะกรรมการคัดเลือก พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือกก็ได้พิจารณาข้อมูลบุคคลของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ แล้วให้คะแนนเฉพาะผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ โดยไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการคัดเลือกได้พิจารณารายชื่อ ผู้มีคุณสมบัติครบทั้ง ๓๔ ราย จึงเป็นการดำเนินการคัดเลือก ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ดังกล่าว อันเป็นสาระสำคัญ เพราะทำให้ ผู้มีคุณสมบัติรายอื่น ๆ ไม่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ คัดเลือก จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ก.พ.ค. จึงเห็นว่า คำสั่งแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งประภท อำนวยการ ระดับต้น ทั้งสองตำแหน่ง เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ฟังขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง ดังกล่าว และดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

**กรณีที่ ๖ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือก
ตัวบุคคลเพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญ (เรื่องแดง
ที่ ๐๐๓๐๒๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ ระดับ
ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนัก ค. กรม ร. ร้องทุกข์ว่า ไม่ได้รับความ
เป็นธรรมในการคัดเลือกตัวบุคคลเพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญ
โดยปลัดกระทรวงได้มีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก
ให้รักษาการในตำแหน่งที่ว่าง ทั้งที่การคัดเลือกตัวบุคคลดังกล่าว
ไม่ชอบด้วยหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่
๒๙ กันยายน ๒๕๓๘

ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้มีคำสั่ง
แต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้รักษาการในตำแหน่งที่ว่าง
ทั้งที่การคัดเลือกตัวบุคคลดังกล่าวไม่ชอบด้วยหนังสือสำนักงาน
ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘
ไม่โปร่งใส ไม่เป็นธรรม เสนอโดยอธิบดีกรม ร. แต่เพียงท่านเดียว
ไม่มีการดำเนินการให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบเป็นการล่วงหน้า
ตามที่เห็นสมควร ไม่มีการกำหนดองค์ประกอบที่จะใช้ในการ
พิจารณาคัดเลือกไว้อย่างชัดเจน และไม่มีการกำหนดผู้มีหน้าที่ในการ
พิจารณาคัดเลือก ผู้ร้องทุกข์เสียสิทธิพึงมีพึงได้ที่จะได้รับการชี้ตัว
เพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญ ทั้งที่มีคุณสมบัติไม่ด้อยไปกว่าผู้ได้รับ

การชี้ตัวในลำดับที่ ๑ ทั้งด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รวมทั้งผลงาน จึงขอให้เพิกถอนกระบวนการชี้ตัวเพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญ ที่ไม่ถูกต้อง โดยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงที่แต่งตั้งให้ข้าราชการรักษาการในตำแหน่ง และดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อทำผลงานระดับเชี่ยวชาญที่ถูกต้องใหม่ต่อไป

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีประเด็นต้องพิจารณาว่า กรม ร. ได้ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเพื่อแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งว่างดังกล่าวขอด้วยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรม ร. โดยอธิบดีและรองอธิบดีได้ร่วมกันพิจารณาดำเนินการคัดเลือกบุคคล ๆ เอง กรณีจึงเป็นไปโดยชอบตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไป คือ กรม ร. ได้ดำเนินการคัดเลือกตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนดไว้ในตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ข้อ ๒.๒ แนวทางการพิจารณาคัดเลือกโดยชอบหรือไม่ กรณีนี้ตามคำชี้แจงของคู่กรณีในการร้องทุกข์และกรม ร. ฟังได้ว่า กรม ร. ได้แจ้งในที่ประชุมผู้บริหารประจำสัปดาห์ (สภากาแฟ) เพื่อทราบถึงอัตราว่าง ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ และดำเนินการเวียนรายงานการประชุมดังกล่าว

ให้ข้าราชการในสังกัดเพื่อทราบโดยทั่วกันแล้ว ซึ่งรายละเอียดเป็นการแจ้งเรื่องตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ว่างและจะว่างในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖ ตำแหน่ง และเป็นตำแหน่งว่างอยู่ในส่วนราชการใดเท่านั้น ประกอบกับการไต่สวนผู้อำนวยการสำนัก ค. และบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญของกรม ร. ในปี ๒๕๕๕ กรม ร. มิได้แจ้งให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณาคัดเลือก ฯ ได้รับทราบองค์ประกอบในการพิจารณาคัดเลือก ฯ ล่วงหน้าตามสมควร ทั้งเอกสารที่ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือก ได้แก่ บัญชีรายชื่อข้าราชการตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษเรียงตามลำดับอาวุโสก็เป็นข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และก่อนการพิจารณาคัดเลือก ฯ ครั้งนี้ ทางสำนัก ค. และผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณาอีกสองราย ซึ่งอยู่สังกัดเดียวกันกับผู้ร้องทุกข์ ก็มิได้มีการส่งผลงานให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแต่อย่างใด และไม่ปรากฏหลักฐานเรื่องการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาของสำนัก ที่มีตำแหน่งว่างพิจารณาความเหมาะสมอีกชั้นหนึ่ง ข้อนี้จึงไม่มีหลักฐานและรายละเอียดเรื่องการพิจารณาผลงานหรือผลการปฏิบัติงานของผู้มีสิทธิได้รับการพิจารณาคัดเลือกแต่ละรายตามบัญชีรายชื่อ ฯ ดังกล่าว การคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญของกรม ร. ในปี ๒๕๕๕ จึงมิได้ดำเนินการคัดเลือกตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนด ไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ.

ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ ข้อ ๒.๒
แนวทางการพิจารณาคัดเลือก ดังนั้น กระบวนการคัดเลือก
เพื่อประเมินบุคคลเข้ารับการประเมิน แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญของกรม ร. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่คู่อริ
ในการร้องทุกข์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ได้รับการคัดเลือกรักษาการ
ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ว่าง โดยพิจารณาตามผลการคัดเลือก ฯ
และข้อเสนอของกรม ร. จึงเป็นผลให้คำสั่งกระทรวงดังกล่าวไม่ชอบ
ด้วยกฎหมายด้วย และให้คู่อริในการร้องทุกข์ยกเลิกคำสั่งที่แต่งตั้ง
ให้ข้าราชการรักษาการในตำแหน่ง และให้กรม ร. ดำเนินการ
คัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ว่าง
ตามคำสั่งดังกล่าวเสียใหม่ให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ โดยเร็ว
และให้พิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการที่มีสิทธิได้รับการพิจารณา
ณ วันที่กรม ร. เสนอคู่อริในการร้องทุกข์ให้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับ
การคัดเลือก ฯ ให้รักษาการในตำแหน่งที่ว่างดังกล่าว ตามนัย
มาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑

**กรณีที่ ๗ ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือก
เพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๒๒๕๖)**

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
โรงพยาบาลจังหวัด ร้องทุกข์กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการ
คัดเลือกตัวบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อเลื่อนและแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า ตามที่จังหวัดได้มีประกาศ
ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ รับสมัครคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับ
การประเมินเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
ชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลจังหวัด ซึ่งมีการรับสมัครระหว่าง
วันที่ ๑ - ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ สอบสัมภาษณ์ในวันที่
๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องทุกข์ได้คะแนนอันดับที่ ๑ จำนวน
๒๖๒.๖ คะแนน แต่เมื่อมีการประกาศผลการคัดเลือกตามประกาศ
จังหวัด ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า ผู้ได้รับการคัดเลือก
คือ นาง พ. ซึ่งคะแนนอยู่ในอันดับที่ ๓ (๒๕๙.๒ คะแนน)
ผู้ร้องทุกข์เห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงร้องขอต่อ ก.พ.ค.
เพื่อพิจารณาให้ความเป็นธรรม

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการประเมินเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลจังหวัดคณะกรรมการคัดเลือกได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดจนปรากฏผลของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว คือ ผู้ร้องทุกข์ โดยได้คะแนนเป็นอันดับที่ ๑ ด้วยคะแนน ๒๖๒.๖ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐๐ คะแนน ส่วนนาง พ. ได้คะแนน ๒๕๙.๒ คะแนน อยู่ในอันดับที่ ๓ หลังจากที่คณะกรรมการทุกคนลงนามในเอกสารตารางคะแนนรวมเป็นที่เรียบร้อย และนาย ส. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัด ในฐานะประธานกรรมการคัดเลือกได้ลงนามในหนังสือโรงพยาบาลถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในประกาศผลการคัดเลือก ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ หนังสือดังกล่าวยังไม่ทันได้ส่งออก ต่อมาในวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ นาย ส. ได้เรียกประชุมคณะกรรมการคัดเลือกโดยแจ้งให้คณะกรรมการคัดเลือกทราบว่า จะแก้ไขคะแนนหรือไม่ ปรากฏว่าคณะกรรมการคัดเลือกทุกคนยังคงยืนยันในคะแนนที่ได้ให้ไว้เดิม นาย ส. จึงได้ดำเนินการแก้ไขเฉพาะในส่วนของตนโดยเพิ่มคะแนนให้กับนาง พ. ตามลำพัง โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เป็นการเพิ่มเติมคะแนนภายหลังจากที่นาย ส. ได้เห็นผลการให้คะแนนของกรรมการคัดเลือกคนอื่น ๆ ทุกคนแล้ว และที่ประชุมมิได้ยินยอมพร้อมใจด้วย การเพิ่มคะแนนของนาย ส. ดังกล่าว มีผลให้

นาง พ. ได้คะแนนเพิ่มขึ้นมาเป็นอันดับที่ ๑ หลังจากนั้น นาย ส. ได้ให้คณะกรรมการแต่ละคนลงนามรับรองในเอกสารการให้คะแนนชุดใหม่ที่นาง พ. เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก และเสนอชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต่อผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในประกาศต่อไป การดำเนินการของนาย ส. ในฐานะประธานกรรมการคัดเลือก ได้ดำเนินการโดยมีเจตนาช่วยเหลือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือก บางรายให้ได้รับการคัดเลือก เป็นการดำเนินการโดยไม่สุจริต และเป็นธรรม มีผลให้การดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ตามกรณีดังกล่าวเป็นการไม่ชอบไปด้วย ร้องทุกข์ฟังขึ้น วินิจฉัยให้ยกเลิกประกาศจังหวัด เรื่อง ประกาศรายชื่อการคัดเลือกบุคคลที่เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยให้ประธานคณะกรรมการคัดเลือกหรือผู้ทำการแทนเสนอผลการคัดเลือกที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลจังหวัด เพื่อดำเนินการต่อไปตามขั้นตอน จนกระทั่งถึงผู้มีอำนาจลงนามในประกาศผลการคัดเลือก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

**กรณีที่ ๘ ร้องทุกข์กรณีผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งย้ายหรือใช้ดุลพินิจ
ในการย้ายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (เรื่องแดงที่ ๐๐๘๕๒๕๕)**

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์เดิมดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ (ผู้อำนวยการเฉพาะด้าน) สำนัก ท. สังกัดกรม พ. ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ได้ร้องทุกข์ว่า ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ต่อมาปลัดกระทรวง ย. มีคำสั่งที่ ๑๘๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ ย้ายผู้ร้องทุกข์ไปดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีพิเศษ (พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ) ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ เป็นการปรับย้ายไปดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม อีกทั้งได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ อัตรา ๙,๙๐๐ บาท/เดือน ซึ่งต่ำกว่าเงินประจำตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ที่ได้รับอยู่เดิม คือ อัตรา ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน นอกจากเป็นการปรับย้ายไปดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมแล้ว การย้ายสำหรับตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไปดำรงตำแหน่งอื่นอันมิใช่การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือย้ายประจำปี หรือเป็นกรณีที่อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือเป็นกรณีตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะต้องส่งความเห็นของตนพร้อมด้วยเหตุผลในการปรับย้ายไปยังคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือ กพศ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นว่าคำสั่งนั้น

เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ การย้ายผู้ร้องทุกข์ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปกครองบังคับบัญชาและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์ นอกจากนั้น ยังอาจก่อให้เกิดความเสียหายกับคดีพิเศษสำคัญที่ผู้ร้องทุกข์ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร้องทุกข์มีความเห็นทางคดีที่ขัดกันกับผู้บังคับบัญชาอย่างรุนแรง เชื่อว่าเป็นมูลเหตุสำคัญที่นำไปสู่การย้ายผู้ร้องทุกข์ จึงขอให้เพิกถอนบัญชีรายละเอียดการย้ายข้าราชการลำดับที่ ๔ และที่ ๕ แนบคำสั่งกระทรวง ย. ที่ ๑๘๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ หรือมีคำสั่งย้ายผู้ร้องทุกข์กลับไปรับราชการในตำแหน่งเดิม

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๖๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า การย้ายหรือการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น เมื่อผู้ร้องทุกข์ไม่ยินยอมจึงต้องพิจารณาก่อนว่า การย้ายผู้ร้องทุกข์เป็นการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๒ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ที่คู่กรณีในการร้องทุกข์ อ้างในคำชี้แจง

เป็นเรื่องการเทียบการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กับการดำรงตำแหน่ง
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หากใช้
การเทียบตำแหน่งต่างประเภทตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ จึงไม่ใช่เหตุผล
ที่จะนำมาอ้างว่าผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง
ดำรงตำแหน่งในระดับเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับเชี่ยวชาญ คำชี้แจงของคู่กรณีในการร้องทุกข์ดังกล่าว
จึงไม่อาจรับฟังได้ และแม้ ก.พ. จะไม่ได้เทียบตำแหน่งต่างประเภทกัน
เอาไว้ ก็ไม่ใช่เหตุผลที่จะนำมาวินิจฉัยว่าผู้ร้องทุกข์ไม่อาจอ้างได้ว่า
การย้ายจากตำแหน่งประเภทอำนวยการ ไปดำรงตำแหน่งประเภท
วิชาการ เป็นการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิม เพราะการที่
จะพิจารณาว่าเป็นการย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิม ตามนัย
มาตรา ๖๓ วรรคสาม นั้น จะต้องพิจารณาทั้งมิติของตำแหน่ง
ระดับ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการปกครองบังคับบัญชา
ประกอบด้วย ไม่ใช่เมื่อไม่มีการเทียบระดับสำหรับตำแหน่ง
ต่างประเภทกันแล้วก็ไม่ต้องพิจารณาอีกต่อไปว่า ตำแหน่งใดสูง
หรือต่ำกว่าตำแหน่งใด อย่างไร มิฉะนั้น หากมีการย้ายผู้ดำรง
ตำแหน่งรองอธิบดีซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น
ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ก็จะไม่
ไม่ได้ว่าเป็นการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิม

เนื่องจากไม่มีการเทียบระดับตำแหน่งต่างประเภทเอาไว้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ขัดต่อความเป็นจริงอย่างยิ่ง และการที่ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญไม่ได้สังกัดสำนัก แต่ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมก็หาได้มีความหมายว่าตำแหน่งดังกล่าวเทียบเท่าหรือไม่ต่ำกว่าตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง เพราะยังมีมิติที่ต้องนำมาพิจารณาเทียบเคียงอีกหลายประการดังกล่าว

สำหรับการพิจารณาเปรียบเทียบตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงกับตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญนั้น เห็นว่า พิจารณาเพียงมิติเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก กับลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเทียบเคียงกันก็เห็นได้ชัดเจนแล้วว่า ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงานระดับกองหรือสำนัก โดยมีลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติในด้านแผนงาน ด้านบริหารงาน บริหารทรัพยากรบุคคล และบริหารทรัพยากร และงบประมาณ ส่วนตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญในงานด้านนั้น ๆ และอาจปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน แต่ไม่ใช่หน่วยงานระดับกองหรือสำนัก

และมีลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบปฏิบัติในด้านการปฏิบัติงาน การวางแผน การประสานงาน และการบริการ ไม่ได้กำหนดให้ รับผิดชอบด้านบริหารงาน บริหารคน ทรัพยากร และงบประมาณ และเมื่อพิจารณาประกอบกับข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องทุกข์อ้างในคำร้องทุกข์ ว่า ผู้ร้องทุกข์ได้รับคัดเลือกให้ทำผลงานประเมินเพื่อเลื่อนขึ้น ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ และได้รับความไว้วางใจจาก ผู้บังคับบัญชาให้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสำนัก อ. เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และได้รับการปรับย้ายไปดำรง ตำแหน่งผู้บัญชาการสำนัก ท. เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งคุณธรรมในการร้องทุกข์ไม่ได้โต้แย้งข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์ดังกล่าว จึงต้องฟังว่าผู้ร้องทุกข์เคยดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน คดีพิเศษมาแล้ว และต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการระดับสูงเป็นผู้อำนวยการระดับสูงถึงสองสำนัก คือ สำนัก อ. และสำนัก ท. การย้ายผู้ร้องทุกข์กลับมาดำรงตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ จึงไม่มีเหตุผลให้พิจารณาไปได้ว่า ไม่ใช่เป็นการลดระดับตำแหน่งลงแต่อย่างใด จึงเห็นว่า การย้าย ผู้ร้องทุกข์ในกรณีนี้ ฟังได้ว่าเป็นการย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ในระดับที่ต่ำกว่าเดิม

ส่วนการย้ายผู้ร้องทุกข์ในกรณีนี้ขัดกับมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ พิศาระห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีเจตนาให้มีหลักเกณฑ์และมาตรการในการควบคุม กำกับ ดูแล การโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบและการลงโทษวินัย บุคคลที่เป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เป็นพิเศษเพิ่มเติม จากหลักเกณฑ์ปกติที่ใช้กับข้าราชการพลเรือนอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อ ค้ำครองความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งโดยอิทธิพล ทางหนึ่งทางใด เนื่องจากคดีพิเศษซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่สืบสวน และสอบสวนของพนักงานคดีพิเศษนั้น เป็นคดีอาญาที่มีหรืออาจมี ผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ของประชาชน ความมั่นคงของประเทศความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ หรือที่มีผู้มีอิทธิพล ที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้ต้องสงสัยดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ฉะนั้น การตีความข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ (๑) จึงต้องตีความ โดยเคร่งครัดอย่างยิ่ง เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาของกฎหมาย ที่ต้องการคุ้มครองให้มีหลักประกันต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน

สอบสวนคดีพิเศษ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ เทียงธรรม ไม่ถูกกลั่นแกล้งโดยอิทธิพลทางหนึ่งทางใด

ในส่วนที่คู่กรณีในการร้องทุกข์แก้คำร้องทุกข์โดยอ้างว่า ผู้ร้องทุกข์ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ถูกตั้งกรรมการ สอบข้อเท็จจริง ถูกร้องทุกข์กล่าวโทษในคดีอาญา และถูกแจ้งความ ดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นประมาท หรือถูกร้องเรียนกล่าวหาในการ ทำหน้าที่ควบคุมคดี รวมทั้งมีการส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกับผู้ร้องทุกข์ต่อไปนั้น หาได้เป็นเหตุที่ทำให้คู่กรณีในการ ร้องทุกข์มีอำนาจย้ายผู้ร้องทุกข์ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ที่ต่ำกว่าเดิมโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ร้องทุกข์ไม่ และยังถือ ไม่ได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย หรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องแล้ว อันเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗

ดังนั้น คำสั่งของคู่กรณีในการร้องทุกข์ที่ย้ายผู้ร้องทุกข์ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านคดีพิเศษ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ ฟังขึ้น วินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ยกเลิกคำสั่งดังกล่าวเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ร้องทุกข์ โดยให้ผู้ร้องทุกข์กลับไปดำรง ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน

๒๕๕๕ อันเป็นวันที่มีคำสั่งย้ายผู้ร้องทุกข์เป็นต้นไป โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

กรณีที่ ๙ ร้องทุกข์กรณีถูกย้ายจากตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ให้ไปดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๐๒๕๕)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์เดิมรับราชการตำแหน่งนายแพทย์ สาธารณสุขจังหวัด (ผู้อำนวยการเฉพาะด้าน (แพทย์)) สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวง ร้องทุกข์กรณี ปลัดกระทรวงมีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ย้ายผู้ร้องทุกข์ ไปดำรงตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ กลุ่มประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวง เป็นการดำเนินการที่กระทบสิทธิและ ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า เดิมผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่ง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (ผู้อำนวยการเฉพาะด้าน (แพทย์)) ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ต่อมาปลัดกระทรวงมีคำสั่งที่ ๑๙๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ สั่งย้ายผู้ร้องทุกข์จากตำแหน่งเดิมไปดำรงตำแหน่ง นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) ตำแหน่งประเภท

วิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ สำนักงานปลัดกระทรวง คำสั่งดังกล่าว จึงไม่เป็นธรรมกับตน เพราะเป็นการกระทบสิทธิ ลดตำแหน่ง และความก้าวหน้า ลดระดับจากตำแหน่งอำนวยการ ระดับสูง ไปเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ลดฐานะ ลดศักดิ์ศรี ลดรายได้ เพิ่มรายจ่ายกระทบต่อชีวิตครอบครัว สูญเสียขวัญและกำลังใจอย่างมาก ทำให้ตนเสียชื่อเสียง เป็นการดำเนินการที่ขัดต่อหลักการและระบบคุณธรรมในระบบ การบริหารงานบุคคล จึงขอให้ ก.พ.ค. เพิกถอนคำสั่งกระทรวง ที่ ๑๙๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ และให้ผู้ร้องทุกข์ กลับมาดำรงตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ตำแหน่ง ประเภทอำนวยการ ระดับสูง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงตามเดิม

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้อำนาจ ของคุณกรณีในการร้องทุกข์แม้ว่าจะอ้างอาศัยอำนาจการสั่งย้าย ผู้ร้องทุกข์ในฐานะผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๘ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ด้วยก็ตาม แต่การย้ายผู้ร้องทุกข์ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญนั้น เป็นการย้าย ต่างประเภทต้องใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่ง ข้อ ๒ ข (๓) กรณีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๘ มาใช้ ซึ่งคู่มือในการร้องทุกข์สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อการย้าย การย้าย สับเปลี่ยน การโอนและการบรรจุกลับ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานผู้มีตำแหน่ง (ประเภททั่วไป) ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ และกรณีของผู้ร้องทุกข์ คู่มือในการร้องทุกข์สามารถดำเนินการย้ายผู้ร้องทุกข์ไปดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญได้โดยไม่ต้องมีการประเมินบุคคล และผลงาน เนื่องจากผู้ร้องทุกข์เคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาก่อนแล้ว แต่โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดและตำแหน่งนายแพทย์ ๙ เป็นระดับ ๙ ซึ่งเป็นระดับเดียวกัน และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และกำหนดตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นตำแหน่งต่างประเภทกัน จึงต้องตรวจสอบหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งดังกล่าวเปรียบเทียบกับว่าตำแหน่งทั้งสองนั้นเป็นตำแหน่งที่มีระดับและตำแหน่งเท่ากันหรือไม่ ซึ่งถ้าตรวจสอบแล้ว

เห็นว่า มีระดับและตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิม กรณีต้องอยู่ภายในบังคับของมาตรา ๖๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นว่า เมื่อตรวจสอบหน้าที่ ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งโดยเปรียบเทียบตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกับตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญแล้ว ปรากฏว่า ตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด เป็นตัวแทนหน่วยงานเดียวของกระทรวงในส่วนภูมิภาค มีลักษณะงานที่รับผิดชอบโดยมีบทบาทเป็นตัวแทนของกระทรวงในจังหวัด ปฏิบัติงานด้านแผนงาน ด้านบริหารงานด้านบริหารทรัพยากรบุคคล และด้านบริหารทรัพยากรและงบประมาณ ส่วนตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญนั้น มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์และมีลักษณะงานที่ต้องรับผิดชอบด้านปฏิบัติด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านบริการเกี่ยวกับงานการแพทย์ และสาธารณสุข ซึ่งไม่ได้กำหนดให้รับผิดชอบด้านการบริหารงาน บริหารบุคลากร ทรัพยากร และงบประมาณ ดังเช่นตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด แม้ว่าคู่กรณีในการร้องทุกข์จะได้ชี้แจงว่า ได้แต่งตั้งมอบหมายให้ผู้ร้องทุกข์ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวง ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในระดับเขตด้วยก็ตาม

เห็นว่า หน้าที่ดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของ ตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ ตามที่ ก.พ. กำหนด และเป็นเพียง หน้าที่ตามที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงจะได้มอบหมายให้ปฏิบัติ ตามที่เห็นสมควรและเป็นครั้งคราวเท่านั้น ประกอบกับข้อเท็จจริง ที่ปรากฏตามหลักฐานเอกสารประกอบคำชี้แจงของคู่กรณี ในการร้องทุกข์ว่า ตำแหน่งเดิมของผู้ร้องทุกข์ซึ่งเป็นตำแหน่ง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด มีรายได้รวมเดือนละ ๘๓,๙๖๐ บาท ส่วนตำแหน่งใหม่ของผู้ร้องทุกข์คือตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ มีรายได้รวมเดือนละ ๘๒,๕๖๐ บาท จึงเห็นว่าเมื่อย้ายไปดำรงตำแหน่ง นายแพทย์เชี่ยวชาญ ผู้ร้องทุกข์มีรายได้ลดลงเดือนละ ๑,๔๐๐ บาท เห็นได้ว่าการย้ายผู้ร้องทุกข์จากตำแหน่งนายแพทย์สาธารณสุข จังหวัด ส. ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง ไปดำรงตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สำนักงานปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทวิชาการระดับ เชี่ยวชาญนั้น เป็นการย้ายผู้ร้องทุกข์ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ที่ต่ำกว่าเดิมอันเป็นการกระทบสิทธิในตำแหน่งราชการของผู้ร้องทุกข์ ซึ่งจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องทุกข์เสียก่อน เมื่อข้อเท็จจริง ฟังได้ว่า ผู้ร้องทุกข์มิได้ยินยอมด้วยในการย้าย คำสั่งย้ายดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๖๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คำร้องทุกข์จึงฟังขึ้น เมื่อวินิจฉัย

ประเด็นนี้แล้ว ประเด็นตามร้องทุกข์ประเด็นอื่นจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลการวินิจฉัยของเรื่องร้องทุกข์เปลี่ยนแปลงไป

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งของคู่กรณีในการร้องทุกข์ ตามคำสั่งกระทรวง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ย้ายผู้ร้องทุกข์ ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรม ป้องกัน) สำนักงานปลัดกระทรวง เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์ฟังขึ้น จึงมีคำวินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ยกเลิก คำสั่งดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ร้องทุกข์ โดยให้ผู้ร้องทุกข์ กลับไปดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ อันเป็นวันที่มีคำสั่งย้ายผู้ร้องทุกข์เป็นต้นไป โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ คำวินิจฉัย

กรณีที่ ๑๐ ร้องทุกข์ขอให้แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์กลับไปดำรงตำแหน่ง ตามเดิม (เรื่องแดงที่ ๐๑๑๕๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์กับพวกรวม ๑๓ ราย ร้องทุกข์ กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์กับพวก รวม ๑๓ ราย ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ประเภท อำนวยการ ระดับต้น แล้วต่อมาได้มีคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับชำนาญการพิเศษ พร้อมทั้ง ให้ลดขั้นเงินเดือน เนื่องจากมีคุณสมบัติเรื่องระยะเวลาการ

ดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการพิเศษ น้อยกว่า ๓ ปี และ
สำนักงาน ก.พ. ไม่อนุญาติยกเว้นคุณสมบัติในการแต่งตั้งข้าราชการ
พลเรือนให้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (อำนาจการ
ระดับต้น) ต่างไปจากมาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทอำนาจการ
ระดับต้น

ผู้ร้องทุกข์ได้ร้องทุกข์ว่า สำนักงานปลัดกระทรวง
มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย ให้ดำรงตำแหน่งเกษตร
และสหกรณ์จังหวัด ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนาจการ ระดับต้น
ต่อมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์กลับไปดำรงตำแหน่ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ พร้อมทั้ง
ลดเงินเดือน เนื่องจากมีคุณสมบัติเรื่องระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง
ในระดับชำนาญการพิเศษน้อยกว่า ๓ ปี และ ก.พ. ไม่อนุญาติยกเว้น
คุณสมบัติในการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งเกษตร
และสหกรณ์จังหวัด (อำนาจการ ระดับต้น) ต่างไปจากมาตรฐาน
กำหนดตำแหน่งประเภทอำนาจการ ระดับต้น และสำนักงาน
ปลัดกระทรวงได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์รักษาราชการแทน
ในตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และผู้อำนวยการกองที่ว่างลง
ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งอำนาจการ
ระดับต้น ภายหลังพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้

ทำให้ผู้ร้องทุกข์เสียสิทธิที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติเดิม กล่าวคือ มีการควมรวมตำแหน่งระดับ ๖ และระดับ ๗ เป็นประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ซึ่งผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ และระดับ ๗ รวมกันแล้วมากกว่า ๑๐ ปี ก่อนเข้าสู่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ และเคยดำรงตำแหน่งระดับ ๗ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี ดังนั้น การเข้าสู่ตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษของผู้ร้องทุกข์ จึงไม่เป็นการใช้สิทธิที่ได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ ที่มาจากระดับชำนาญการที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดคุณสมบัติเฉพาะประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ เพียง ๔ ปี ก็สามารถเข้าสู่ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษได้

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘/ว ๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ หรือหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ แล้วแต่กรณี ประกอบกับข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ ก่อนการแต่งตั้งเข้าสู่ตำแหน่งประเภทอำนวยการ

ระดับต้น ของผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
จึงเห็นว่า กรณีของผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย มีคุณสมบัติเรื่อง
ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับชำนาญการพิเศษ ซึ่งได้กำหนด
คุณสมบัติเฉพาะข้อ ๒.๓ ว่าต้องดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการ ไม่น้อยกว่า ๔ ปี ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๒ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องทุกข์เหล่านี้
ไม่ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติสำหรับตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบาย
และแผน ระดับชำนาญการพิเศษ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ฉะนั้น จึงมีสิทธิ
ได้รับการยกเว้นคุณสมบัติเรื่องระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง
สำหรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๔
มีนาคม ๒๕๕๒ มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ทั้งสองฉบับ
ดังกล่าว จึงไม่มีผลทำให้ผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย หรือรายหนึ่งรายใด
ขาดคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดและผู้อำนวยการกอง ซึ่งเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ
ระดับต้น แต่อย่างใด

นอกจากนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีในการร้องทุกข์
มีหนังสือขอยกเว้นคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งชำนาญการพิเศษ

ของผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย ไปยัง ก.พ. สองฉบับ และ ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องคุณสมบัติของผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย แล้ว มีมติ ไม่อนุมัติให้คู่กรณีในการร้องทุกข์แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่ได้รับการเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา ที่มีคุณสมบัติเรื่องระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ในระดับชำนาญการพิเศษ น้อยกว่า ๓ ปี ให้ดำรงตำแหน่ง อำนวยการ ระดับต้น และแจ่มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖.๑.๒/๒๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ และหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖.๑.๒/๑๒๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งคู่กรณีในการร้องทุกข์ได้รับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่แจ่มติ ก.พ. เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ และวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ตามลำดับ จึงถือว่าคู่กรณีในการร้องทุกข์รู้ถึงเหตุที่จะเพิกถอนคำสั่ง แต่งตั้งผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ เมื่อคู่กรณีในการร้องทุกข์ มีคำสั่งสำนักงานให้ผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย กลับไปดำรงตำแหน่งเดิม ส่วนราชการเดิม กรณีจึงเป็นการเพิกถอนคำสั่งเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันได้รู้ถึงเหตุที่จะเพิกถอนคำสั่งนั้นแล้ว ตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่ปรากฏว่าคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย ได้ทำขึ้นเพราะการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดความจริง

ซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือการข่มขู่หรือชักจูงใจ โดยการให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีขอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นข้อยกเว้น ที่สามารถเพิกถอนคำสั่งได้แม้เกินเก้าสิบวันนับแต่วันรู้เหตุคำสั่ง สำนักงานปลัดกระทรวงดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องทุกข์จึงฟังขึ้น วินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์เพิกถอนคำสั่ง สำนักงานปลัดกระทรวงที่สั่งให้ผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๑๓ ราย กลับไปดำรง ตำแหน่งประเภทและระดับเดิม และคำสั่งให้ข้าราชการรักษา ราชการแทนต่อไป

๓. ร้องทุกข์ที่ให้จำหน่ายออกจากสารบบ

กรณีที่ ๑๑ จำหน่ายเรื่องร้องทุกข์เพราะผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิ ร้องทุกข์ (เรื่องแดงที่ ๐๐๒๖๒๕๖)

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการ โรงพยาบาล ร. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ข. สำนักงานปลัดกระทรวง ส. ได้ร้องทุกข์ว่า จังหวัด ข. ได้มีประกาศ ฉบับลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ รับสมัครคัดเลือกข้าราชการ เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาล ผู้ป่วยหนัก) สังกัดงานห้องผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาล ร. เมื่อสิ้นสุด การรับสมัคร คณะกรรมการคัดเลือกฯ เห็นว่า ผู้สมัครทั้งสามคน ซึ่งรวมผู้ร้องทุกข์ด้วยเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน จึงกำหนดที่จะสอบ

สัมภาษณ์ผู้สมัครในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ แต่ก็ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลได้ขยายเวลาการรับสมัครออกไปอีก ๒ สัปดาห์ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเพิ่มเติมเปลี่ยนวิธีการคัดเลือกจากการสอบสัมภาษณ์อย่างเดียวเป็นสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ เปลี่ยนหลักเกณฑ์การให้คะแนนสอบสัมภาษณ์ และปรับวิธีการรวมคะแนน โดยผู้ร้องทุกข์เห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส เล่นพรรคเล่นพวก ไม่ปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน และสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในประกาศ เพื่อกีดกันผู้ร้องทุกข์และให้คนของตนเองได้รับการคัดเลือก ทำให้ผู้ร้องทุกข์ได้รับความเสียหายจากการที่ไม่ได้เข้าสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น เพราะหากคณะกรรมการคัดเลือกฯ พิจารณาสอบสัมภาษณ์ตามประกาศรับสมัครเดิม ผู้ร้องทุกข์จะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศมากที่สุด ขอให้ ก.พ.ค. ดำเนินการให้จังหวัด ข. ยกเลิกการประกาศขยายเวลารับสมัคร ยกเลิกผลการสอบ และให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งดังกล่าวใหม่โดยใช้ประกาศคัดเลือกเดิม

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับการศึกษา และขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก ตามประกาศจังหวัด ข. ฉบับลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และฉบับลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ตลอดจน

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่คณะกรรมการ
คัดเลือกฯ ของโรงพยาบาล ร. กำหนด แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับการคัดเลือก ขั้นตอนการ
ดำเนินการคัดเลือก ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกบุคคล
ที่ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง ส. กำหนดไว้
ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวง ส. ที่ ส. ๐๒๐๑.๐๓๙/ว ๑๔๐
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภท
ทั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาซีเฉพาะ ตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๙ ที่คูกรณีในการร้องทุกข์ได้แจ้งเวียน
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและ
ถือปฏิบัติ จึงเท่ากับว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือคณะกรรมการ
คัดเลือกฯ ของโรงพยาบาล ร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับการคัดเลือก ขั้นตอนการดำเนินการ
คัดเลือก ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกบุคคล
ขึ้นเอง ทั้ง ๆ ที่การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของ
ผู้ที่จะเข้ารับการคัดเลือกและการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
พิจารณาคัดเลือกบุคคล เป็นอำนาจหน้าที่โดยตรงของ
อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง ส. ตามข้อ ๑.๔.๑ และข้อ ๑.๔.๒

ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ ส่วนการกำหนดขั้นตอน การดำเนินการคัดเลือก ก็เป็นกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้หน่วยงาน การเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ปฏิบัติงานการเจ้าหน้าที่และ คณะกรรมการคัดเลือกบุคคล ดำเนินการ ตามข้อ ๑.๕.๒ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ.ฉบับเดียวกัน จึงเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ จึงไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการ ประเมินผลงาน ตามข้อ ๑.๔ และข้อ ๑.๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ นอกจากนั้น การที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ ของโรงพยาบาล ร. นำบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เข้ามาร่วมเป็น ผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานด้วย เป็นการกระทำนอกเหนืออำนาจหน้าที่ จึงเป็นการดำเนินการโดยมิชอบ และเมื่อคณะกรรมการคัดเลือกฯ ของโรงพยาบาล ร. ได้นำหลักเกณฑ์ และวิธีการ รวมทั้งนำบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เข้ามาร่วมเป็น ผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานที่วินิจฉัย แล้วว่าไม่ชอบ โดยพิจารณาให้ผู้ร้องทุกข์ และนาง ย. เป็นผู้มีสิทธิ เข้ารับการสอบคัดเลือก จากนั้นจึงมีมติให้ นาง ย. ซึ่งเป็นผู้สอบ คัดเลือกได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกให้เข้ารับ

การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
ระดับชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาลผู้ป่วยหนัก) ตำแหน่ง
เลขที่ ๓๒๒๔ โรงพยาบาล ร. ซึ่งต่อมาโรงพยาบาล ร. ได้เสนอ
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนาม
ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกการพิจารณาคัดเลือกบุคคล
ที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
พยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาลผู้ป่วยหนัก)
ตำแหน่งเลขที่ ๓๒๒๔ โรงพยาบาล ร. จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงาน
ผลการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว
ต่อมาจึงทราบว่าผู้ร้องทุกข์ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. จึงยังไม่ได้
พิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามในประกาศรายชื่อผู้ได้รับ
การคัดเลือก ดังนั้น การที่ผู้ร้องทุกข์ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ว่าการคัดเลือก
ข้าราชการเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาล
ผู้ป่วยหนัก) ตำแหน่งเลขที่ ๓๒๒๔ โรงพยาบาล ร. ตามประกาศ
จังหวัด ข. ฉบับลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ขยายเวลาการรับสมัคร
ออกไปอีก ๒ สัปดาห์ ไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส เล่นพรรคเล่นพวก

ไม่ปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน และสาระสำคัญที่กำหนดไว้
ในประกาศจังหวัด ข. ฉบับเดิมคือ ฉบับลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓
ทำให้ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้เข้าสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้นเพราะหาก
คณะกรรมการคัดเลือกฯ พิจารณาสอบสัมภาษณ์ตามประกาศ
รับสมัครเดิม ผู้ร้องทุกข์จะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ
มากที่สุด จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ร้องทุกข์ว่าการพิจารณาคัดเลือก
บุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ระดับชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาล
ผู้ป่วยหนัก) ตำแหน่งเลขที่ ๓๒๒๔ โรงพยาบาล ร. อันเป็น
หน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือกฯ ของโรงพยาบาล ร. ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย จึงมิใช่กรณีที่ผู้ร้องทุกข์มีความคับข้องใจอันเกิดจาก
การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ผู้ร้องทุกข์จึงมิใช่
เป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๗ ของกฎ ก.พ.ค.
ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และ
การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ คำร้องทุกข์
ของผู้ร้องทุกข์ที่ยื่นต่อ ก.พ.ค. จึงเป็นคำร้องทุกข์ที่ห้ามรับไว้
พิจารณาตามข้อ ๔๒ (๒) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และ
การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม

โดยข้อ ๕ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จึงต้องวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวออกจากสารบบ ตามข้อ ๔๓ (๑) ของกฎ ก.พ.ค. ฉบับดังกล่าว แต่เนื่องจากขณะที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาความเห็นเบื้องต้นของกรรมการเจ้าของสำนวน เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ แล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องทุกข์ดังกล่าวไว้พิจารณานั้น คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ยังไม่ทราบข้อเท็จจริงว่าผู้ว่าราชการจังหวัดยังไม่ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามในประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก เพิ่งมาทราบเมื่อได้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๒ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว กรณีจึงถือว่า ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงเช่นนี้ ในขณะที่คำสั่งรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ คงจะไม่สั่งรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา และหากไม่เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวจะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งแม้ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะไม่ได้กำหนดการเพิกถอนกรณีดังกล่าวไว้ แต่เมื่อพิเคราะห์

มาตรา ๑๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติว่า ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัย ให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติว่า “การพิจารณา ทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการ ของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง “คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า (๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผล เป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และ การรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ (๒) การอื่น ที่กำหนดในกฎกระทรวง ประกอบข้อ ๕๔ วรรคสอง ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๘ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วย การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดว่า คำวินิจฉัยขององค์คณะวินิจฉัย ให้นำเสนอ

ก.พ.ค. เพื่อพิจารณา เมื่อ ก.พ.ค. มีความเห็นประการใดแล้ว
ให้องค์คณะวินิจฉัยดำเนินการเพื่อให้มีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ต่อไป
และข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และ
การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่า เมื่อได้
วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และดำเนินการตามข้อ ๕๔ วรรคสองแล้ว
ให้แจ้งให้คู่กรณีทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด
แล้วเห็นว่า คำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่รับคำร้องทุกข์
ไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ นั้น ก.พ.ค. อาจวินิจฉัย
เปลี่ยนแปลงได้ การที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ มีคำสั่ง
รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาแต่ยังไม่ได้นำเสนอคำวินิจฉัย ต่อ ก.พ.ค.
เพื่อให้มีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ต่อไปนั้น ถือว่าคณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์กำลังเตรียมการและดำเนินการเพื่อจัดให้มีคำวินิจฉัย
ของ ก.พ.ค. จึงเป็นการดำเนินการที่อยู่ในขั้นตอนของการพิจารณา
ทางปกครอง คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์จึงมีอำนาจเพิกถอนคำสั่ง
ที่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ แล้ววินิจฉัย
ไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว
ออกจากสารบบ เพื่อให้การดำเนินการถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ ซึ่งการที่คณะกรรมการวินิจฉัย
ร้องทุกข์ไม่รับคำร้องทุกข์นี้ไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์

ดังกล่าวออกจากสารบบ เพราะเหตุที่ผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิ ร้องทุกข์ดังที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้นนั้น หากต่อมามีข้อเท็จจริงที่ทำให้ ผู้ร้องทุกข์เป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ ก็ไม่เป็นการกระทบสิทธิของผู้ร้องทุกข์ ที่จะนำเรื่องมาร้องทุกข์ใหม่แต่อย่างใด เนื่องจากไม่ถือว่าเป็นเรื่อง ที่ได้เคยมีการร้องทุกข์ และได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามข้อ ๔๒ (๕) ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๕ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงให้เพิกถอนคำสั่ง ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ แล้ววินิจฉัยไม่รับคำร้องทุกข์ ไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวออกจากสารบบ

ที่ปรึกษาโครงการ

นายพันธุ์เรือง พันธุ์หงส์	รองเลขาธิการ ก.พ.
นางสาวดวงฤทัย เหนียงแจ่ม	ผู้อำนวยการ
	สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม

คณะทำงาน

นางสาวจิตเรขา ช่างตีเหล็ก	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุขุมมาล ตริขจรเกียรติ	นิติกรชำนาญการ
นางจิรัตติ ศรีสุวรรณค์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวชลลดา จินตเสถียร	นิติกรปฏิบัติการ